

DATED
NEWS
DELIVER BY
SATURDAY
AUGUST 5

LAIKS

WEEKLY NEWS
PERIODICAL
POSTAGE PAID
ST PETERSBURG, FL
AND ADDITIONAL
MAILING OFFICE
(USPS 301-500)
ISSN 1089-8832

«LAIKS» IS PUBLISHED SINCE 1949 // «LAIKS» IZNĀK NO 1949. GADA

Published 48 times per year except the first week in January, the first week of May, the last week in June, the last week in December

Published weekly by: Latvian Newspaper «Laiks», Inc., 6145 SUN BLVD Apt. 203, ST PETERSBURG, FL 33715

POSTMASTER: Send address change to: «Laiks», 4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759

E-mail: LaiksDSR@aol.com

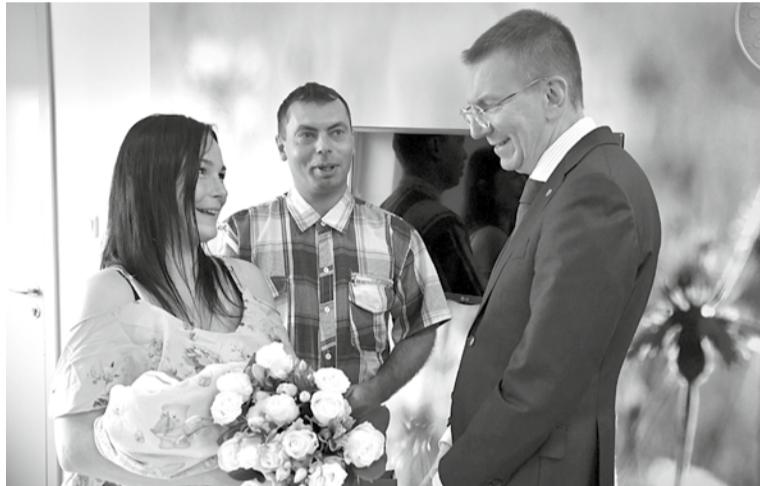
Lasiet tīmeklī!
www.laiks.us

Volume LXXIV Nr. 29 (6111)

2023. gada 5. jūlijs – 11. augusts

Valsts prezidents Kuldīgā

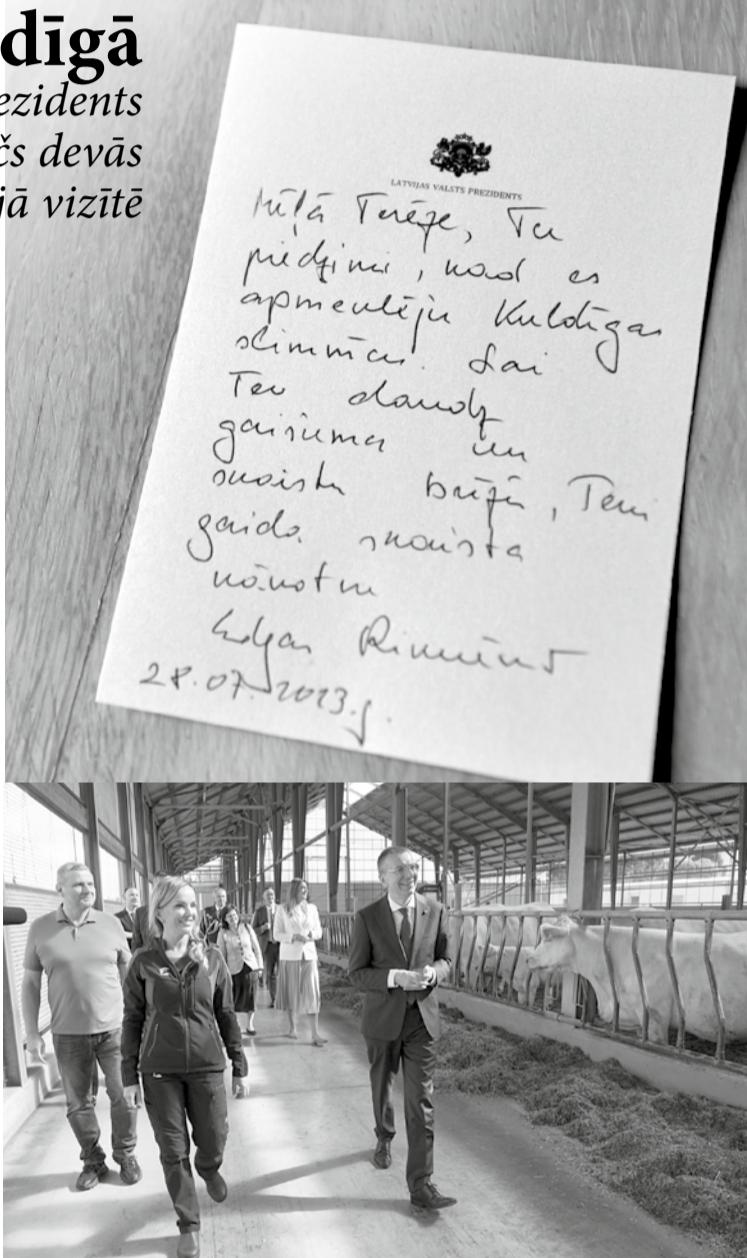
Šā gada 28. jūlijā Valsts prezidents
Edgars Rinkēvičs devās
kārtējā reģionālajā vizītē

Kuldīgas slimnīcas apmeklējuma laikā prezidents sveica tikko piedzimušo Terēzi un viņas vecākus

Saimniecībā "Lazdkalni" kopā ar saimnieci Solveigu Melnaci

Tiršķirnes gaļas liellopu saimniecības "Kolumbi" apmeklējums

Lauksaimniecības uzņēmuma SIA "Amazone" apmeklējuma laikā Valsts presidentu sveica tā īpašnieki – Mikālu ģimene // FOTO:
Ilmārs Znotiņš, Valsts prezidenta kanceleja

Anda Sūna Cook
par koncertu
Klivlandē

3. lpp.

ĀZA turpina
atbalstīt Latvijas
ārstus

4. lpp.

Ko Juris Lorencs
vēroja
Braitonbīčā?

11. lpp.

Īpaši mūsu
senioriem

12. lpp.

PBLA Kultūras
fonds un padome
ziņo

13. lpp.

Ak, valodiņ, cik
pacietīga esi!

16. lpp.

Laika sports
17. un 20. lpp.

Latvian newspaper
LAIKS

Frequency: WKLY EXC 1ST WK - JAN, 1ST WK - MAY,
LAST WK - JUN; LAST WK - DEC

Latviešu nedēļas laikraksts

Iznāk sestdienās, 48 reizes gadā
Abonēšanas maksa ASV dollaros:
3 mēn. US \$ 50.00
6 mēn. US \$ 100.00

Redakcija Rīgā, Ģertrūdes ielā 27, Rīga, LV-1011, Latvija.
Tālr.: +371 67326761, faks: +371 67326784
e-pasts - redakcija@laiks.us
mājaslapa - www.laiks.us

Redaktore: Ligita Koftuna
mob. tālr.: +371 29439423. e-pasts: ligita@laiks.us

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti LATVIJĀ, maksājumi notiek EURO.**

Neizlietotus manuskriptus un fotoattēlus redakcija neuzglabā.
Redakcijai ir tiesības iesūtītos materiālus izmantot arī saīsinātus.

Laikrakstā iespiestajos, ar autora vārdu vai iniciāliem
parakstītajos rakstos izteiktās domas ar redakcijas viedokli
par pašu jautājumu var arī nesaskanēt.

Par reklāmas vai sludinājuma saturu atbild reklāmdevējs.

Sarīkojumu un dievkalpojumu ziņas sūtīt Inesei Zaķis
e-pasts: rigaven@aol.com

**Par REKLĀMU un SLUDINĀJUMIEM,
kas iesniegti ASV, maksājumi notiek ASV dolarios.**

Sēru sludinājumus un adresu maiņas sūtiet pēc adreses

4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
e-pasts: LaiksDSR@aol.com

Ja vēlaties saņemt vairāk informācijas par avizi,
lūdzu, zvaniet LAIKA ASV tālr.: 727 385-4256

LAIKS

4B S HERON ST MANCHESTER, NJ 08759
laikdsr@aol.com
www.laiks.us

Lūdzu, maksāt ASV dolarios uz «Laiks» Inc. vārda
Abonējiet laikrakstu LAIKS, neizejot no mājām – lietojet
[www.laiks.us!](http://www.laiks.us/)

«LAIKA» abonements maksā: 3 mēnešiem ASV \$65.00
6 mēnešiem ASV \$130.00

FLORIDAS IEDZĪVOTĀJU IEVĒRĪBAI! Lūdzu pievienojiet
7% Floridas nodokli par laikraksta abonēšanu!

Laiks pa gaisa pastu Amerikā 3 mēneši \$89.00
6 mēneši \$178.00
Laiks pa gaisa pastu Latvijā 3 mēneši \$89.00
6 mēneši \$178.00
Laiks pa gaisa pastu Kanadā 3 mēneši \$97.00
6 mēneši \$194.00
Laiks pa gaisa pastu citur ārzemēs 3 mēneši \$120.00
6 mēneši \$240.00

Ārpus ASV LAIKU var pasūtināt tikai pa gaisa pastu.

Uzvārds, vārds: _____

Adrese: _____

zip: _____

Latvian newspaper
LAIKS
Latvijas Kultūras ministrija

Aicinām atsaukties

Rīgas Centrālā bibliotēka (RCB), kuŗa glabā Helmara Rudzīša leģendārā apgāda "Grāmatu Draugs" izdevumu kollekciju, turpina to papildināt un aicina Jūs sūtīt uz Rīgu trūkstošās grāmatas. Publicējam to sarakstu.

Un vēl – RCB filiālē "Avots", Rīgā, Stabu ielā 64, ir iekārtota H. Rudzīša lasītava, kuŗas mājīgajās telpās interesenti var palasīt kādu no kollekcijas grāmatām. Būtu labi, ja bibliotēkas rīcībā nonāktu vairāki katras grāmatas eksemplāri, lai lasītāji varētu tos paņemt līdzīgi lasīšanai mājās. Tāpēc lūdzam sazināties ar RCB direktori Dzidru Šmitu, sūtīt arī citas "Grāmatu Drauga" grāmatas, no kuŗām esat ar mieru šķirties.

Adrese – Rīgas Centrālā bibliotēka, Brīvības ielā 49/53 Rīgā, LV-1010. Direktores e-pasts: Dzidra.Smita@riga.lv

Trūkstošie izdevumi H. Rudzīša kollekcijā

Latviešu dailliterātūra. Proza

Kārkliņš Valdemārs. Karaliene Kristīne: biografisks romāns. – [Bruklina] : Grāmatu Draugs, 1958. – 205 lpp.
Klīdzējs Jānis. Dāvātās dvēseles : romāns. – [Bruklina] : Grāmatu Draugs, 1986. – 514 lpp.

Tulkotā dailliterātūra

Baka Pērla. Sieviešu paviljons: romāns. – [Šutgarte] : Grāmatu Draugs, 1946. – 103 lpp. – Izdots kā mēnešraksta "Laiks" pielikums.

Valtari Mika. Mēs nemirsim nekad: romāns no 1939./40. gada kāra. – [Eslingenā] : Grāmatu Draugs, 1948. – 196 lpp.

Verfels Francis. Dziesma par Bernadeti: romāns. – [Šutgarte] : Grāmatu Draugs, [1949]. – 110 lpp.

Literātūra bērniem

Grunde Biminita. Saules un sala grāmata : pasakas. – [Bruklina] : Grāmatu Draugs, 1965. – 95 lpp.

Lāča bērni : latviešu šūpļa dziesma. – [Bruklina] : Grāmatu Draugs, 1951. – [12] lpp.

Plūce Austra. Jumbo : stāsts par ziloņiem. – [Šutgarte] : Grāmatu Draugs, [1949]. – [16] lpp.

Plūce Austra. Lācītis : mazā lāča piedzīvojumi. – [Šutgarte] : Grāmatu Draugs, [1949]. – [16] lpp.

Stāraste – Barvika Margarita. Ziemassvētku pasakas. – [Bruklina] : Grāmatu Draugs, 1962. – 84 lpp.

Zeltiņš Teodors. Slaists un Niķe : Teodora Zeltiņa Ziemassvētku pasaka : [dzeja]. – [Eslingenā] : Grāmatu Draugs, [1947]. – [20] lpp.

Vēsture. Atmiņas. Monografijas

Bērziņš Arturs. Latvijas lauku teātra sākumi. – [Eslingenā] : Grāmatu Draugs, 1948. – 44 lpp.

Dzilums Alfrēds. Lai neaizmirstam : dienasgrāmata pēc izdoto leģionāru atstātām piezīmēm. – [Bruklina] : Grāmatu Draugs, 1972. – 160 lpp.

Cita literātūra

Kaufmanis Kārlis. Matēmatika : latviešu tautskolām : [2 sēj.]. – [Eslingenā] : Grāmatu Draugs, 1946. – [1. sēj.] : 2.- 3. klases kurss. – 152 lpp.

Kaufmanis Kārlis. Matēmatikas teorija : tautskolas kurss. – [Eslingenā] : Grāmatu Draugs, 1947. -144 lpp.

Zeberiņa Dzidra. Ģimenes pavards : moderna pavāru grām. – [Bruklina] : Grāmatu Draugs, 1955. – 431 lpp.

Nedēļas gudrība

"Mūsu kultūras mutācijas ir nosacītas. Visu iepriekšējo paaudžu nosacītas. Mēs esam tik lieli, cik daudz mēs apzināmies savu lielo cilvēku lielumu."

Dzejnieks Imants Ziedonis

Nedēļas citāts

"Latvijas atpalicību visuzskatāmāk illustrē ekonomikas visaptverošais rādītājs: iekšzemes kopprodukts uz vienu iedzīvotāju. (...) Pēc šī rādītāja mēs atpaliekam no Rumānijas, bet tanī pašā laikā mūsu kaimiņi (Lietuva un Igaunija) jau apsteidz Spāniju. Atpalicība veidojās vairāku gadu garumā, un tas ir saistīts, pirmkārt, ar politikas prioritātēm."

Latvijas Universitātes profesore,
Fiskālās disciplīnas padomes vadītāja Inna Šteinbuka

ANDA
SŪNA COOK

Pēc pāris gadu klusēšanas Klīvlandes Latviešu koncertapvieņiba (KLK) atkal pacēla savu balsi. Prieks, ka 1955. gadā iesāktā mūzikas sniegumu organizācija Klīvlandes latviešu klausitājiem izturēja pandēmijas aizliegumus, un 16. jūnijā tā atgriezās ar sevišķi krāšņu koncertu. Kamermūzikas vakars, Amanda Bekeney (trompete/taure), Benjamiņš Alle (trompete/taure) un Rūdolfs Ozoliņš (klavieres) ievadīja cerību uz KLK sarīkojumu turpināšanos.

Sveicot atnācējus, Dr. Pauls Barbins, KLK priekšnieks, atklāja, ka visi trīs mākslinieki tikušies pirmo reizi tikai iepriekšējā dienā, jo viņu dzives-

jēja, un abi ar vīru un trim bērniem pavada laiku, baudot dabas skaistumu.

Dr. Benjamiņš Alle ir trompetes speles brīvmākslinieks un mūzicē *Minneapolis-St.Paul* apkārtnes koncertos. Viņš mācījās *Wheaton College Conservatory of Music* pie Terry Shwartz, saņēmis doktora gradu no *University of Minnesota School of Music*, kur viņš mācījās pie David Baldwin. Dr. Alle ir *Principal trompete Wayzata Symphony Orchestra* un ir biedrs *Compass Rose Brass Ensemble* Mineapolē. Viņš ir mūzicējis ar *Thunder Bay Symphony, Metropolitan, Mankato, Kenwood Symphony Orchestra*,

mūzicē ar Detroitas simfoniskā orķestra un citiem ASV un ārzemju māksliniekim.

Dr. Ozoliņš ir nekustamo īpašumu ieguldījumu profesionālis Detroitas apkaimē, nodibinājis tīmekļa uzņēmumu profesionāliem mūzikiem *MusicOnTheGo.org*.

Jau ar pirmo sniegumu – Antonio Vivaldi (1680-1743) *Koncertu divām trompetēm* – mūzikā izskanēja izcila virtuoziitāte un saliedētā krāsainībā. Skaista programmas izvēle, atsakot KLK atgriešanos. Sekoja Pētera Aldiņa (1953) *Kaļavīrī marss*. Ieklausoties, gan citu toņu notušētu, varēja sadzirdēt latviešu tautasdziesmu *Div' dū-*

Košs koncerts Klīvlandē

No kreisās Rūdolfs Ozoliņš, Amanda Bekeney, Benjamiņš Alle // FOTO: Ruta Pearce

vietas ir Klīvlandē, Detroitā un Indianapolē. Ikvienam ir latviskas saites – viens dzimis Latvijā, citam vecāki dzimuši Latvijā, bet vēl viens uzņemts latviešu vidē mīlestības celā. Katrā ziņā apbrīnojami, ka, neraugoties uz lielo attālumu, mūziķi Klīvlandē tikušies!

Dr. Amanda Bekeney ir iecieņīta pedagoģe un koncertmāksliniece. Viņa mūzicē ar vairākām Ohaio ziemeļaustrumu grupām, kā *City Music Cleveland Chamber Symphony Orchestra, The Firelands Symphony Orchestra* un *Diamond Brass Quintet*, bijusi arī *Olympic Brass Quintet* līdzdzīsācēja. Dr. Bekeney bieži var dzirdēt kā viesmākslinieci (*substitute*) ar *Akron Symphony, The Lakeside Symphony* un *Cleveland Pops Orchestra*.

Māksliniece īpaši darbojas, veidojot savu universitātes studentu mūzikas attīstību. Viņš ar lieliem panākumiem dodas mūzikas dzīvē, piedaloties *Broadway* uzvedumos, militāro spēku mūziķu grupās un daudzās skolās kā augstas pakāpes mūzikas nodalījumi priekšnieki. Viņa ir pasniedzēja *Kent State* un *Cleveland State* universitātēs, darbojas arī *Rocky River Chamber Music Society* valdē.

Amanda ir aizrautīga skrē-

Civic Orchestra of Minneapolis un *Edina Chorale*.

2022. gadā Dr. Alle piedalījās XV Latviešu Dziesmu un Deju svētku plānošanā un izkārtšanā St. Paulā. Minesotā. Viņš ir arī priekšnieks Minesotas latviešu koncertapvieņibas valdē. Brīvlaiku mākslinieks vislabāk mēdz mil pavadīt ar kundzi *Betsy* un viņu diviem bērniem. Riteņbraukšana un *walleye* zveja ir patīkams izklaides veids.

Dr. Rūdolfs Ozoliņš ir allažsirsniģi gaidīts Klīvlandē, kur viņš it bieži ar savu eleganti dzirkstošo spēli ir priecejīs klausītājus. Dzimis Rīgā, Latvijā, viņš uzsāka mūzikas gaitas, mācoties Emīla Dārziņa mūzikas skolā apdāvinātiem bērniem, turpināja Jāzepa Mediņa Rīgas mūzikas vidusskolā un Latvijas Mūzikas akadēmijā. Mākslinieka debija 13 gadu vecumā bija ar Latvijas Nacionālo simfonisko orķestri.

Kopš 2001. gada Dr. Ozoliņš dzīvo ASV. Viņš ir saņēmis bakalaura, maģistra, un doktora gradus klavieru spēlē Indianas Universitātē, *South Bend, Indiana*, un *Michigan State University*. Viņa skolotāji ir bijuši starptautiski pazīstamie M. Toradze un G. Vatchnadze. Dr. Ozoliņš dzīvo Detroitā un

jiņas. Jāņa Mediņa (1890-1966) daudzkārt vaiņagotā Ārija mākslinieku krāšņā izpildījumā bija kā aizkustinošs lidojums pagātnē.

Skanot Jack Gallagher (1947) *Capriccio divām trompetēm*, varēja iedomāties pastaigu mežā, un rotaļīgi sasaucoties no pakalnes uz pakalni. Toties Kirilla

(1863-1948) *Vilņu dziesma* atgādīja šī skaņraža tuvību ūdeņiem – liegani šūpojās lielie vilni, trauksmaini sekoja mazi vilni, un tā bezgalīgumā...

Anthony Plog (1947) *Fanfare divām trompetēm* abas trompetes nepacietīgā pacietībā apbūra ar mūzikālu *staccato* artikulāciju un spraigu virtuoziitāti.

vuda zari, balti klāti galdi pēckoncerta sarunām un arī Pētera Renerta zīmējums programmu lapiņām deva svētku iespāidu. Un teicami, ka koncerta programmā puse no izvēlētajiem darbiem bija latviešu komponistu sacerēti.

Uz drīzu redzēšanos!

LAIKA GRĀMATA

Elmārs Zemovičs.

Mūzikālā Latvija attēlos.

Orķestri, diriģenti, solisti.

Elmārs Zemovičs

MUZIKĀLĀ LATVIJA
ATTĒLOS
Orķestri, diriģenti, solisti

Cena USD 35,—
t. sk. pasta izdevumi

Grāmatas Jums piesūtīs pa pastu
Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604,
St. Petersburg, Florida 33715

KAMENA
KAIDAKA,
LĀZA biroja vadītāja Latvijā

LĀZA pasniedz Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda stipendijas 2023

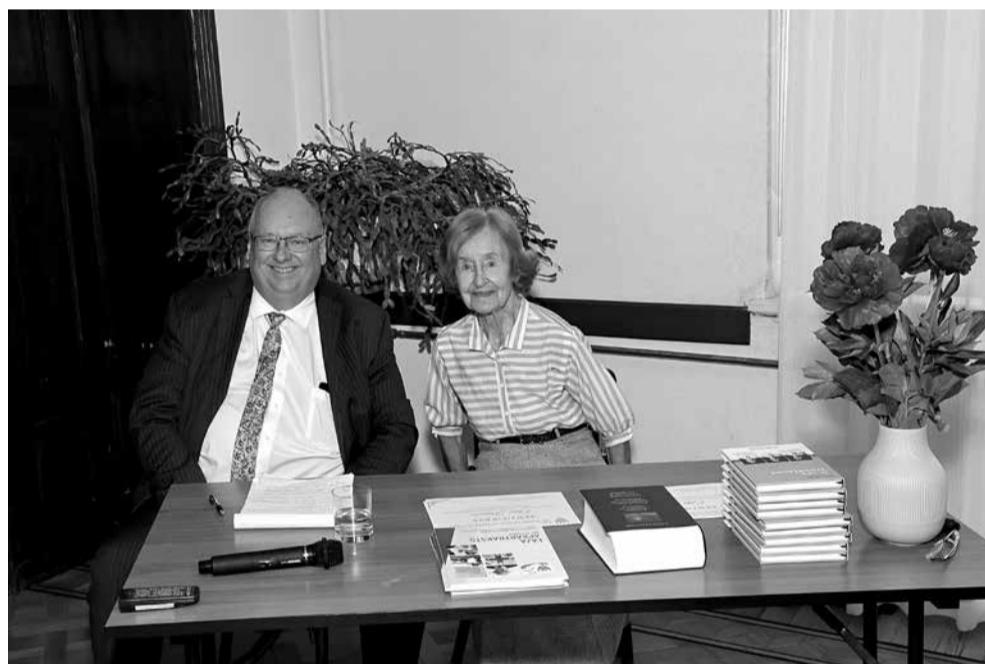
30. jūnijā, Dziesmu un deju svētku priekšvakarā, Latviešu ārstu un zobārstu apvienība (LĀZA) jau 18. reizi piešķira Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda stipendijas labākajiem Latvijas medicīnas studentiem, lai palīdzētu un atbalstītu viņus ceļā uz ārsta amatu. Tas ir vienreizējs finansiāls atbalsts, uz ko var pretendēt vecāko kursu medicīnas studenti, kam ir ne tikai labas sekmes mācībās, plašs interešu loks, bet kas arī savu turpmāko dzīvi ir nolemuši saistīt ar ārsta profesiju Latvijā. Aktīva sabiedriskā darbība un dalība sociālos projektos, ģimenes situācija arī tiek ņemta vērā. LĀZA ar prieku atbalsta jaunās ģimenes. Kopējais stipendiju apjoms šogad bija 6 000 USD. Pirmie Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda stipendiju 2005. gadā saņēma tagad jau pieredzes bagāti ārsti – Aina Ivanova, Andrejs Ivanovs, Roberts Veidemanis, Madara Kepeniece un Mārtiņš Malzubris. Šo 18 gadu

Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda stipendiāti un LĀZA biedri un atbalstītāji svinīgajā LĀZA sarīkojumā Latvijas Ārstu biedrībā 2023. gada 30. jūnijā. No kreisās: Anna Ilva Mikelsone, Elīna Fainveice, Agate Kristena Krieviņa, Aija Tumova, Dāniels Makoveckis, Dr. Edīte Lazovska, Dr. Ēriks Niedrītis, Evita Kokina, Marta Anna Ozolina, LĀZA biedri Dr. Atis Bārzdiņš (ASV), Dr. Daina Dreimane (ASV), Latvijas Jauno ārstu asociācijas valdes loceklis Dr. Jānis Vētra, LĀZA biedre Dr. Annemarija Linares (ASV, Latvija), Dr. Kamera Kaidaka // FOTO: Jānis Brencis

LĀZA valdes loceklis onkologs Atis Bārzdiņš (ASV) sveic stipendiātus

Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda vadītājs Ēriks Niedrītis un Dr. Edīte Lazovska Latvijas Ārstu biedrībā, 2023. gada 30. jūnijs

Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda Sertifikāti, grāmata "Tā mēs atgriežamies...", LĀZA Apkārtraksts Nr. 171 un īpašā balva stipendiātam Antonam Miščenko – prof. Lazovska grāmata "Kliniskie simptomi un sindromi"

RSU Prof. Jana Pavāre sveic LĀZA stipendiātus

Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda stipendiju 1000 USD apjomā ieguva četri Latvijas medicīnas augstskolu vecāko kursu studenti – Elīna Fainveice (RSU/4 kurss), Dā-

laikā stipendijas ir saņēmuši 103 medicīnas studenti. Par to, kā stipendija izlietota, kā tā noderējusi, stipendijas saņēmēji sniedz aprakstu, ko ik gadu publicē žurnālā LĀZA Apkārtraksts. Kā saka Dr. Aina Kratovska, kas 2006. gadā saņēma LĀZA atbalstu, viņai studiju laikā tas bijis ļoti nopietns un ļoti vajadzīgs atbalsts, lai varētu turpināt mācības un arī saprast, cik vērtīgi ir pārvarēt nedrošību un rīkoties, lai sasniegtu mērķi. Nu jau RSU docētāja, Rīgas Austrumu kliniskās universitātes slimnīcas radioloģe Aina Kratovska pati ir sniegusi rekomendācijas saņiem labākajiem studentiem un rezidentiem, lai arī viņi varētu saņemt LĀZA atbalstu, kas saņuļāk tik nopietni ir ieteikmējis viņas profesionālo izaugsmi.

Pretendentu pieteikumus vērtēja Fonda komisija. Klātienes sarunā ar 14 pretendentiem piedalījās LĀZA valdes loceklis

– fonda veidotājs un vadītājs Dr. Ēriks Niedrītis (ASV), asoc. prof. Daina Dreimane (ASV), P. Stradiņa Medicīnas vēstures muzeja pārstāvis vēsturnieks

Mārtiņš Vesperis, Dr. Edīte Lazovska, Jauno ārstu asociācijas valdes loceklis Dr. Jānis Vētra un LĀZA biroja vadītāja Dr. Kamera Kaidaka (Latvija).

nīls Makoveckis (RSU/4. kurss), Antons Miščenko (RSU/4. kurss), Aija Tumova (RSU/6. kurss).

Profesora Ilmāra Lazovska Medicīnas fonda veicināšanas stipendijas (500 USD) ieguva četri studenti: Marta Anna Ozolina (LU/5. kurss), Agate Kristena Krieviņa (LU/6. kurss), Evita Kokina (RSU/5. kurss), Anna Ilva Mikelsone (RSU/6. kurss).

30. jūnija rītā, kad Rīga elpoja Dziesmu un deju svētku noskaņās, rīta agrumā saules pieletajās Latvijas Ārstu biedrības telpās kopā nāca LĀZA stipendiāti, LĀZA biedri un atbalstītāji, kā arī stipendiātu viesi. Stipendiātus sveica Fonda vadītājs Ēriks Niedrītis, pasniezot Sertifikātu, kā arī ar LĀZA atbalstu tapušo grāmatu "Tā mēs atgriežamies..." par vienu no LĀZA dibinātājiem – anatomu, antropologu prof. Jēkabu Prīmani. Stipendiātus sveica RSU dekāne prof. Jana Pavāre, Latvijas Ārstu biedrības prezidente Ilze Aizsilniece, prof. Ilmāra Lazovska dzīvesbiedre Dr. Edīte Lazovska, LĀZA sekretāre asoc. prof. Daina Dreimane, LĀZA valdes loceklis Dr. Atis Bārzdiņš, LĀZA biedrs Dr. Marģers Kravals (Kanada) un Dr. Annemarija Linaresa (ASV, tagad Latvija). No stipendiātu saimes pateicības vārdus par atbalstu teica RSU students Dāniels Makoveckis, vēlreiz uzsverot, cik atbalsts un uzmanība ir katram no stipendiātiem nozīmīga un cik svarīgi ir latviešiem kā nelielai, bet stiprai tautai turēties kopā, un sakot lielu paldies LĀZA par ilggadējo atbalstu un arī visiem, kas bija atnākuši sveikt stipendiātus.

Nekur zāle nav zaļāka, nekur maize nav bez garozas – tie bija LĀZA biedru gudrības vārdi Latvijas studentiem, tomēr celš uz zināšanām nav iezīmēts ar valstu robežām, šis ceļš ir ejams visu mūžu, jo tāda ir medicīnas būtība – vienmēr pētīt, domāt, rast risinājumu, lai cilvēka mūžs būtu veselīgāks – tātad skaistāks.

Stipendijas nodrošina Kanādā reģistrētais Ojāra Veides fonds, ko līdz šim vadīja prof. Kaspars Tūters (Kanada), bet no 2023. gada fondu vada asoc. prof. Juris Lazovskis. Fonda valdē ir LĀZA biedri Inese Flude (Kanada) un Ingrīda Šķetris (Kanada).

Plašāk par LĀZA un iespējām atbalstīt medicīnas izglītību www.lazariga.lv

LĀZA vieno ārzemēs un Latvijā dzīvojošos ārstus un zobārstus, kā arī citus veselības nozares profesionālus, zinātniekus un darbiniekus kopējam mērķim – visiem spēkiem veicināt veselības aprūpē un zinātnē iesaistīto studentu, rezidentu, ārstu un zobārstu izglītību un sadarbību. To dibināja 1947. gadā Eslingenā trimdā devušies latviešu ārsti.

Vēstules no Rīgas, apkopotas grāmatā

"LAICA GRĀMATAS"
JAUNUMS CELĀ PIE
LASĪTĀJA

(Turpināts no nr. 28)

21:49

Lalita tomēr zvanīja un iznāca steigties, lai satiktos ar Verneru Putniņu un viņa sievu Aiju. Viņam krievu automobilis, nobraukti pāri par 120.000 km. Braucām vispirms uz Raiskuma pagasta otro galu. Pasaistījāmies Ungurmuižā, vienīgā, kas Latvijā celta no koka. Fon Kamperhauzena gaspažas to atstājušas tikai 1939. gadā. Tagad parādījušies pēcnācēji ar naudu, kuŗi muižas māju grib atjaunot. Šai Latvijas nostūri no krieviem jau tikuši vaļā, bet diemžēl vēl joprojām zog. Ceļā piestājāmies Lielstraupes pili. Pastaigājāmies pa fon Rozena veco godību un uzzinājām, ka šai, vienā no izciliem senās Livonijas tirdzniecības centriem, arī vācu barons grib atjaunot pili un to izveidot par pirmklašīgu veselības kopšanas iestādi.

Kad Ungurmuižā ar apskatīšanu bijām gandrīz galā, parādījās viena sieviete, kas gribēja mums vēlreiz visu izrādīt, tad bija jau daudz interesantāk. Laipodams pa remonta nekārtību, piesitu pieri kādai vecai atkārušās stenderes daļai un dabūju niecīgu brūci. Pie muižas parks ar celiņu, kas ved uz divstāvu tornim līdzīgu ēku. Tas esot lustūzis – vieta, kur barons vēdis viesus lustēties. Uzkāpuši otrajā stāvā, pa ceļam augšup braši dziedājām, skāneja jauki, jo Putniņi abi ir izcili dziedātāji – viņa ar Ave Sol bijusi ASV divas reizes, viņš arī dzied pirmās klases korī basu. Lustūzī mums bija jāgaida, kamēr mūsu mājasmāte uzvāra tēju. Viņa rādīja vecas fotografijas, apdāvināja mūs ar krāsinātu brošūru latviešu un vācu valodā par muižu un Kampenhauzeniem, kuŗi bijuši ļoti apgaismoti, labvēlīgi pret saviem zemniekiem un pratuši runāt latviski. Noziedojām katrs pa latam tālākiem darbiem un izdaļošanai un devāmies uz Putniņa māju. Tur bija jāēd pusdienas. Tā kā Ungurmuižā bijām tik ilgi, nolēma nevārīt kartupeļus, ēdām bezkaula karbonādes, tomātus un gurķus, rupjmaizi ar Jānu sieru, piedzērām alu, nogaršojām arī svaigu tajā rītā slauktu pienu, Latvijas garšīgo minerālūdeni. Vēlāk ēdām lāceņu kīseli. Viņiem ir traktors, zirgs, gotiņas, aitas, vistas, pīles, paklibs suns, sakņu dobes, ogu krūmi, liela maja, kuŗā ierikos kaut ko līdzīgu viesnīcai.

Kāpām auto un laidām uz Cēsim, kur pils parkā, blakus pils drupām, uz estrādes šajā vakarā uzstājās Latvijas Operas balets ar uzvedumu *Pie zilās Donavas*. Vieglis, bet labi izpildīts gabals pie skaļruņu mūzikas, iespēlējis Operas orķestris.

Šis brauciens uz Raiskumu bija ļoti jauks, pat burvīgs. Rīga ir interesanta un dzīvīga pilsēta, bet Latvijas lauki ir pavism

cita, skaista pasaule. Brist pa biezi saaugušu plāvu, just svāigu vēju, redzēt mežus, laukus, ezerus, muižas un mājas, skatīties kā pār laukiem veļas pērkoni, sper zibens, vilniši Ungura ezerā, latviešu bērni plunčājas un peld ar lielu entuziasmā. Pateicoties siltajam laikam, ūdens ezeros ir sasilis, un peldētāju netrūkst. Apskatījām pāris ko-

ar kuļu izgāju 23. pamatskolā no pirmās līdz pēdējai klasei. Iemācīju viņam šachu spēlēt. Viņš atminējās tās reizes, kad mūsu mājas Aina viņam esot zupu devusi. Atcerējās grāmatas – Blaumanī un vēl ko, ko es viņam aizdevis lasīt. Vienu pat esot sasmērējis un par to juties briesmīgi vainīgs. Runājām par mūsu klases biedriem. Citi

varbūt trīsreiz vairāk. Šī ir 4. Vispārējo Dziesmu svētku 10. gadu atcere, kuŗā daudz dziesmu, kuŗas toreiz dziedāja pirmo reizi. Toreiz svētki notika izcilā Jurjānu Andreja mūzikas zīmē, bija daudz dziesmu, kuŗās mudināja latviešus uz lieliem darbiem savas zemes labā. Tā bija tāda tautas atmodas izskāņa, kuŗai vajadzēja turpinājumu, arī politisku. Diemžēl tauta aizgāja dažādos virzienos un pie kopsaucēja nav vairs nekad atgriezusies, tikai etniskais, tautas senais gara spēks ir vienīgais, zem kuŗa var visi nostāties.

Atpakal Jelgavā – pa Lielupi laiž vakara jau patumšajās debesīs atspīdošus ugunskurus, koři un orķestris spēlē *Beverinas dziedoni*, kas arī pirmoreiz atskanēja šeit pirms 100 gadiem. Tālumā samilzis pērkons negaiss, bet virsū vēl nenāk – vai to dziesma aiztur?

Pa Lielupi slīd buru laivas un koris dzied *Pūt, vējini*, Jelgavas pilsētas galva Uldis Īzaks saka, ka visi vaimānā, ka septiņas lielākās pilsētas Latvijā kļuvušas nelatviskas, bet Jelgava un Jelgavas novads šeit apliecinā, ka te valda un valdīs latviskais. Tagad Lielupē visādas formācijas veido kanū laivu braucēji, ugunskuri aizpeldējuši tālāk. Koris, kā jau tradīcija prasa, dzied tikai tālāk, bez diriģentiem. *Kur tu skriesi, vanadziņi*. Skan tikpat labikā ar diriģēšanu. Visiem rokās svecītes. Nu viņi rauj valā *Cekulaina zīle dzied Rīgas torņu galīņā*. Sākas uguņošana. Raidījums beidzas ar orķestra *Seši mazi bundzinieki* popūriju.

...

1995. gada 25. jūnijā, 9:15

... Kopš manas aizbraukšanas ir pagājis tikai viens mēnesis, man jau tas liekas kā desmit gadi. Man liekas, ka Tu nesa proti manu lielo mīlestību uz Latviju. Tev nevajadzētu to jaukt ar cilvēciskām attiecībām. Man Latvija ir milzīgs svētums, kaut kas līdzīgs kā citiem reliģiski pasaules garīgais centrī. Ne jau pielūgšanas objekts, bet kaut kas milzīgs un mūžīgs, kas nodarbina manu prātu un sirdi, kam vienmēr manā dzīvē bijis spēcīgs iespāids uz visu to, ko jūtu, kā dzīvoju. Varbūt Tu saproti, kāpēc es bez šīs zemes nespēju pa īstam dzīvot, arī to, ka man te būtu jāceļ māja, kuŗā arī Tu varētu dzīvot, jo Tu esi manas dzīves mīlestība, labākais draugs, milākais cilvēks. Tāpēc es griēju, ka šī zeme būtu arī manas Māras zeme.

Lasot Tavas vēstules, es jau arī saprotu Tevi. Arī man ir tas pats dārzs, ko trešo daļu no dzīves esmu kopis, par ko rūpējies. Arī man mūsu māja ir ierasta, īsta, droša, uzticama. Man ir visas tās pašas izjūtas, kādās ir Tev. Tikai man ir iekšējā balss, kas sauc un neļauj man tālāk svešas zemes komfortu baudīt. Man šis saucējs, kā mazs dzīvības pulkstenis, ir nemitīgi

ticīkējis apziņā un teicis, ka mana dzīve vēl tiks dzīvota Latvijā. Es tam esmu vienmēr ticējis, arī tad, kad racionāli to nevarēja pat iedomāties. Man ir ticība, ka man vēl pietiks spēka to pašu izveidot šeit, kur Tu arī varētu justies tāpat.

#

1995. gada 2. jūlijā, 9:22

Mazliet esmu iepazinies ar Andreju Egli. Viņš ir samērā vienkāršs, bet šķautīgains cilvēks, ar noteiktiem, pat iesalušiem priekšstatiem, kas labs mūsu tautai, kas ne, kas ir latvisks, kas nav. Viņš vakar kritizēja lielo koncertu un nesaprata, ka jauniešu skālums, izrādot savu entuziasmu, taču ir pozitīvs, nevis sliktā uzvešanās. Arī tas, ka programmā ielikti tik daudz šķērgabali, zīnges. Viņam ne patika R. Pauls, un tā jau ir gaumes lieta, bet šķērgerus, vecos Latvijas labo laiku kases gabalus, arī jaunie uzņem ar sajūsumu, kā kaut ko tādu, ko viņi uzskata par savu, bet kas tik ilgi viņiem ir bijis liegts. Tautas gars tikai tad var būt īsti piepildīts, ja tas aptver visu kultūras skālu, kuŗā ietilpst arī "nekultūra". Eglītis vakar izsēdējies 6 stundas deju un vēlāk dziesmu koncertā, šorīt viņš neapmierināts, jo negrib iet tradicionālā svētku gājienā. Labāk gribot apskatīt Rīgu. Kaut viņš te jaunībā ir dažus gadus dzīvojis, Rīgu viņš galīgi nepazīst. Vakar man viņam vajadzēja uz kartes rādit un skaidrot, kā no mūsu dzīvokļa var tikt līdz Brīvības pie mineklīm.

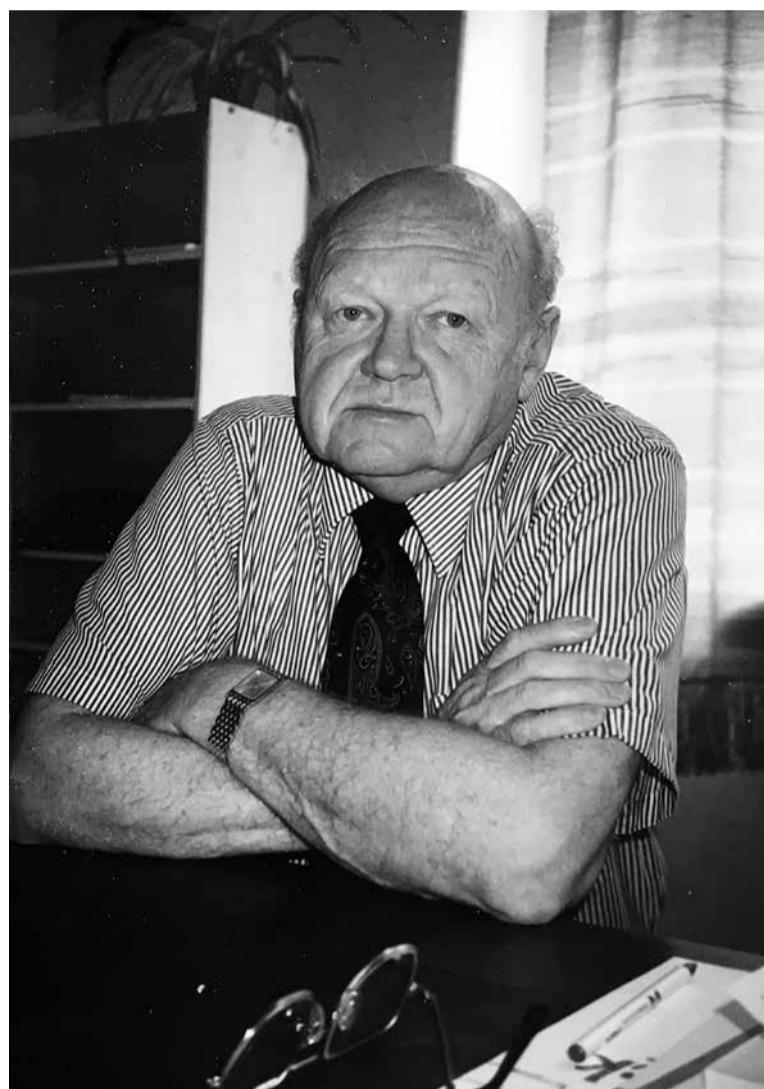
Vakar ceļā uz Kolku varēja redzēt daudz plāvēju ar izkaptīm, zirgu plaujmašīnām, traktoru plaujmašīnām. Citur sievas ar grābekļiem sienu ārdīja, citur viri grāba un krāva gubās. Siens ir milzīgi varens šogad, biezš kā mūris un pilns visādām labām zālītēm. Kurzeme ir vilīnaina zemīte, kur daudz veci māju palicis pāri, bet netrūkst arī archeotoniski drausmīga izskata padomju celtnu. Kolka paliek atmiņā ar savu radziņu, gliemežvākiem, lielo dažādību starp jūru un līci.

22:40

... Aizgāju uz zvēru dārzu. Tur nebiju bijis vairāk nekā 51 gadu! Nav tik foršs, kā bija toreiz, vienīgi lāču liela dažādība. Ir gan viens krokodilis no trīsdesmitajiem gadiem, vēl dzīvs, bet nekustīgs.

... Koncerts bija jauks un sirsnīgs, kā jau tur, kur kopā sanākuši tūkstošiem bērnu un dzīvespriečīgu jauniešu. Dziesmu *Dar' man tēvis pastalinās*, šuj man svārķus māmuliņa atcerējos dziedājis, kad biju 7. klasē pamatskolā. Kādas jaukas sentimentālās atmiņas. Bija arī citi – I. Kalniņa gabali un daudz skaistu tautasdzesmu. Nobeidza ar jauku Paula dziesmu un tad turpināja dziedāt, bet es devos atpakaļ uz dzīvokli.

(Turpinājums sekos)

Ojārs grūtu pārdomu brīdī

(Turpināts no nr. 28)

18. aprīlī, 1977.
Stundu pēc pusnaktis
Mūsu milje, tālie!

Jūsu pūkaini rožainie sveiceni svētkos un dz. d. [dzimšanas dienā] pielidoja jau 5. aprīlī, divas dienas pirms Zaļās Ceturtdienas. Sirsnīgs, sirsnīgs paldies par tiem un Tev, mīlais Arvīd, par plašo vēstuli ar sīkajiem, ne maniem lielajiem burtiem, kurus (Tavus) tomēr varēja labi salasīt. Tikai tam, kam prozista episks talants, var tik plūstoši un gludi (pasakot svarīgāko) aprakstīt tik daudzas rožu kartes, uz ceļiem grāmatu turot. Paldies, paldies vēreiz.

Jūsu sveiceni darīja visu nedēļu (Klusos) bagātu. Nāca prātā, ka tai nedēļā reiz svētku maizētika cepta divreiz. Pirms Zaļās Ceturtdienas lielie baltie kukuli divām svētku dienām. Sestdienā atkal kukuli un biezpiena un kīmeņmaizes, līdz ar olu vārišanu sīpolu mīzās. Un es visam tam biju klāt. Šoreiz, gribēdamā šo nedēļu darīt svarīgu, arī es izcepui divus baltus kukulišus jau trešdienā. Taču senās noskaņas traucēja šīszemes skalais ritms (šeit svētamā diena tikai viena). Nedēļas vidū nebiju arī sevišķi spīrgta un vesela (labu nedara arī tās nomoda nakts), nezināju, kā spēšu veikt mājas darbus (ārējo – maizes darba pienākumi – dārzs un kāpņu telpas)...

... bija labi mums diviem vien. Lielā diena ieņēma sevī manu dienu un gaišumā izdzēsa robežas, attālumus, gadu skaitlus – bija tikai siers, maize, bet priecīgs punkts visumā, zieds pavasarim atvēries, nupat, nupat piedzīmis – pasaulei bez ēnām, bez šaubām.

Paldies arī, mīlais Arvīd, par otrā aploksnē ievietotiem Jūsu preses izgriezumiem, kas labi parāda Jūsu dzīves, ikdienas sniegumiem un darba plūsmu. ļoti priecājamies un apsveicam Māriti ar sasniegumiem. Prieks arī, ka bijusi tikšanās ar Antonu B. [Bārdu] un Paulini. Ka viņš atkal vesels. Ja ir izdevība, sirsnīgi sveiceni no manis. Ap-sveicu arī ar "Puķi pagalvī"....

... notika brīnuma – sestdien līdz pusnaktij visi darbi bija veikti, svētku maizes, arī olas sīpolu mīzās, galds uzklāts. Pēc vannas vēl gultā skatījos Lieldienu tēmas filmu tel. Sagaidīju saullēktu un pēc 2 stundu rīta snaudas biju spīrgta un vesela, it kā nekādu križu nebūtu bijis. Ienāca Aina ar savu cepumu un olu groziņu sveikt divējos svētkos. Es preti iedevu vēl prāvāku savu groziņu, lai var pacienāt arī Lailu un Jāni, kas ieradīsies viņus apciemot. Un tad bija miers un kļusums starp pavasarīgām gleznām un pūpoliem ar spožu, bet ne tveicīgu Lieldienu sauli logos kā dzimtenē un mūziku. Bijā arī vērtīgi raidījumi svētkos.

... Diemžēl maniem krāju-miem nav nerēdzamu spārnu un tie nevar pie viņa aizlidot, lai kā arī es nevēlētos. Bet varbūt viņš varētu ieskatīties kādā no Edmunda pārrakstiem Tev. Un ja tas nebūtu apgrūtinoši, es varētu viņam kādu vārdu aizrakstīt, t. i., ja viņš vēlētos. Dažreiz sarakstī-

šanās dažus cilvēkus nevajadzīgi apgrūtina. Nākamajā reizē par visu to varbūt dzirdēšu Tavas domas tuvāk.

Īoti vēlēšos arī zināt par rakstītāju no L. Laicēna ielas. Vai kāds, ko agrāk labi pazinu? Vai svešnieks? Kādēļ iniciāli tikai? Prieks arī, ka Pauls V. sveicinājis

17. sept. 1977.
Senu atmiņu noskaņā
pēc "Laiku loka" izlasišanas
Mūsu milje, tālie!

Vakarā, vakar pastnieks piene-sa Jūsu mīli sūtīto žurnālu "Karogs" ar Mārites daiļo rok-rakstu adresē. Sirsnīgākais pal-dies! Nevaru gan atšifrēt, cik ilgs

tuvi var sasaukties vismaz ar sveicieniem. Tā, saņēmu atkal pāris atmināmus – neatmināmus vār-dus – rindas no Laicēna ielas. Nu vismaz zinu viņa vārdu, kā biju pirmo reizi neminējusi – Eglītis, bet ne Jēkabs, ko nezinu, bet Herbersts. Vai Tev būtu man pazis-tamā otrs vārds? Un viņš piemin

Gimenes bilde Zentas iesvētes dienā

ar reālu sveicenu caur laipnu roku. Kā šķiet, nu vienīgā iz-devība reāli sveicināt ar node-rīgām lietām....

Kādu nakti, kad nevarēju ne gulēt, ne nogurumā arī ko darīt, lasīju Tavas vēstules, Arvīd. Arī tās pēc Airogolas apciemojuma. Cik sīki un dzīvi Tu atceries vie-tas un cilvēkus, vairāk kā es. Man rādās tikai vīzijas un atse-višķas ainavas (tomēr ļoti spilgti) kā simbols vairāk nekā realitāte. Kādēļ arī mana biogrāfiskā skice par īsto grāmatu (ko Tev aizsū-tiju) arī vairāk kā vīzija vai sapnis (man tomēr ļoti reāla bērnības dienu īstenība, ko nezinu vai atrastu turp aizbraucot. Baznīcas kalns toreiz šķita tik augsts. Taču Tavi apraksti radija lielu vēleša-nos un ilgas (nekad nepiepil-dāmas) šīs vietas reālām acīm skatīt. Sevišķi tagad, kad narcises zied. Prātā kā dzīvs mātes puķu dārzs ar baltajām vāri smaržī-gajām narcisēm (šai zemē tās reti redz). Par šo dārzu rakstīju domrakstu pirmajā klasē un Drustu [Kalniņa] Milda to no-lasīja klasei.

Atbildes uz vēstulēm, arī ne tik labā veselība aizkavēja īstu ieju-šanos topošajā krājumā. Nu līdz ar pavasara ziediem saņemšos un cerams, ka veikšu. Nosau-kums izlemts īss, vienkāršs, sim-bolisks, ko vairs nemainīšu. Mans logs. Ir arī dzejolis ar tādu virs-rakstu. Edmunds jau uzmeta vāka un titullapas skices.

Hildai Lācarienei nosūtīju ap-sveikumos, līdzjūtības vēstules Sarmai un Metali. Pievienoju šeit 4 lapas par Jaunsudrabiņu (manas atmiņas) + 4 lapas ar J. J. Pāris vēstulu kopijām (tās, ko varēju izlietot) + lapa par Aivaru + ap-sveikuma karte Mārītei. Nemiet par labu. Sirsnīgi sveicinot Jūs visus. Z.

dienas ar jauki vēsām un zvaig-žnotām naktim (tiem, kas naktis negul). Aina ar Tāli bija atvali-nājumā Sanfrancisko pie Ineses un Baibas. Pilsēta jau skaistākā visā Amerikā un eiropeiskākā. Nav gan gada laiku. Tikai vai nu skaidra, vai miglaina vasara ar vienmēr ziedošiem dārziem. Abām meitām labs dzīvoklis ar kaminu dzīvojamā istabā un katrai savu guļamistabu. Sadzīvojot labi. Latviešu sabiedriskā dzīvē nepie-dalās, kaut gan ir teātris, draudze un koris. Katrai savs kaķis. Arī Lailai Bruklīnā kaķis, tāpat kā Ainai, kas pēkšņi (kaķis) saslima un pašlaik slimnīcā ar papla-šinātu sirdi. Izdevumi un uztraukumi. Zinu, kā tas ir, tādēļ pēc mūsu putna Mārtiņa nāves ne-viena dzīvnieka nevēlos.

24. sept.

Nolasīju savas atmiņas J. J. [Jāņa Jaunsudrabiņa] simtgades svinību sarīkojumā. Aktrise Ņīna Melbārde lasīja izvilkumus no "Baltās grāmatas", arī Klībo Jurku, kur pieminēta Mazzalve (izrādās, N. M. arī no tās puses}. Rādija arī gleznamu, krāsās noskaņotu filmu – J. J. Savā mežā mājiņā pie Mēness ezera Vāczemē, ar jauko mūža biedri Nati. Arī ezerā mak-skērējot. Stalts, gaišs, appgarots vēl 85 gadu svinībās pie galda. Tad 3 dienas vēlāk bēres. Lielas, krāšņas, tautiešiem un vāczem-niekiem piedaloties. Sarīkojums bija bagāts, plāsi apmeklēts.

Palieciņi nu visi sveicināti. Rak-stišu atkal. Zenta & Edmunds.

27. sept.

Šodien pielidoja Jūsu mīli sū-tītās sainītis ar 3 platēm. Klau-sīšos tikai vēlāk vakara vai naktis klusumā, tās īsti izbaudot. Sir-snīgākais paldies un arī par mākslas žurnālu, ko saņēmām pāris dienas agrāk. Tikai kādēļ tā nopūlaties ar sūtišanu, Jūs darbā tik aizņemti un nevalīgi? Lūdzu, nedarjet to vairs. Jūtāmies pa-rādnieki, jo pašlaik sadārdzināto ceļa maksu dēļ nevarām arī tās lietas nosūtīt, ko bijām sakräjuši.

Kursu un Liepāju. Šai pilsētai esmu devusies cauri tikai dodo-ties uz Vāczemi. Vai tur būtu kādu citu E. [Eglīti] sastapusi? Bet tikai paviršs paziņa nevarētu būt, jo uzrunā mani vārdā un līdz rakstīt. Domāju, ka nevie-nam nekaitešu, ja nosūtīšu pāris vārdus. Kaut arī nezināmam. Ja zinātu, ka viņš tomēr man zināmās J. E., tad būtu jau sen izdarījusi. Bet Tu, mīlais Arvīd, Lieldienu vēstulē man solījies šī rakstītāja personību atklāt.

Mūsu nepanesami karstā va-sara beidzot atkāpjas un mēs pateicīgi sākam atvilkāt elpu. Rudenis šai zemē ilgākais un tīkamākais gada laiks. Īstenībā saulainas un dzestras atvasaras

Laika grāmata JAUNUMS

Pēc 35 gadiem Tēvzemē nācis kla-jā romantiskās trimdinieces, Ne-retas dzirnavnieka meitas Zentas Liepas 1988. gadā sakārtotais dzeju krājums "Dainu Latvija zied". Izdots vienā grāmatā ar novadnieces Lidi-jas Ozoliņas biografiskajām esejām par dzejnieci.

Grāmatā daudz vēsturisku foto, kuuros ūjorkieši "satiks" pazīstamus un tuvus cilvēkus...

Grāmatas Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).

Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604,
St. Petersburg, Florida 33715

Cena 45,- USD

Grāmatas izdošanu atbalstījis PBLA Kultūras fonds un Padome

VITA GAIĶE

Albert, tevi ļoti mīlam!

Čikāgas Piecīši Rīgā nosvin Alberta Legzdiņa 90 gadu jubileju

Notikumiem bagātajā dziesmu svētku nedēļā Rīgā dziesmu draugus VEF Kultūras pili kopā sasauc Alberts Legzdiņa 90 gadu jubilejas svinības. Paša jubilāra, viena no Čikāgas Piecīšu dibinātājiem, diemžēl vairs nav mūsu vidū, bet viņa draugi bija gādājuši par košu koncertu.

Koncertu rīkoja biedrība "Teātris un mūzika", un tajā ar dziesmām un atmiņu stāstiem uzstājās Anta Engēle un Laila Ilze Purmaliete, Jūlgī Stalte, Ēriks Zeps un Ainārs Bumbieris. Čikāgas Piecīšiem, viesojoties latviešu centros ar koncertiem un arī koncertējot Latvijā, izveidojusies tradīcija pieaicināt kādu dziedošo bērnu grupu. Šoreiz koncertā piedalījās Agnese Širantes vadītā bērnu estrādes studija "Kukurags".

Klausītājus Čikāgas Piecīšu jaunībā aizveda izrādes "Čikā-

arī dzenot jokus, kā kādreiz to mīlēja darit Alberts Legzdiņš.

Tomēr, protams, visvairāk gaidīta bija isto Čikāgas Piecīšu uzstāšanās. Koncertā piedalījās trīs no pēdējā sastāva dalībniekiem – no Čikāgas uz Rīgu atbraukuši bija Armands Birkens un Alnis Cers, viņiem pievienojās Lorija Vuda-Cinkusa, kas dzīvo Latvijā.

"Alberts ir Čikāgas Piecīšu sirds, dvēsele un mugurkauls. Viņš mūs visus pulcināja, un mēs pulcējāmies ap viņu," atzīst Armands Birkens, kas no visiem Čikāgas Piecīšiem ir bijis visilgāk kopā ar Albertu Legzdiņu. Armands Birkens koncertā bija izvēlējies dziedāt trīs, kā viņš teica, stāstošas dziesmas, kas spilgti raksturo Albertu. Viena no tām, 14 pantus gaŗā dziesma "Piektdienas vakars" nekad nav dziedāta kon-

kuři bija klāt un kuřiem bijusi ilggadīga un svarīga loma ālansambļa un Alberta dzīvē. Tomēr vislielākais draugs noteikti ir Rainis Upmalis, kas

vardarbība pilsētās, pasaules politika, karš, terorisms. Līdzīgas sajūtas stāstošā dziesmā "101. celš". Arī "101. celš" nekad netika iekļauta programmās

Koncertu noslēdzot, uz skatuves pienāca klāt pārējie vačarā dalībnieki un kopīgi nodziedāja iemīlotās dziesmas: "Par mani, draudziņ, nebēdā", "Mūsu mīlestība" un "Made in Latvia", pievienojās arī klausītāji.

Vēl viena zīmīga Piecīšu tradīcija ir koncertus beigt ar "Hei lai lī", katrai uzstāšanās reizei piedzejot atbilstošus pantīnus. Arī šoreiz Armands bija gādājis par pienācīgu nobeigušu, izceļot gan Latvijas sportistu panākumus, gan karu Ukrainā, gan arī šī koncerta temu – pieminēt Albertu Legzdiņu:

*Te nu esam visi kopā
Vienā lielā draugu lokā*

*Alberts izcils malacis
Daudzas dziesmas atstājis*

*Atmiņas mums silda sirdi
Zinam, tu šīs dziesmas dzirdi*

*Vienoti mēs visi dziedām
Albert, tevi ļoti mīlam!*

Pārpildītā VEF Kultūras pils zālē valdīja atmiņu siltums un pacilātība, ar ilgstošiem aplausiem vēl izlūdzoties piedevu – "Vecpiebalga". Klausītāji ilgi negribēja laist dziedātājus prom no skatuves, un varam būt pārliecināti, ka Alberts būtu ļoti apmierināts un gandarīts par koncertu.

Paldies, Albert, paldies Čikāgas Piecīši!

VĒL IR REDAKCIJAS KRĀJUMĀ

ALBERTS LEGZDIŅŠ
**"ČIKĀGAS
PIECĪŠU
BRĪNIŠĶIGIE
PIEDZĪVOJUMI"**

Par piedzīvoto Fidži salās, Latvijā dāvātajām lašu mātēm un visu pārējo, mūzikas celā sastapto.

Cena 35,- USD

Grāmatas Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi).
Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604,
St. Petersburg, Florida 33715

gas Piecīši. Legēndu atgriešanās aktieri Gundars Silakaktiņš, Mārtiņš Brūveris, Aija Dzērve, Marģers Eglinskis un dziedātāja Ieva Sutugova. Viņi atgādināja par noskaņu Čikāgas Piecīšu koncertos, ne tikai dziedot iemīlotās dziesmas, bet

certos tieši tās garuma dēļ, tomēr gan Armandam, gan Albertam bijusi ļoti tuva. Šajā, gandrīz vai varētu teikt – balādē – klausītājam acu priekšā tiek uzburta aina no Čikāgas 60. gadu sākumā. Koncerta beigās akutā minēti vairāki goda viesi,

ieguldījis milzīgu darbu, saķartojoj Piecīšu ierakstus. Ieteikums koncertā iekļaut "Piektdienas vakaru" pierder Rainim. Paldies, lieliska izvēle!

Savukārt "Vakarziņas", diemžēl, nav zaudējušas savu akutālītati arī pēc 40 gadiem,

BETIJA BOOTA

Mūsu tautietes Marijas Kristīnes Čilveres (1920–2007) vārds komentārus neprasa. Otrā pasaules kara laikā no koncentrācijas nometnes izbēguši 22 gadus vecā dāma Lielbritanijā iestājās dienestā, lai pildītu sevišķi slepenus uzdevumus, citiem vārdiem, kļūtu par spiedzi Fifi. Latvijā gan viņas vārds saistās ar pavisam ko citu, proti, 1996. gada 8. oktobrī Rīgā tika dibināts "Dzīvnieku drauga fonds", savukārt 2001. gadā atvērta patversme "Dzīvnieku draugs", kas darbojas vēl joprojām.

Viena no nedaudzajām Kristīnes jaunības dienu fotogrāfijām
// FOTO: Žurnāls.lv

Tikai – ar vienu un to pašu nosaukumu ir reģistrēta gan patversme, gan veterinārā klinika, turklāt abas atrodas vienā un tajā pašā adresē – Candera ielā 4, Rīgā. Šajā pašā adresē darbojas vēl viena veterinārā klinika, tātad kopā to ir divas. Jūs sapratāt pareizi – vienā adresē atrodas divas dažādas veterinārās klinikas un viena patversme.

Normālos apstākļos veterinārajām klinikām savstarpēji būtu jākonkurē, taču šajā gadījumā abas ir lieliski sadarbinās partneri. Un kāpēc ne, ja mērķis vieno? Un mērķis, protams, ir nauda. Lasītāja, kuŗas stāstu atklāsim, nevēlējās atklāt savu vārdu, tāpēc sauksim viņu par Annu.

Dzīvnieku patversmēs vārds "adoptēt" nozīmē "nopirk"

Aizvadītās vasaras vidū nomira Annas vecā kaķenīte, kuŗai veterinārārs ts bija konstatējis vēzi. Nemot vērā faktu, ka sniegt medicīnisku palīdzību, neskaitot sāpu remdēšanu, kaķenītei vairs nebija iespējams, divi veterinārārsi ieteica dzīvnieku eitanazēt. Tas, protams, ir smags lēmums, taču dzīvnieciņam, visticamāk, labākais.

Tajā pašā klinikā, kur notika dzīvnieka eitanāzija, Anna tika izvesta pa pagalma pusi ārā un aicināta iegriezties patversmē, kas atrodas burtiski trīs soļu attālumā. Lai lasītājam nejauktu prātu, jāpiebilst, ka šī patversme minētajai klinikai nepieder, taču to apkalpo otra veterinārā klinika "Dzīvnieku draugs", kuŗas nosaukums ir tāds pats, kā Čilveres dibinātās patversmes nosaukums. Skumja, apmulsusi, iepriekš nesagatavota – tā jutās Anna, taču viņa pieņēma lēmumu dot pajumti vienai no

Tā kā Annai dzīvnieki jau iepriekš bija bijuši, iedot kaķim tabletu viņa prata. Pirmais pārsteigums radās aptiekā, jo aptiekāre bez receptes atteicās šīs zāles izsniegt. Annai nekas cits neatlika, kā zvanit savam ģimenes ārstam, palūgt recepti (kaķa ārstēšanai) un slimai doties uz aptiekā vēlreiz.

Nemot vērā, ka kakene bija ar smagu raksturu, iebarot zāles kļuva par gandrīz vai neiespējamo misiju. Annai tas tomēr izdevās, taču labuma no medikamentiem nebija. Jau nākamās dienas vakarā pie slimās kaķenes atbrauca veterinārārste, taču kaķene uzvedās tik agresīvi, ka palīdzēt vienkārši nebija iespējams. Šķita, ka dzīvnieks tūlit, tūlit dakterei uzbrucks un sāks to plosīt. Līdz ar to veterinārārste, neko neizdarot, aizbrauca prom. Vienīgais, ko viņa pieteica, ka nākamajā dienā, kas bija 18. novembris, dzīvnieks obligāti vedams uz kliniku. Un pilnīgi vienalga, kā ar veselību būs pašai Annai, taču kaķis ir jāved pie ārsta. Un punkts.

cīnoties pati ar savām veselības problēmām, Anna pieņēma smagu lēmumu. Nemot vērā kaķenes smago raksturu un agresiju, viņa nolēma to aizvest uz kliniku iemidzināt. Sieviete neredzēja citu iespēju. Un kāda gan būtu šī cita iespēja – viņa dzīvnieku neatstāja bez palīdzības, to tika mēģināts ārstēt, taču kaķene šos centenus uzņēma ar lielu agresiju.

Nākamajā rītā Anna piezvanīja uz kliniku un smalki izstāstīja situāciju. Viņa arī minēja, ka pašai ir augsta temperatūra, klepus un iesnas ar aizdomām uz kovidu, tāpēc izteica priekšlikumu, ka izsauks taksametu, šoferim iedos transportbūri ar kaķi un naudu, lai viņš to visu nogādā klinikā. Vienīgais Annas lūgums bija, lai viņai pašas slimības dēļ atļauj nebraukt. Kas tev deva! Nē, tā nedrikst! Vienalga, cik slimā jūs esat, jums ir jābrauc pašai, jo taču jāparaksta dokumenti. Uz iebildi, vai tas nevarētu pagaidīt, tika pateikts katēgorisks NĒ! Galvenais ir jūsu paraksts, bez tā nu nekādi, un nauda,

Nemot vērā, ka Rīgā ir tikai dažas klinikas, kas atvērtas valsts svētku dienā, tika pieņemts lēmums doties uz to pašu adresi, kur pirms pāris mēnešiem nebija neviena cita klienta. Anna kākene tika "adoptēta". Tā bija vislielākā klūda.

Pavadot bezmiega nakti un

būra, jo to sieviete atdot neuzskatīja par vajadzīgu.

Tikai mājās Anna sāka pētīt klinikas izsniegto čeku. Tavu joku – tajā bija iedrukāts, ka 45 eiro tiek samaksāti nevis par eitanāziju, bet gan ārstniecību, pat norādot konkrētas procedūras: USG, X-RAY utt. Piedodiet, bet vai tā nav krāpšana?

Patversmes bizness – kāku "iznomāšana"

Jau pavisam drīz Anna uzziņāja, ka viņas kaķi klinika, kuŗai tas tika nodots, atdevusi saviem "kaimiņiem" – Čilveres dibinātajai patversmei. Mērķis vienkāršs – dzīvnieku mazliet apārstēt un atkārtoti piedāvāt "adopcijs". Bija jāgaida vien pāris nedēļu, līdz patversmes darbinieki labi izdevušos kaķa fotoattēlu ar sirdi plosošu stāstu izlika sociālajos medijos.

Annu tas nepārsteidza. Pareizā sakot, viņa to pat bija gaidījusi, ik dienu ieskatīdamās patversmes mājaslapā, kur tiek piedāvāts sniegt pajumti kaķiem. Pētot patversmes darbibu un ievācot par to informāciju, sieviete atklāja, ka tāds ir šīs patversmes biznesa plāns, proti, vairākkārtēja kāku "adopcijs". Tas nozīmē, ka bieži ir gadījumi, kad dzīvnieks tiek nodots jaunajam saimniekam, taču pēc kāda laika vests atpakaļ un piedāvāts "adopcijs" atkārtoti. Par samaksu, protams. Šāds liktenis bija arī Annas kaķenei, kuŗai jau pēc īsa brīža bija atrasti jauni saimnieki. Vai šiem cilvēkiem, pirms viņi izlēma kaķenei sniegt pajumti, tika teikts par dzīvnieka agresijas izpausmēm? Vai viņus brīdināja par kaķenes veselības problēmām? Atbildi viegli var uzminēt, vai ne? Nekā personīga – tikai bizness.

Ar to stāsts nebeidzas. Kaut bija pagājušas jau vairāk nekā divas nedēļas kopš nelaimīgā notikuma, Anna saņēma drosmi un pajautāja, vai tiešām viņai netiks atdots vismaz transportbūris. Tavu brīnumu – būris tūlit "atradās", un sieviete to atdeva. Lai tur muti un lieki nemuld.

Epilogs

Nav šaubu, ka daudzi lasītāji par vainīgo uzskatīs Annu. Sak, kāda bezsirde, vēlējās kaķītīm atņemt dzīvību! Jā, tā ir, taču piebilstams, ka iepriekš sieviete bija darījusi visu, lai dzīvniekam palīdzētu, lai to ārstētu. Un nebija neviena, kas pasniegtu roku pašai Annai!

Stāsta varonei skaidrs ir viens – tā kā pirmsi un vienīgais viņas mēģinājums dot pajumti patversmes dzīvniekam cieta neveiksmi, otra nebūs. Laiks rādis, vai Anna savās mājās vēlēsies vēl kādu kaķi, jo pirms šī viņai ar peļu junkuriem bijusi vienīgi pozitīva pieredze, taču patversmi kā iespējamo vietu, kur pie dzīvnieciņa tikt, viņa neizvēlēsies. Kas atliek? Audzētāji. Vismaz oficiāli audzētāji apgalvo, ka viņi vajadzības gadījumā klienītiem sniedz vai nu padomu, vai palīdzību, nevis cenšas izkrāpt naudu.

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

NATO būs gatava aizstāvēt ikviens dalībvalsts teritoriju

NATO būs gatava aizstāvēt ikviens savas dalībvalsts teritoriju "no pirmā centimetra un no pirmās minūtes", uzsvēra jaunais Latvijas vēstnieks NATO Māris Riekstiņš.

Iepazīstinot ar darba prioritātēm, vēstnieks atzīmēja, ka laikā, kad Viļnā ir noslēgusies kārtējā NATO dalībvalstu vadītāju sanāksme, nozīmīgākie uzdevumi saistīs ar šajā sanāksmē pieņemto lēmumu izpildi. Vēstnieks akcentēja, ka attiecībā uz Latviju un Baltijas reģionu tas nozīmē darbu, tālāk stiprinot un palieinot sa biedroto spēku klātbūtni reģionā, tālāk attīstot integrētas pretgaisas un pretraķešu aizsardzības spējas. "Latvija no savas puses turpinās būt atbildīga un kopējās NATO intereses atbalstoša dalībvalsts. To mēs apliecināsim gan ar savu ie guldījumu pretraķešu un pretgaisa aizsardzības sistēmā, Sēlijas militārās bazes un poligona izveidē, kā arī citiem pasākumiem, lai nodrošinātu NATO sabiedroto spēkiem piemērotus apstākļus Latvijā," norāda vēstnieks. Viņš arī uzsvēra, ka šie ir pasākumi NATO aizsardzības spēju stiprināšanā situācijā, kad kopējā drošības situācija Eiropas kontinentā ir sarežģījusies. Par iemeslu tam ir Krievijas agresija Ukrainā, kā arī kopumā Krievijas agresīvā politika, kas tiek ištevota pēdējo gadu laikā, – radot lielāko draudu eiroatlantiskajai drošībai. "NATO alian ses uzdevums šajos apstākļos ir rūpēties par savu dalībvalstu un tās iedzīvotāju drošību," norādīja Riekstiņš.

Latvijā liedz pieeju Wagner un vēl divām Krievijas tīmekļa vietnēm

Nacionālā elektronisko plašsaziņas lidzekļu padome (NEPLP) ir nolēmusi liegt Latvijā pieejumi trim Krievijas tīmekļa vietnēm – *wagner2022.ru*, *dentv.ru* un *yapolitic.ru*, liecina padomes pazīnojums. Kā atzīmē NEPLP, par drošību atbildīgie dienesti ir konstatējuši, ka minētās tīmekļa vietnes tiek izmantotas Krievijas agresīvās propagandas atbalstīšanai, tajā skaitā izplatot sagrozītu un nepatiess informāciju par Krievijas uzsāktu karu pret Ukrainu un Krievijas pastrādātajiem karā noziegumiem un tos attaisnojot. Tāpat tur tiek izplatīta naidu kurinoša informācija un informācija, kas diskreditē Latvijas valsti un NATO. Šāda informācija Latvijas informatīvajā telpā var radīt maldīgu priekšstatu par notikumiem pasaulē, negatīvi ietekmēt dažādu sabiedrības grupu līdzāspāvēšanu un radīt apdraudējumu Latvijas valsts drošībai, atzīmē NEPLP. Tieki izplatīta būtiski sagrozīta un maldinoša aktuāla informācija par notikumiem pasaulē, kā arī diskreditē

Latvijas kandidēšana ANO Drošības padomes vēlēšanās – vēsturiska iespēja

Latvijas kandidēšana ANO Drošības padomes vēlēšanās uz

tas NATO spējas aizstāvēt jebkuru NATO dalībvalsti, attaisnots Krievijas iebrukums Ukrainā.

Militārie eksperti par Wagner Baltkrievijā

Baltkrievijā nonākot lielākam Krievijas militāro algotņu grupējuma *Vagner* kaujinieku skaitam, reģiona NATO valstīm ir pamats gaidit būtiskākas provokācijas uz robežām, kur līdz šim ilgstoši uzturēts nelegālo migrantu spiediens, šādu vērtējumu LTV "Rita panorāmā" pauða bijušais Latvijas Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris Juris Maklakovs. Eksperts domā, ka *Vagner* daļas no Krievijas uz Baltkrieviju tikušas nosūtītas ar kādu mērķi un tām "būs jāmaksā kaut kāda izpirkuma cena" par militāro dumpi Krievijā, attiecīgi reģionā var gaidit būtiskākas provokācijas uz robežām. Maklakovs ir pārliecināts, ka situācija nenonāks līdz tam, ka šī militārā grupējuma pārstāvji meģinātu ienākt kādā no NATO valstīm. "Es nedomāju, ka šīs darbības būs tiks spēcīgas," sacīja eksperts un paskaidoja, ka drīzāk sagaidāma zināma "robežsargu testēšana, pārbaudišana, traucēšana", jo kopumā *Vagner* spēki ir salīdzinoši nelieli. Bijušais NBS vadītājs uzsvēra, ka Latvijas bruņotie spēki jebkurā gadījumā ir gatavi valsts aizsardzībai. Savukārt bijušais Ukrainas prezidenta biroja padomnieks, militārais eksperts Oleksījs Arrestovičs intervijā TV3 raidījumam "900 sekundes" pauða, ka pagaidām draudi par Krievijas militāro algotņu grupējuma *Vagner* kaujinieku došanos uz Poliju vai kādu citu NATO dalībvalsti ir tikai informatīva kampaņa, tomēr slīktākā scenārija īstenošanās gadījumā vagneriešu mērķis varētu būt iebrukums Viļnā un Daugavpili, maskējoties par bēgliem. Sarunas sākumā viņš uzsvēra, ka patlaban Krievijas un Baltkrievijas vadība augstākajā limēni veic informātīvu kampaņu pret Polijas, Lietuvas un Latvijas drošību. Tomēr izskanējušos draudus, piemēram, par vagneriešu vēlmi pastaigāties Varšavā, nedrīkstot neņemt vērā, jo tie varot pārapt reālītē. Arrestovičs gan domā, ka patiesais *Vagner* mērķis varētu būt nevis Polija, bet Viļnā un Daugavpils, kas abas atrodas tuvu Baltkrievijas robežai. Klassiska hibridkara situācijā provokācijas varētu sākties uz Polijas robežas, kam tiktu pievērsta visa uzmanība, bet tāmēr bēgļu pūlis ar *Vagner* kaujiniekiem pārrautu Baltkrievijas-Lietuvas un Baltkrievijas-Latvijas robežas un meģinātu doties Lietuvas un Latvijas iekšienē, iespējamos draudus ie skicēja Ukrainas militārais eksperts. Arrestovičs ir pārliecināts, ka Latvijas, Lietuvas un Polijas valdības iespējamos draudus utsver pietiekami nopietni un NATO karaspēks ir gatavs dažādiem notikumu attīstības scenārijiem.

Latvijas kandidēšana ANO Drošības padomes vēlēšanās – vēsturiska iespēja

Latvijas kandidēšana ANO Drošības padomes vēlēšanās uz

nepastāvīgās dalībvalsts vietu ir vēsturiska iespēja, tā pēc tikšanās ar Valsts prezidentu Edgaru Rinkeviču norādīja jaunā Latvijas vēstniece ANO Sanita Pavluta Deslandes (attēlā). Viņa atzīmēja, ka tas ir liels uzdevums, kas Latvijai vēl ir priekšā. Dalība vēlēšanās palīdzēs Latvijai virzīt uz priekšu jautājumus, kas ir svarīgi reģiona drošībai, kā arī iestāties par lietām, kas valstī ir svarīgas, piemēram, demokrātiskās vērtības. Tāpat nākamajos gados būtisks uzdevums ir saistīts ar visu ie spējamo atbalstu Ukrainai, starptautisko tiesību sistēmas stiprināšana un nosargāšana, jo Latvijai, tāpat kā daudzām citām pasaules valstīm, valstiskums un drošība ir tieši saistīta ar starptautisko tiesību esamību. Tāpat tas nozīmē arī vēršanos pret Krievijas narrātīvu, pārkāpumiem, nesodāmību, kā arī sekmēt Krievijas saukšanu pie atbildības.

Valsts prezidenta komandai pievienojies Edvīns Severs un Jānis Kažociņš

Valsts prezidenta Edgara Rinkeviča komandai pievienojies Edvīns Severs, kurš pilda valsts piemēram personas ārlieku padomnieka pienākumus, un Jānis Kažociņš, kurš ir Rinkēviča padomnieks nacionālās drošības jautājumos. Severs ārlieku dienestā sāka strādat 2014. gadā Rietumeiropas, Viduseiropas un Dienvideiropas valstu nodaļā, darbu turpinot Politiskā direktora birojā, bet no 2016. gada – Ministra birojā. No 2019. gada augusta līdz 2022. gada augustam Severs dienestu turpināja Latvijas vēstniecībā Ukrainā. No 2022. gada augusta līdz 2023. gada jūlijam viņš bija ārlieku ministra biroja vadītājs. Severs ir ieguvis maģistra gradu Latvijas Universitātes Politikas zinātnes studiju programmā. Viņš pārvalda angļu, vācu, krievu, poļu un ukraiņu valodu. Parpašaizlēdzīgu un profesionālu darbu karadarības apstākļos Latvijas vēstniecībā Ukrainā Severs apbalvots ar Triju Zvaigžņu ordeni.

Savukārt Kažociņš kopš 2016. gada janvāra bijis Valsts prezidenta Nacionālās drošības padomnieks un Nacionālās drošības padomes sekretārs. Iepriekš viņš bijis padomnieks Ārlieku un Aizsardzības ministrijā starptautiskajos un kiberdrošības jautājumos. Saeimas ievēlēts, no 2003. līdz 2013. gadam Kažociņš vadīja Satversmes aizsardzības biroju, tostarp viņš bijis NATO Civilās izlūkošanas komitejas vadītājs 2011. gadā. Kažociņš dzimis Lielbritānijā, kā britu vēstnieks diezējis Vācijā, Ziemeļirājā, Norvēģijā, Belizā un citās valstīs. Baltijas

SPILGTS CITĀTS

Aivars Ozoliņš (nedēļraksts IR nr.30)

Putina režīms klūst arvien vājāks, tāpēc vēl agresīvāks

Krievijā aizturēts kara noziedznieks Igors Girkins. Kremļa vēršanās pret "turbonacionālistu", kurām deviņus gadus bija ļauts kritizēt režīmu kā nevienam citam, var šķist maznozīmīga politiskās "tīrišanas" epizode, salīdzinot, piemēram, ar gandrīz trīsdesmit augstu militārpersonu, to skaitā astoņu ģenerāļu aizturēšanu vai atstādināšanu pēdējā mēneša laikā. Taču šis notikums var nozīmēt būtiskas pārmaiņas Krievijas varas struktūrā un arī pāvērsienu Kremļa politikā pret Rietumiem.

Putins zaudē gan karu pret Ukrainu, gan arī varu Krievijā. Algotņu grupējuma *Vagner* dumpis jūnijā parādīja valdnieka vājumu un nopietnas plāisas viņa varas vertikālē. Daudzi armijā un drošības struktūrās izvairījās stāties preti dumpiniekiem, bet vietējie iedzīvotāji viņus pat apsveica. Sekoja tīrišanas armijā, vienas *Vagner* daļas pakļaušana Aizsardzības ministrijai, otras pārviešana uz Baltkrieviju, kurās diktators Lukašenko piedraud Polijai ar šo bandītu "ekskursiju", bet Krievija apšauda Ukrainas ostas un bloķē graudu eksportu, meģinādama šantažēt pasauli ar badu. Nudien, kas šādā aina vā ar kaut kāds Girkins, kuļu Rietumu mediji virsrakstos dēvē par "karu atbalstošu blogeri" un "nacionālistisku Putina kritiku"? (..)

Bijušais FSB virsnieks Girkins jeb Strelkovs (Putins gan teic, ka "bijušo" neesot) starptautiski plašāk pazīstams kā viens no vānīgajiem *Malaysia Airlines* reisa MH17 lidmašinas notriekšanā 2014. gada 17. jūlijā, kurās visi 298 pasažieri gāja bojā. Par šo nozīgumu tiesa Nīderlandē pērn novembrī aizmuguriski piespieda Girkinam mūža ieslodzījumu. 2014. gadā Girkins bija aktīvs Donbasa aneksijas dalībnieks un "Doņeckas tautas republikas augstākais komandieris". Tajā pašā gadā Putins apbalvoja viņu par piedalīšanos arī Krimas anektēšanā. Bet pirms tam viņš bija iesaistīts arī Piedēstelas sagrabsanā un karaja Bosnijā un Hercegovinā, kur, iespējams, piedalījās civiliedzīvotāju masu slepkavībās. Un bija iesaistīts ar vīrknī slepkavību un cilvēku nolaupīšanu Čečenijā. Ukrainā ir izsludināta naudas atlīdzība par viņa notveršanu, viņam piemērotas Eiropas Savienības, ASV, Kanadas, Austrālijas, Japānas, Šveices sankcijas.

Girkina konflikts ar Kremlī sākās jau 2014. gadā, kad ukraiņi piespieda viņa banditus bēgt no viņu ieņemtās Slovākijas, par ko Girkins lamāja Maskavu, ka tā neesot atsūtījusi papildspēkus. Tomēr viņa bieži vien rupjo režīms līdz šim bija piecietis, un tas nozīmēja, ka viņam ir ļoti ietekmīgs atbalsts drošības struktūrā; vēl tikai pirms dažām nedēļām varas iestādes aizsargāja viņu no iespējamā atentāta. Kas piepeši noticis?

Tāpat kā par Prigožina dumpi, arī par Girkinu aizturešanas aizkulīsēm ir vēl daudz nezināmā. Viens skaidrojums: viņš esot pārkāpis "sarkano liniju", vērsdamies pret Putinu personīgi – ka Krievija neizdzīvošot ar šo "glēvo viduvējību pie varas" un viņam pieklātos nodot pilnvaras kādam spējīgākam. (..)

Ukrainas graudu blokāde parāda, ka par savu ķilnieci viņš gatavs padarīt arī visu pasauli, pat ja tas nozīmētu riskēt zaudēt Āfrikas valstu atbalstu. (..)

Vagner diezin vai iebrucks Polijā, taču, kaut gan mūsu Aizsardzības ministrija publiski drošina, ka apdraudējumu Latvijai neesot, ir jābūt gataviem nekavējoties un apņēmīgi atvairīt jebkādas irstošā režīma sarikotas provokācijas.

valstīm atgūtot neatkarību, Kažociņš bija pirmais Lielbritānijas aizsardzības atašējs Igaunijā, Latvijā un Lietuvā.

Militārā dienesta laikā Čehijā Kažociņš izveidojis un komandējis militāro vienību Centrāleiropas un Austrumeiropas bruņoto spēku apmācībai. Viņš bijis britu militārais padomnieks bru-

(Turpinājums 10. lpp.)

LATVIJA DIENU RITĒJUMĀ

(Turpināts no 9. lpp.)

Aptauja: Latvijā 80% mazo un vidējo uzņēmēju strādā arī atvaiņojumā

Latvijā 80% mazo un vidējo uzņēmēju mēdz atbildēt uz darba zvaniem un e-pastiem, esot brīvdienās vai atvaiņojumā, liecina mobilo sakaru operatora SIA "Tele2" veiktā aptauja. Visbiežāk to dara būvniecības, mākslas un izklaides, kā arī izmitināšanas un ēdināšanas pakalpojumu nozarē strādājošie uzņēmēji. Starp biežākajiem iemesliem, kādēļ uzņēmēji strādā arī brīvajā laikā, 46% aptaujāto minējuši pārāk lielo atbildības sajūtu, 37% norādi juši uz aizvietotāju trūkumu, savukārt 34% aptaujāto uzņēmēju pauduši nevēlēšanos atlīkt darbus uz laiku, kad atgriezīties no brīvdienām. Aptauja sadarbībā ar "Norstat Latvija" veikta 2023.gada jūnijā, aptaujājot 750 uzņēmēju.

Latvijā sasniegts visu laiku zemākais bezdarbnieku skaits

Pašlaik Latvijā bez darba ir ap 50 000 iedzīvotāju, kas ir visu laiku zemākais bezdarbnieku skaits. Bezdarba līmenis Latvijā ir samazinājies no 6,3% gada sākumā līdz 5,6% pašlaik, un Latvijā ir bijis arī zemāks bezdarba līmenis, bet skaitiski mazāk bezdarbnieku nekad nav bijis. Tādēļ pieaug spriedze darbinieku trūkuma dēļ, turklāt visā valsts teritorijā, lai arī reģionālās atšķirības joprojām ir būtiskas. Latvijā jūtami trūkst pedagoģu, medicīnas personāla, programmatūru, automāšu vadītāju, celtnieku, arī dažādu nozaru palīgstrādnieku.

Septiņas Latvijas pašvaldības iesaistīties starptautiskā kampaņā par tiru Baltijas jūru

Septiņas Latvijas pašvaldības iesaistīties starptautiskā kampaņā par tiru Baltijas jūru. No Latvijas kampaņā "Save Our See" jau ir pieteikušas dalību septiņas pašvaldības, proti, Riga, Jūrmala, Liepāja, Ventspils, Ādažu novads, Talsu novads un Valmieras novads. Lai gan Valmieras novads neatrodas tieši pie jūras, pašvaldības pārstāvji uzskata, ka dzīvojot Gaujas piekrastē ir jādomā arī par Baltijas jūras tirību. Organizācijas "Let's do it World" iniciatīvā "Save Our See" ("Glābsim mūsu jūru") jeb "SOS" dalību apstiprinājušas pilsētas un to iedzīvotāji Somijā, Ālandē, Igaunijā, Latvijā, Lietuvā, Polijā, Zviedrijā, Dānijā un Vācijā. "Save Our Sea" mērķis ir pievērst uzmanību Baltijas jūras vides problēmām un dot iespēju tās krastos dzīvojošajiem rikoties pašiem un sakopt Baltijas piejūras zonas, pludmales un kāpas. Pērn organizētā kampaņā iesaistījās tikai trīs Baltijas valstis, bet šogad pasākums ir daudz plašāks un iekļauj teju visas Baltijas jūras reģiona valstis.

Piecos gados Latvijā pieaudzis bišu saimju skaits

Pēdējos piecos gados bišu saimju skaits Latvijā pieaudzis par 13,4% jeb par 12 500 bišu saimēm,

arī ekskursijās – izzināt Dzegužkalna apkārtnes noslēpumus.

Dabas mūzejā pirmoreiz – flokšu izstāde

Latvijas Nacionālajā dabas mūzejā 27. jūlijā atklāja flokšu izstādi, kas notika pirmo reizi, turklāt eksposīcijā nozīmīga vieta līdzās ziediem bija atvēlēta īpaši šai izstādei izgatavotām keramikas vāzemēm. Izstāde "Flokšu balle 2023. Guna Rukšane – flokši, Ingrīda Žagata un "Madis Org" – keramika" bija apskatāmas kopumā 100 flokšu šķirnes 100 vāzēs.

Rukšāne ir Latvijā labi pazīstama dārzniece un selekcionāre, kuras devumu apstiprina četras dārzkopībai veltītās grāmatas. Visnozīmīgākā no tām ir tiesi grāmata "Flokši", ko ikvienam interesentam bija iespēja iegādāties izstādes laikā. Selekcijas lauciņā Rukšāne izaudzējusi daudz jaunu flokšu šķirņu. Bez 200 flokšu šķirnēm Rukšānes dārzā aug arī lilijas, peonijas, īrisi, ūdensrozes, cīrulīši, vizbulītes un orhidejas. Īpašu uzmanību selekcionāre ir pievērsusi hostām, par kurām patlaban tiek vākti materiāli jaunai grāmatai. Izstādē Dabas muzejā līdzās simt flokšu šķirnēm bija aplūkojamas arī simt īpaši šim notikumam radītās keramikas vāzes, kuru autori ir keramikas meistare Ingrīda Žagata un īgaņu mākslinieks, dizaineris "Madis Org". Abi mākslinieki dzīvo Duntē un keramikas darbnīcā "Cepli" rada unikālus, ar rokām veidotus traukus.

Augustā – starptautiskais Garīgās mūzikas festivāls

Valsts Akadēmiskais koris "Latvija" un tā mākslinieciskais vadītājs Māris Sirmais augusta otrajā pusē rīkos 26. starptautisko Garīgās mūzikas festivālu. Ar programmu "Klusuma vadmotīvs" Garīgās mūzikas festivālu 18. augustā Rīgas Svētā Pētera baznīcā kopā ar kori "Latvija" atklās latviešu kordirigente Krista Audere. Koncertā skanēs Latvijā reti atskanotā amerikāņu komponista Deivida Langa mūzika no cikla "The Writings" un slovēnu komponistes Nanas Fortes opuss "Miserere Mei", kā arī latviešu

skanražu Maijas Einfeldes un Andrija Dzeniša darbi. Koncertā Stirnienes Svētā Laurencija Roma katoļu baznīcā 25. augustā Lietuvas Valsts koris "Vilnius" tā mākslinieciskā vadītāja Artūra Dambrusa vadībā atskaņos Fēliksa Mendelszona, Džeimsa Makmilana un citu komponistu mūziku. Rīgas Domā diriģenta Māra Sirmā vadībā 26. augustā būs iespēja dzirdēt vienu no monumentālākajiem Rekviēmiem – franču romantikā Hektora Berlioza 1837. gadā komponēto desmit daļu lieldarbu tenoram, korim un lielam orķestrim, kuŗa atskanojumu autors bija iecerējis ap 400 mūziķu izvērstem sastāvam. Rekviēma atskanojumā piedalīsies britu tenors Endrū Steipls, koris "Latvija", kā arī Latvijas Nacionālais simfoniskais orķestrīs un orķestrīs "Rīga". Festivāla noslēgumu 31. augustā Rīgas Svētā Pētera baznīcā svinēsim ar pasaules pirmskānojumiem un Ģerģa Ligeti 100. jubilejas atceri.

Lielvārdes parkā izskan rokoperas "Lāčplēsis" atjaunotais iestudējums

28. jūlija vakarā Lielvārdes parkā notika Zigmara Liepiņa un Māras Zālītes rokoperas "Lāčplēsis" atjaunotā iestudējuma izrāde. Atzīmējot šī darba 35. gadskārtu un Andreja Pumpura eposa "Lāčplēsis" 135. gadadienu, pirmo reizi rokopaera izskanēja Pumpura dzimtajā vietā Lielvārde. Rokopera atjaunotajā iestudējumā Lāčplēša loma uzticēta dziedātājam Atim Zviedrim, Laimdotu atveidoja vokāliste Beāte Zviedre. Kangars – dziedātājs Marts Kristians Kalniņš un, kā norādīja režisore Rēzija Kalniņa, tieši šīs trijotnes savstarpejās attiecības ir jaunā rokoperas uzveduma centrā.

Lielvārda lomā iejutās operas solists, tenors Raimonds Bramanis, Diterihu atveidoja Atis Ieviņš, Līkcepures lomā aktieris Gundars Grasbergs, Koknesi izdziedāja Jānis Buķelis, Ziemeļmeitas lomā dziedātāja Alise Kante, Staburadzes tēlā – dziedātāja Anmary, savukārt Teicējas lomā iejutās aktrise Zane Jančevska. Nozīmīgas lomas izrādē atveidoja *a capella* grupa *Latvian voices*.

Taustiņinstrumentus spēlēja mūzikas autors Zigmars Liepiņš, viņam līdzās Uldis Marhilevičs. Ģitaru spēlēja Mārcis Auziņš, basģitaru Valters Sprūdžs, savukārt pie sitaminstrumentiem – Gundars Lintiņš. Mūziķu un aktieju sastāvu kuplināja Lielvārdes jauktais koris "Lāčplēsis", jauniešu deju kopa "Pūpolītis" un folkloras kopa "Josta", Ķeguma jauktais koris "Lins" un Tomes folkloras kopa "Graudi".

Valkas novadā svin Ērģemes pils sepiņsimtgadei

29. jūlijā Valkas novada Ērģemes pagastā, atdzīmstot Livonijas Karapulka nometnēm un viduslaiku aurai, tika svinēta Ērģemes pils sepiņsimtgade. Viduslaiku gaisotne bija jūtama jau Ērģemes pils pagalmā, kur apmeklētājus sagaidīja ista viduslaiku goda sardze. Apmeklētājiem bija iespēja iepazīties ar šķēpa un bultas mēšanas techniku, kā arī iesaistīties savstarpejā sacensībā šajās disciplīnās, iegūstot titulu "Ērģemes šķēps" un "Ērģemes bulta". Pasākumā bija iespēja degustēt istu viduslaiku ēdienu pēc izraudzītās receptes, piedalīties dažādās radošajās darbnīcās, iepazīt viduslaiku amatnieku darbu, kā arī redzēt kauju un zobencīņu paraugdemonstrējumus. Pusnaktī par godu pils skaistajai jubilejai apmeklētājus priecēja "Fire-Show studio" uguns šovs.

Daugavpili festivāli "Gostūs Latgolā" un "Artišoks"

29. jūlijā Daugavpili norisinājās divi festivāli, kas precīzi raksturo Latgales lielāko pilsētu, kurā līdzās sadzīvo tradicionālais un mūsdienīgais. Dienas pirmajā pusē Vienības laukumā notika Latgales viesmīlibas, kultūras un tradīciju festivāls "Gostūs Latgolā", savukārt pēcpusdienā Lielā Stropu ezera promenādē norisinājās sporta un jaunatnes festivāls "Artišoks". "Gostūs Latgolā" ir Latgales viesmīlibas, kultūras un tradīciju svētki, kas Daugavpili notika jau trešo reizi. Pašā pilsētas centrā ikviens varēja izgaršot, sajust, izbaudīt un atklāt Latgali. Vienības laukumā notika dažādas aktivitātes, Daugavpils nacionālo biedrību kulinārās meistarklases, Latgales mājražotāju tirdziņš, mini ZOO iemītnieku apskate, amatnieku radošās darbnīcas un muzikāli priekšnesumi. Pēcpusdienā, Lielā Stropu ezera centrālajā pludmalē norisinājās sporta un jaunatnes festivāls "Artišoks". Festivāls pulcēja sportistus, jauniešus, izglītības iestādes, uzņēmējus un aktīva dzīvesveida cieņītājus.

Ziņa spkopojā Sallija Benfelde

JURIS
LORENCS

1993. gada nogalē man bija ie-spēja viesoties Nujorkā. Tiku uz-ņemts un izguldināts viesmīlgā latviešu ģimenē. Mājas saimniekus, kuri bija gatavi man izrādīt visu pilsētu, droši vien pārsteidza lūgums aizvest uz Braitonbīču Bruklinā. Manhatanas centru va-reju izstāgāt kājām un pats atrast man interesējošos Gugenheima un Metropoles mākslas mūzejus. Tikmēr uz Braitonbīču bija jā-brauc ar vilcienu, bet Nujorkas publiskajā transportā es vēl labi neorientējos. Šis pilsētas rajons man gan vairāk interesēja kā so-cioloģiskas izpētes objekts. Jo tā bija vieta, kur kompakti dzīvoja cilvēki, ar kuriem vēl pavismam ne-sen es biju spiests aistrasties vienā valstī – Padomju Savienībā. Braitonbīčā viss izskatījās tieši tā, kā to biju iedomājies – uzraksti krie-vu valodā, veikali ar Rīgas melno balzāmu un Latvijas šprotēm plauktos. Ar saīgušām, krieviski runājošām pārdevējām. Ar kafejnīcām, kuriās pasniedza ukrainu sarkano biešu zupu jeb boršču un plānā pankūkas ar kaviāru. Braitonbīču dažkārt dēvē par "Little Odessa", tātad "Mazā Odessa". Jo liela daļa Braitonbīčas publikas, krieviski runājoši ebreji, nāk no šīs Ukrainas dienvidu pilsētas pie Melnās jūras. Viens no iemesliem, kāpēc viņi apmetās Braitonbīčā, esot okeāna tuvums. Patiesībā Braitonbīčas pludmale ir pat labāka nekā Odesā. Man tā atgādi-nāja Rīgas Jūrmalu – bezgalīgs

smilšu liedags. Savukārt gandrīz visas Odesas pludmales klāj gra-nīta oli vistas olas lielumā. 20. gadsimta sākumā Odesa bija viena no svarīgākajām un dina-miskākajām Krievijas impērijas pilsētām aiz Pēterburgas, Maskavas un Rīgas. Iebraucējus pārsteidza pilsētas nepiespiestā atmosfēra, restorāni un teātri, greznās ēkas, baznīcas un sinagogas. Odesas ba-gātības pamatā bija izdevīgais ģeo-grafiskais novietojums, osta, dzelzceļi un Ukrainas labības eksports. Bet pirmām kārtām enerģiskie, uzņēmīgie cilvēki – ukraini, ebreji, krievi, vācieši, grieķi, rumāni, ar-mēni. Odesas saimnieciskajā dzīvē toni noteica ebreji, ap 40 % no pil-sētas iedzīvotājiem. Tā bija kriev-valodiga, bet ne krievu pilsēta. Pa-saulē tas nav nekas neparasts, li-dzīgi kā Mehiko ir spāniski runā-joša, bet ne spānu pilsēta. Pasaule par Odesu atcerējās šī gada 24. jūlija naktī, kad Krievijas armijas rakētes sagrāva vienu no skaistā-kajām Odesas celtnēm – Kristus Apskaidrošanās katedrāli. Sociā-lajos tiklos izplatījās video, kas rā-dijs ugunsgrēku baznīcas altārdālā un degošo ikonostasu. Tas ir pa-tiesi grandiozs, klasicisma stilā celts dievnams. Atrodas pašā pil-sētas centrā blakus parkam, tā tuvumā nav nevienna militāra ob-jekta. Zīmīga ir baznīcas vēsture. Kristus Apskaidrošanās katedrāle tika iesvētīta 1808. gadā kā galve-nais Odesas eparchijas dievnams. 1932. gadā komunistu režīms

baznīcu slēdza, bet 1936. gadā uz-spridzināja kā "bezvērtigu ēku". Dievnamu par privātiem ziedo-jumiem atjaunoja jau Ukrainas neatkarības gados, faktiski uzcēla no jauna. 2010. gada vasarā to ie-svētīja Krievzemes patriarchs Ki-rijs, kurš šodien attaisno un slavē Krievijas armijas noziegumus Ukrainā. Ironija ir tā, ka visu šo laiku katedrāle atradusies Maskavas pa-triarchāta Ukrainas pareizticīgās baznīcas pārziņā. Tātad krievu rakēte ir iznīcinājusi galveno "krie-vu pasaules" simbolu Odesā! Ce-rams, ka vienam otram Putina ciemos pie ebreju ģimenes un ie-rauga virtuvē trīs ledusskapjus. Kam jums tik daudz? Viens galai, otrs piena produktiem, lai nejuk-tu kopā – atbild mājas saimnieks. Rabīns priečigs: tas feini, ka tik cītīgi ievērojat košeru! Bet kam jums tas trešais? Tas cūkgaļai – kaunīgi atbild saimnieks.

Kāda nākotne sagaida Braiton-bīču un tās krievvalodigo kopie-nu? Visdrīzāk pilnīga asimilācija Amerikas "kausējamā katlā". Braitonbīčā pamazām zaudēs savu "ebrejiski-krievisko" koloritu, kā tas jau noticis ar Manhatanas "Mazo Italiju". Ebreju izcelotāju straume no bijušās PSRS valstīm tikpat kā ir izsīkusi. Kuŗi gribēja, tie sen jau ir aizbraukuši – uz Iz-raelu, Eiropu, Ameriku. Izbrauk-šanu gan aktīvizeja Krievijas kaŗš Ukrainā. Tomēr jaunie emigrantī ir labāk izglītoti, viņi ir redzējuši pasaulli un zin valodas. Viņiem vairs nav vajadzīgi veikali ar uz-rakstu "šeit runā krieviski" un "dzimtajā valodā" runājošs celoju-mu aģents. Vēl viens asimilācijas iemesls – Braitonbīčā dzīvojošie ebreji nav ipaši reliģiozi, viņi ne-pavisam neiederas Nujorkas orto-dokso ebreju kopienās, kas jo-

ves – macas, foršmaks, gefilte fiš, Kijevas kotlete. Bet interesanti ir kas cits – pat tie, kuri to vēlējās, pavism nevarēja tikt valā no sava "ebrejiskuma". Jo to neatlāva tā saucamais "piektais paragrafs", piektā rindiņā jebkurā anketā un pasē. Proti – ieraksts par tautību. Tāds bija katram padomju pil-sonim – krievs, latvietis, ebrejs, vācietis utt. Iemesls gan diskrimi-nācijai, gan privileģijai izbraukt no PSRS, vismaz ebrejiem un vāciešiem. Tas, ko vēlas patreižējie Braitonbīčas iemītnieki, – kļūt par 100 % amerikāniem. Ar domu – ja ne mēs, tad vismaz mūsu bērni. Tas arī pamazām notiek.

Bet kas sagaida Odesu? Tā kļūs aizvien ukrainiskāka. 2022. gada sākumā Odesā tikai ap 5% cilvēku ģimenē runāja ukraiņu valodā. Tagad, pusotru gadu pēc Krievijas iebrukuma, tādu jau esot ap 17%. Tas nenozīmē, ka viņi šo valodu ir apguvuši. Viņi to ir zinā-juši vienmēr, vienkārši kaŗš, uz pilsetu krītošās raketes, izpostītā dzīve un nogalinātie tuvinieki vi-niem likuši izdarīt kulturālu, šajā gadījumā arī politisku izvēli – atteikties no krievu valodas. Tie ir cilvēki, kuri uz jautājumu – vai pēc kaŗa vēl būs iespējams klau-sīties Čaikovski, atbild ar katego-riku "nē". Arī tūristi no Krievijas tuvākajos gadu desmitos Odesā nespēs savu kāju. Tā Putins savu iedomāto "krievu pasauli" neat-griezeniski pārvērtis par "ukraiņu pasauli".

SALLIJA
BENFELDE

Hibridkaŗš, viltus ziņas, propa-gandas kampaņas – to, kas notiek publiskajā telpā, medijos var saukt dažādos vārdos, bet skaidrs ir tas, ka saglabāt skaidru un ob-jektīvu skatījumu uz notiekošo nav vienkārši. Un nereti izskan pārmetumi par to, ka valsts kaut ko slēpj no iedzīvotājiem, aizmir-stot, ka, piemēram, drošības jau-tajumi nav tie, kurius kādā valstī plaši apspriež un visos sīkumos izklāsta iedzīvotājiem. Manuprāt, tāds apzinātas vai neapzinātas maldināšanas piemērs par varas nodomiem slēpt informāciju, ir par privātās Prigožina armijas jeb vāgneriešu pārvietošanos Balt-krievijā, iespējamo provokāciju no viņu putas un to, vai Latvija kaut ko dara un ir gatava vaja-dzības gadījumā aizstāvēties.

Informācija par to, ka apmē-rām simt vāgneriešu dodas uz Suvalku koridoru, nav noslē-pums, par to pietiekami plaši in-formē arī Latvijas mediji. Pirms stāstīt par šo kārtējo Krievijas un Baltkrievijas kampaņu, ir jāatgā-dina par to, kas ir t.s. Suvalku koridors. Tas atrodas starp Balt-krieviju un Krievijai piederošo Kaliningradas apgabalu un savieno Poliju ar visām trim Baltijas valstīm – citiem vārdiem sakot, tā ir nepilnus simt kilometrus ga-ja zemes strēle, Lietuvas – Polijas robeža, kuri abās putas ir no-

pietni bruņotas Krievijas un Balt-krievijas militārās vienības. Mil-tarie eksperti ir vienisprātis, ka tā ir apdraudētākā vieta iespējamā militārā konflikta vai provokāciju gadījumos – ja Suvalku koridors tiek ieņemts, tad Baltijas valstis tiek burtiski nogrieztas nost no pārējās Eiropas. Tas, protams, apgrūtinātu NATO palīdzību Baltijas valstīm, ja tāda būtu vajadzīga. Uzreiz gan jāpiebilst, ka Suvalku koridoru apsargā arī NATO un gaisā patrulē NATO lidmašīnas, un šī informācija ir zināma katram, kurš to vēlas.

Pirms dažām dienām publiski izskanēja Polijas premjerministra Mateuša Moravecka paziņojums par to, ka Baltkrievijā izvietotie algotri no Krievijas paramilitārā grupējuma *Vagner* ir devušies Suvalku koridora virzienā. Moraveckis pieļauj, ka vāgneriešu uz-devums būs īstenot provokācijas uz Polijas un Baltkrievijas robežas. Moraveckis arī piebildā, ka vāg-nerieši, visticamāk, maskēsies par Baltkrievijas robežsargiem un palīdzēs nelegālajiem imigrantiem ieklūt Polijā, destabili-zējot situāciju Polijā. Bet, iespē-jams, ka viņi arī mēģinās iefiltrēties Polijā, uzdoties par nelegālajiem imigrantiem, tādējādi radot papildu riskus. Jāpiebilst, ka Polija jau reaģējusi, pastiprinot savu austrumu robežu, turklāt

Polijā jau atrodas ASV karavīri NATO spēku sastāvā. Polija arī ir iepriekojuši: ja vāgnerieši centīsies ieklūt nevis Polijas, bet Lietuvas teritorijā, Polija aizstāvēs arī sa-vus kaimiņus lietuviess.

Par Baltkrievijas diktatora Lu-kašenko sacīto, ka vāgnerieši esot dusmīgi un gribot doties "ekskur-sijā uz Poliju" jau rakstīju iepriek-šēja komentārā. Tāpat jau rakstīju arī par to, ka tas nozīmē – ar Pu-tina atbalstu Lukašenko gatavo provokācijas iespēju uz robežas. Abi diktatori acīmredzot plāno tēlot nevainīgos, kuri nekādi nav varējuši ietekmē šīs privātās ar-mijas algotri. Protams, tie iz-klausās pēc muļķigiem meliem – apgalvot, ka Baltkrievijā brunots grupējums var darīt jebko, kas ienāk prātā.

Ar vārdu sakot, provokācijas uz ES un NATO robežas ir iespēja-mas, acīmredzot nodoms ir pār-baudīt NATO, cik ātri un nopietni aliante spēs reaģēt. Publiski jau izskanējušas bazas par iespēja-mām provokācijām uz Latvijas robežas un pārmetumi no dažiem "žurnālistiem", ka vara slēpjot to, vai esam gatavi atvairīt tādas provokācijas, un ka Latvija vispār neko nedarot. Rīgā esošā NATO Stratēģiskās komunikācijas izcili-bas centra direktors Jānis Sārts intervijā Latvijas Televīzijai atzi-na, ka satraukumam pamata nav,

bet jābūt īpaši modriem. "Labā ziņa ir, ka Polija spēj izsekot līdz pat 100 cilvēku lielu grupu kustībām. Tā ir laba ziņa. Otrs – Suvalku koridors ir Polijas-Lietuvas robeža, tātad nav tieši Latvijas tuvumā, bet tas liek būt papil-du modriem," sacīja Sārts. Savu kārt Latvijas Nacionālo bruņoto spēku (NBS) komandieris Leonīds Kalniņš norādīja, ka nevajag glorificēt vāgneriešus. Viņš uzsvē-ra, ka Latvijas drošība tiek uzraudzīta un uzturēta 24 stundas diennaktī neatkarīgi no tā, kādi spēki parādās un darbojas blakus valsts robežām. NBS esot gatavi jebkādiem attīstības scenārijiem, tostarp potenciālam provokācijām vai diversijām uz valsts robe-žas. Uz izskanējušām bažām par to, ka vāgnerieši var izdomāt doties uz Daugavpili, kur daļa iedzīvotāju ar sajūsmu viņus sa-gaidītu, Kalniņš atbildēja: "Mēs gadiem ilgi esam šo sistēmu iz-veidojuši, lai varētu nodrošināt ātru reaģēšanu jebkurā momentā, jebkurā ģeogrāfiskajā punktā ar minimālu laika limitu. Tāpēc pār-vietot tagad vienības uz Daugav-pili nav nepieciešams." NBS komandieris arī piebilda, ka NBS kopš ārkārtējās situācijas ievie-šanas Latvijas-Baltkrievijas robe-žas tuvumā savu palīdzību valsts robežsardzei nav samazinājusi.

Protams, ne Putins, ne Luka-

šenko nerimsies, jo viņiem vis-svarīgākais ir saglabāt savu varu, tādēļ arī Krievija apgalvo, ka Balt-krievijā jau ir tās kodolieroči, tā-dēl ir minēta Zaporīzes AES un nepārtraukti tiek draudēts visiem. Putina un arī Lukašenko rīcību savā komentārā precizi raksturo socioloģiskā dienesta "Ukrainas barometrs" direktors Viktors Ne-boženko: "Putinam liekas, ka pa-plašinot militāri politiskās sprie-dzes zonu, viņš palielina savas rī-cības manevru iespēju. Jo sliktākā situācijā būs Krievijas armija Ukrai-nā, jo aktivāk Putins paplaši-nās savu agresivitāti citos pasaules reģionos un dzīves jomās. Puti-nam, kā jau čekistam, kurš par katru cenu cenšas saglabāt savu varu, gribas ticēt, ka tādā veidā viņš veiksīgi šantažē ASV, NATO un spiež piekrist pamie-rām uz Ukrainas rēķinā. Tomēr Putins, Lukašenko un Progožins, izmantojot kodoldraudus pret Rietumiem, tikai pasliktina savu situāciju, nevis tādā veidā aptur karu Ukrainā."

Šī publīkācija sagatavota ar Mediju atbalsta fonda finansiālu atbalstu no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par publīkācijas saturu atbild biedrība "Laiks-BL"

Starp Odesu un Nujorku

L

A

I

K

S

P

A

I

C

E

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

F

G

H

I

J

K

L

M

N

O

P

Q

R

S

T

U

V

W

X

Y

Z

A

B

C

D

E

“Seniors nav novecojis pieaugušais!”

Stāsta profesors Jānis Zaļkalns, Rīgas Austrumu kliniskās universitātes slimnīcas Gerontoloģijas klīnikas vadītājs

Tā ir aksioma, kas neprasā pie- rādījumu – sabiedrība strauji no- veco. Vienlaikus palielinās arī senioru vidējais dzīves ilgums, taču tikai dzīvīdzies, bet ne ve- selībā nodzīvoto gadu izpratnē. Tas nozīmē, ka senioru veselības aprūpe prasa īpašu izpratni un attieksmi – gluži tāpat kā bērns nav mazs pieaugušais, tā arī se- niors nav novecojis pieaugušais.

Visi mēs esam pakļauti nove- cošanās procesam, ģenētiski ie- programmētām organismā iz- maiņām, kas attīstās ar gadiem. Veselību, cilvēkam novecojot, nedrīkst mērit tikai ar kādu no- teiktu slimību esamību vai ne- esamību, jo ar šo dzīves posmu saistītie simptomi vai simptomu kopums būtiski atšķiras no tām “klasiskajām” pazīmēm, kas rak- sturīgas konkrētām slimībām. Tomēr tieši šis un arī vairāki citi apstākļi ietekmē un arī apgrū- tina senioru veselības aprūpi, tajā skaitā viņu sirds un asinsva- du slimību kontroli. Vecums – tā ir *summa summarum* jeb mūsu nodzīvoto gadu kopsavilkums, ko nevaram ignorēt, taču varam novecot vai nu veselības, vai ne- veselības garā. Protī, novecošanu novērst nevaram, tomēr varam ietekmēt dzīves veselīgi nodzī- voto gadu kvalitāti.

Novecojošs organismš loti labi atspogulo organisma sistēmu vienotību un līdzsvaru – tīklīdz tajā kaut kas tiek izjaukts kādas slimības vai novecošanās dēļ, vai ārēju apstākļu ietekmē, sākas lēdēs reakcija. Tāpēc senioriem mēdz būt daudzi un dažādi ve- selības traucējumi – atšķirīgi, bet tādi, kas vienlīdz būtiski ietek- mē pilnvērtīgus fizioloģiskos procesus. Vecāka gadagājuma cilvēkiem mēdz būt devīnas un pat vienpadsmit diagnozes – to uzskaitijums var būt gana gařs nevis tāpēc, ka ārsti neprastu simptomus un sindromus palikt zem vienas cepures, bet gan tā- pēc, ka tās patiesām ir vienlai- cīgi noritošas dažādas slimības. Tieši tāpēc, piemēram, seniora veselības paasinājuma vai hospitalizācijas gadījumā ne tikai jā- pievēršas konkrētajam veselības pasliktināšanās cēlonim, bet arī rūpīgi jāņem vērā viņa blakus slimības. Pretējā gadījumā cilvē- ka organismš var sabrukst kā trausls kāršu naminš.

Kāpēc galvenokārt sirds un asinsvadu slimības?

Sirds un asinsvadu slimības ir vienas no galvenajām cilvēka novecošanās fizioloģiskajām iz- maiņām, un vecums ir viens no galvenajiem kardiovaskulārā ris- ka faktoriem.

Pirmkārt, likumsakarīga novecošanās pazīme ir aterosklero- tiskas jeb progresējošas arteriju sieniņu izmaiņas – tās var skart visu asinsrites sistēmu no galvas līdz pat papēžiem. Diemžēl tās rada vispārējus asinsrites traucējumus, kavējot nepārtrauktu un vienmērīgu asins plūsmu organismā, šūnu un audu piln- vērtigu apgādi ar skābekli un ba- ūbas vielām. Turklat tās tiek uz- skatītas arī par galvenajiem nei-

rālo bojājumu cēloņiem vecāka gadagājuma pacientiem.

Vienlaikus, gadiem ritot, pa- augstinās arī arteriālā hiperten- sija jeb asinsspediens (*blood pressure*), un situācija, ja tas ne- tiek koriģēts, seko izmaiņas sirds dobumos – sākumā kreisā kam- bara paplašināšanās, kam pie- vienojas sirds hipertrofija, maz- spēja un sirds ritma traucējumi. Mirdzaritmija ir viena no bie- žākajām sirds aritmijām – arī tās sastopamība pieaug lidz ar vecu-

jumu senioru veselības aprūpē – vienlaicīgu vairāku (parasti – vai- rāk nekā piecu) medikamentu lietošanu. Nereti tas nozīmē sau- ju ar zālēm, kas senioram ir rē- gulārā dienas deva. Diemžēl šis faktors veicina to, ka vecāka ga- dagājuma cilvēki nereti pieļauj klūdas zāļu lietošanā – tiek aiz- mirsts medikamentus lietot vis- pār vai lietot rēgulāri pareizajās devās un atbilstoši ārsta norā- dēm. Tāpat tiek piemirsts, ka me- dikamenti jālieto ilgtermiņā –

Jānis Zaļkalns: “*Vecums – tā ir summa summarum jeb mūsu nodzīvoto gadu kopsavilkums, ko nevaram ignorēt, taču varam novecot vai nu veselības, vai neveselības garā. Protī, novecošanu novērst nevaram, tomēr varam ietek- mēt dzīves veselīgi nodzīvoto gadu kvalitāti.*”

mu, palielinot infarkta un insulta risku.

Diemžēl nereti sirds un asinsvadu slimības sākas un norit ne- redzami, pašam cilvēkam nejū- tot nekādas izmaiņas savā ve- selības stāvokli. Līdz brīdim, kad tās izpaužas nopietna kardio- logiska notikuma veidā un var radīt ne tikai neatgriezeniski pa- zeminātas dzīves kvalitātes risku.

Sauja ar zālēm – ikdienu

Daudzās vienlaikus noritošās slimības un nepieciešamība tās ārstēt ietekmē nākamo izaicinā-

Spēja rūpēties pašam par sevi

Seniorus bieži vien skar uz- manības, atminas, koncentreša- nās, jaunas informācijas apgu- ves un uztveres ātruma proble- mas. Šie, tā sauktie kognitīvie traucējumi var būt vairāk vai mazāk izteikti, taču, neatkarīgi no smaguma pakāpes, tie ietek- mē seniora spēju rūpēties pašam par sevi, vadīt un kontrolēt savu slimību gaitu utt. Tāpat nove- cošanās procesa gaitā pieaug nespēks – cilvēks nespēj efektīvi tikt galā ar dažādām sadzīves un sociālām situācijām, izjūt vispārēju spēku izsīkumu un enerģijas trūkumu. Tas savukārt ietekmē gan uztura un dzīves- veida paradumus – piemēram, ūdens lietošanu vajadzīgajā apjomā un uztura pilnvērtību un daudzveidību, kā arī apdraud kopējo veselības stāvokli, vistie- šākajā veidā ierobežojot senioru

gluži praktiskās iespējas saņemt veselības pakalpojumus. Piemē- ram, kā lai seniors, īpaši dzīvojot viens, nokļūst pie savā ārsta, veic analizes un izmeklējumus, jo īpaši sarežģītākos? Nemaz neru- nājot par izmaksām, kas ar to saistītas.

Kādi būtu vēlamie risinā- jumi?

Senioru veselības aprūpe nav iedomājama bez konkrētiem sociāliem pakalpojumiem. Lat- vijā tā būtu sociālo dienestu ziņā. Senioru paaudzē diemžēl valda patēriņieciska attieksme pret veselību, tā aizvien netiek uzskatīta par vērtību, pilnvērtī- gas dzīves pamatu. Novecošanās nebūt nav individu dzīves bei- gas, bet gan vēl viens iespēju un attīstības posms, jo cilvēka fi- zioloģiskās un psīcholoģiskās izmaiņas nav stingri saistītas ar chronologisko vecumu.

Kas notiek ar organismu karstā laikā?

Nedēlrakstā IR žurnālistei J. Altenbergai atbild kardioloģe Ginta Kamzola

“Pirmais – paplašinās asinsvadi. Tas nozīmē, ka var samazināties asinsspediens un mūsu smadzenes un citi orgāni nesaņem pietieka- mu apsinošanu.

Asinsspediena pazemināšanās var izraisīt ne tikai ģiboni vai sirds ritma traucējumus, bet arī pasliktināt niero funkciju, it īpaši cil- vēkiem, kurjēm tā jau ir traucēta. Turklat karstums paātrina pulsu – lai nodrošinātu adekvātu asinscirkulāciju visos orgānos, paplašināto asinsvadu dēļ sirdij asinis jāpumpē ātrāk. Pacientiem ar sirds pro- blēmām paātrināts pulss galīgi nenāk par labu, tas var veicināt aritmiju.

Sirds mazspējas gadījumā, ja sirds muskuļa saraušanās spēja ir sa- mazināta, organisma regulatorās sistēmas – hormoni, centrālā nervu sistēma – cenšas to kompensēt, liecot sirdij strādat ātrāk. Ja šos mechānismus ekspluatējam ilgstoti, tas vēl vairāk pasliktina sirds funk- ciju. Karsēties saulē neiesaka pat veselam cilvēkam, bet sirds slim- niekiem pietiek pat ar īsu brīdi, lai organismu izsistu no līdzsvara.

Riska grupā ir ne tikai seniori. Arī divdesmitgadniekiem var būt sirds mazspēja. Tomēr līdz 40 gadiem sīrgstošo skaits ir mazāks – tikai aptuveni 0,4% no šīs demografiskās grupas. Bet vecumā virs 80 gadiem slimība 12 – 15%. Jo lielāka dzīves bagāža, jo vairāk problēmu bijis pirms tam, jo lielāka iespēja, ka sirds funkcija nav pilnigi normāla. (...)

Ir maldīgi domāt, ka sirds mazspēja rodas tikai sirds slimību dēļ. Daudzas chroniskas slimības var ietekmēt sirds funkciju, arī pa- cienti ar onkoloģiskām slimībām, kas saņem kīmijterapiju, ir riska grupā.

Karstumā organismš zaudē daudz šķidruma, tāpēc ir svarīgi, lai regulāri un daudz padzeramies. Bet to cilvēki bieži aizmirst. Ja or- ganismā nav pietiekami daudz šķidruma, jo mēs pastiprināti svī- tam, tas ietekmē niero funkciju. Svišanas rezultātā zaudējam sālus, savukārt elektrolītu disbalanss var izraisīt sirds ritma traucējumus.

Īpaši jāuzmanās ne tikai cilvēkiem, kurjēm jau ir kādas sirds problēmas, bet arī tiem, kas regulāri lieto asinsspedienu samazino- šus vai šķidruma izvadi veicinošus medikamentus.

Karstuma sekas var būt arī letālas. *Nature Medicine* publicētajā pētījumā lēsts, ka 2022. gada vasarā Eiropā ar karstumu saistītu iemeslu dēļ miris apmēram 61 tūkstotis cilvēku. Nav tādas diagno- zes «miris no karstuma» – situācija ir individuāla, visbiežāk cilvēki mirst tiesi no karstuma radītajām komplikācijām un veselības sarežģījumiem. Tomēr var būt arī situācija, kad organisma pārkar- šana tiesi novērt pie kritiskām izmaiņām asinscirkulācijā un sirds apstāšanās. Tāpat mūsu organismā daudzi biokīmiski procesi ie- spējami tikai ar noteiku ķermeņa temperatūru, ko organismš cen- šas nepārtraukt uzturēt, tāpēc pārkaršana var izraisīt dzīvībai bīstamus traucējumus. (...)

Tomēr sajūtām ir jāpievērš uzmanība – ja karstuma dēļ sākat just diskomfortu, ir jāatrod patvērums kondicionētā, vēsā telpā vai ēnainā vietā ārā.

Pasaules Brīvo latviešu apvienības Kultūras fonda un padomes (KF&P) valde un nozaru vadītāji ir gandarīti paziņot 2023. gada piešķirumu konkursa laureātus. Pēc gara procesa 19 pārstāvji no sešām PBLA dalīborganizācijām ir vienojušies par šādu sarakstu.

“Varam lepoties par plašo un daudzveidigo sarakstu, kurā redzami kultūras svētki, filmas, literatūra, izglītība, mūzika un teātris,” saka PBLA KF&P valdes priekšsēdis Juris Ķeniņš. “KF&P nesen nodibinājām filmu nozaresi un 2023. gadā atbalstu saņems seši filmu projekti.”

Jau vairākus gadus KF&P ir atbalstījis gadskārtējo Nujorkas Baltijas filmu festivālu (NYBFF), kā arī Bostonas Baltijas filmu festivālu (BBFF). Šogad tiem pievienojušies Austrālijas 59. Kultūras dienu īsfilmu festivāls. Vērtētāji ir nolēmuši atbalstīt informātīvi izglītojošo filmu “Zimes. Debesu zīmes” – par senajām spēka zīmēm.

Izglītības/mūzikas jomā bieži esam atbalstujuši komponistes

Daces Aperānes rīkotos 15. Starptautiskos jauno mūziķu meistar-kursus. Siguldā “Jaunas balsis! Jauna mūzika!”. Vēl KF&P atbalstīs “Lasi! Dziedi! Mācies!” 4. posmu: latviešu tautasdziešmu animācijas filmas un karaoke ieraksti.

Pēc kovida briesmām teātri ir atsākuši raitu darbību, un KF&P atbalstīs divus projektus: Pasaules Latviešu amatierēteātru (PLATS) rīkoto diasporas teātru saietu Bergenā, Norvēģijā, oktobrī “PLATS solis” un “LAIPA 2023”: IX Diasporas amatierēteātru festivāls Sanfrancisko, arī šā gada oktobrī.

Literatūrā KF&P atbalstījis katalogu “Helmars Rudzītis un izdevniecības “Grāmatu Draugs” darbība trīmdā (1950-1992)” un “Vakaru bez Juļa Kronberga”, kas skanēja Dziesmu svētku nedēļā Rīgā.

Atbalstu saņems interaktīvā platforma “LAIVA”, kura veido tiešraides, tai skaitā intervijas, spēles un tematiskus raidījumus (Facebook un YouTube), kā arī projektu “Vienā balsi” – video interviju ciklu ar latviešu komponistiem, izpildītājiem un dirigentiem YouTube platformā.

Novēlam visiem laureātiem labas sekmes projektu īstenošanā!

PBLA Kultūras fonda un padome

Vakars bez Juļa Kronberga. Artūrs Rūsis, Ēriks Kīns, Gatis Gaujenieks, pie skaņu pulta Cory McLeod, pie bungām vakara goda viesis Juris Kulakovs

JURIS ĶENINŠ

Staigājot pa Rīgas ielām Dziesmu un deju svētku laikā, nejausi sastopot senus draugus gan no Latvijas, gan no ārzemēm, sarunas vienmēr nonāk pie... Dziesmu svētkiem.

Legendārais virsdiriģents Imants Kokars ir teicis, ka Dziesmu svētki ir patriotisma pote reizi ik pa pieciem gadiem. Ja

tādas potes ir vēlamas, tad pasaules latvietis var potēties krieti biežāk, principā katru gadu, jo – katru gadu kaut kur pasaulē notiek Dziesmu svētki.

Pasaules Latviešu ekonomikas un innovācijas forumā (PLEIF) Rīgā, Gaismas pilī satiekot Minnesota Dziesmu un deju svētku Rīcības komitejas priekšsēdi

Ansi Viķsnīnu, saprotamā kārtā runājām par svētkiem – gan pagājušajiem, gan esošajiem, gan topošiem.

Ir zināma sakarība starp svētkiem ASV, Kanadā, Ziemeļamerikas Rietumkrastā un Latvijā: visiem dalībnieki un viesi iero-das no ASV, Kanadas un Latvijas, visiem līdzīgas programmas:

lielie koncerti kořiem un dejotājiem, mazāki, bet tikpat nozīmīgi. Un karogs – lepnais 1963. gadā šūtais – ir piedalījies visos ārupus Latvijas. 2018. gadā tas kopā ar vairākiem kořiem un deju grupām bija ieradies no Toronto un kopā ar dalībniekiem soloja svīnigājā simtgades gājienā. Ansis Viķsnīš uzņēmās atbildību par karogu, un tas lepni plīvoja Minnesota svētkos, līdz kanadiši to atveda atpakaļ uz Toronto, nākamo Ziemeļamerikas svētku vietu. Bet svētki Tēvzemē vilināja, un 2022. gada oktobrī karogs ieradās Rīgā, kur eleganti tika vests no lidostas uz Rakstniecības un Mūzikas mūzeja eksposīciju “Dziesmusvētku telpa” Mežaparkā. Tad atkal ielūgums piedalīties svētku gājienā, un dižoties, pārstāvot diasporas novadu. Pēc svētku savīlojuma atkal uz Mežaparku, līdz kāds koris to panems līdzi uz 2024. gada svētkiem Toronto.

Abi būdami svētku Rīcības komitejas priekšsēzi, nolēmām – ir labi atgriezties atmiņas!

Minesotā, par spīti kovida briesmām, bija burvīgi svētki vēsturiskās Misisipi upes krastā – “strauja, strauja upe tecēj”.

Divi lieli sarīkojumi, kas ilgi paliks atmiņā, noslēdza svētku nedēļu: tautas deju lieluzvedums sestdien, kopkoris un oficiālais noslēgums svētdien. Tautasdeju lieluzvedums “Izdejosim novadus!” bija ar līdzīgu nosaukumu kā gājienam Rīgā –

“Novadu dižošanās” deju lieluzvedumā ap 600 dejotāji gan no ASV, gan no Latvijas prieceja ar neaizmirstamu priekšnesumu.

Tāpat kā visos svētkos, gluži nemanot pienāca beigas, andrīz nepamanīti bija beigas, Minesotā izskanēja Kopkoņa koncerts, par kuŗu varu tikai tikai jūsmot: vairāk nekā 400 dziedātāju koris, skanīgi instrumentālisti, un tau-ta atsaucīga. Mani miljākie – no klasikas: “Beverīnas dziedonis” un “Saule brida rudzu lauku”. No jaunākas paaudzes: soliste Anni-jā Tetere (“Kur tu biji, bāleliņi”), Lielās mūzikas balvas laureāte Arta Jēkabsone, kura ne tikai piedāvāju džeziņu jaundarbu “Kas var dziesmas izdziedāt?”, bet arī skaisti nodziedāja solo Ērika Ešenvalda (ar autoru pie klavierēm) “Sanākam, saskā-nam”, pārējo koncerta laiku pa-vadot pie pirmajām vijolēm. Un vēl “Kas to Jāņus ieligoja?”, komponiste, grupas *Latvian Voices* mākslinieciskā vadītāja Lau-ra Jēkabsone.

Nav ko gausties par svētku beigām, jo tūlīt jau nākamie ar iespēju atkal doties celā, tikties ar draugiem, dziedāt un dejet, jūsmot, priecealties par mūsu va-reno Latviju.

Tiekamies atkal – vai nu Austrālijā šogad ar mudi “Visi kopā zem vienas saules”, vai Toronto 2024. gadā “Let’s, let’s!”, vai arī Grandrapidos, ASV, 2026. gadā. Cik labi “Kopā būt un kopā just”!

Pēteris Kalniņš nes Dziesmu svētku karogu Rietumkrasta dziesmu svētkos Portlandē, ASV, 1982. gadā

Minesotas Dziesmu svētki pēc gada

LATVIEŠU LIKTEŅSTĀSTI

LĀSMA
GAITNIECE

Raimonds Kugrēns – spilgts talants ar traģisku likteni

Latvija var lepoties ar daudzām radošām un spilgtām personībām. Ne mazums ir ģimeņu, kur spilgti talanti dzimuši un savu varēšanu apliecinājuši vairākās paaudzēs. Viņus pašus un viņu veikumu zina visā Latvijā. Viena no tādām ir teātra režisoru un skatuves mākslinieku Kugrēnu dzimta. Kā spoža zvaigzne debesjumā ir Bauskas un Kuldīgas Tautas teātru dibinātājs, ilggadējais režisors un aktieris Raimonds Kugrēns (29.08.1912. – 29.01.1992.). Šī vīra dzīves gājums mūsdieni steidzīgajam cilvēkam varētu šķist tik neticams, it kā būtu patapināts no kāda piedzīvojumu romāna. Tomēr – nē, tas viss patiesi ir izdzīvots, ko apliecina viņa dēls Gunārs Kugrēns – ilggadējs Liepājas teātra aktieris.

Kugrēna plavas un liktenīgā Preses balle

Vai zinājāt, ka vieta, kas mūsdienās ir pats Bauskas centrs ar autoostu, agrāk tika sauktā par Kugrēna plavām? Tas tāpēc, ka nākamā režisora Raimonda Kugrēna tēvs Jēkabs, būdams pēc profesijas moderis un tāpēc ik dienu braukdamis no lauciniekim savākt pienu, varēja atlauzties savai vecākajai meitai Vairai Bauskā nopirkst divstāvu māju ar diviem lieliem augļukoku dārziem un dīķi. Tajā viņa kopā ar vīru Eduardu Cenku – Bauskas aizsargu organizācijas priekšnieku – līdz 1940. gadam arī dzīvojuši.

Pašam Jēkabam Kugrēnam Bauskas apriņķa Īslīces pagastā piederēja saimniecība "Silķes" ar 40 hektaru āramzemi. Pēc tiesas un taisnības tā būtu mantojama viņa vecākajam dēlam Raimondam, taču viņam, kā par nelaimi, lauku darbi negāja pie sirds. Lai izbēgtu no sava likteņa,

Kugrēnu ģimene 1952. gadā Bauskā – Velta, Raimonds, Gunārs un Lāsma // // Foto: Gunāra Kugrēna personīgais arhīvs

Raimonds 15 gadu vecumā aizbēga no vecāku mājām uz Rigu, kur, nedaudz samelojot par savu vecumu, tika pieņemts par junagu jeb kuģupuiku. Pēc divu gadu atšķirtības viņa māte Elvīra izlēma dēlam braukt pakal un lūgt viņu atgriezties "Silķes". Raimonds piekrita, bet bija jādomā, ko darīt tālāk. "Viņš izlēma, ka turpinās dzimtas tradīciju pa militāro liniju. Trīs viņa mātes brāļi bija Latvijas armijas pulkveži Ceplīši. Raimonds iestājās Rīgas kaļaskolā, ko absolvēja 1937. gadā, tika nozīmēts par vada komandieri Jelgavas 3. kājnieku pulka Sakarnieku rotā, kā arī par šīs rotas sporta instruktori," stāsta Gunārs Kugrēns.

"Viņš ļoti labi prata komunicēt, ieinteresēt, aizraut un motivēt, turklāt sevi uzturēja teicamā sportiskā formā. Panākumi bija tīk labi, ka tēvu aicināja vadīt bataljona un pat pulka sporta sacensības. Tas viss lieti noderēja turpmākajā dzīvē."

R. Kugrēns bija viens no izredzētajiem, kuŗu aicināja uz Preses ballēm. 1938. gadā šajā ballē viņš iepazinās ar Veltu Ūdu. Jaunkundze, kuŗa bija absolējusi Jelgavas ģimnāziju jeb *Academia Petrina* un Rudzītes ritmoplastikas kursus, 1939. gada 12. aprīlī kļuva par Kugrēna kundzi. Tā paša gada 6. augustā noslēdzēja pirmās pasaule nāca viņu pirmsdzimtais Gunārs.

No virsnieka līdz līķu krāvējam

Vareja sākties ģimenes dzīve, taču liktenis bija lēmis citādi. "Būdams Latvijas armijas virsnieks, 1941. gadā tēvs dienēja Litenē. Virsnieki kolonnā tika vesti it kā uz taktiskajām mācībām, taču, ejot cauri mežam, no abām pusēm izskrejuši šķibacaini zaldāti ar ieročiem rokās un pavēlējuši gulties. Tā no Gulbenes stacijas lopu vagonā sākās tēva ceļš uz Noriļsku – mūžīgā sasaluma joslu Sibīrijā," pauž G. Kugrēns. Tēvs viņam vēlāk atklājis, ka miršana tajā laikā notikusi pa pakāpēm: pirmie šo grēcīgo pasauli atstājuši ģenerāli, jo nebija tik spēcīgi, lai

izturētu necilvēcīgos apstākļus ar šķīvi balandas zupas dienā. "Raimondam laimējās – viņš salima, tāpēc nokļuva medpunktā, kur pēc atveselošanās tika pieņemts darbā par sanitāru. Vajadzēja uzkopī telpas, mazgāt grīdas un uz šķūniem nest līķus, kuŗus tur sakrāva kā pagales. Kad kļuva siltāks, varēja izrakt vien 70 centimetru dziļas bedres, kur tos aprakt, taču meža zvēri un putni nelaiķus atraka un barojās no tiem," Gunārs ir atklāts. "Virtuvē tēvs drīkstēja savākt kartupeļu mizas, ko ēda zaļas, tāpat viņš tika pie priežu pumpuriem un roņa gaļas, ko ēda jēlu. Pateicoties tam, tēvs palika dzīvs."

Latvijā palikusī ģimene 40. gadu otrajā pusē zirga pajūgā no Zemgales veselu nedēļu devās uz Ventspili, jo bijusi doma tālāk pārcelties uz Zviedriju. Velta Kugrēna Ventspilī satika režisoru Zeltmati (Ernestu Kārkliņu), kuŗam bijis tāds pats nolūks, taču tas nepiepildījās. Pārdomājusi arī Velta, viņa teikusi: "Es nekur nemukšu. Raimonds ir Sibīrijā. Ja es tagad aizbraukšu, mēs mūžam varam nesatikties." Laiks tika izmantots mērķtiecīgi: V. Kugrēna Ventspilī pabeidza režisora Zeltmata kursus un, kad viņš iestudēja Rūdolfa Blaumaņa lugu "Uguni", bija Kristīnes lomas tēlotāja. Iestudējumā maza lomiņa tika arī viņas dēlam. "Esmu lepns, jo mans pirmais režisors sešu gadu vecumā bija Zeltmatis," smejas Gunārs Kugrēns.

1945. gadā pienāca pirmā vēstule no Sibīrijas – tā apliecināja, ka ģimenes galva ir dzīvs; savukārt 1947. gada 6. augustā, Gunāra astotajā dzimšanas dienā, Raimonds Kugrēns atgriezās Latvijā pie savas ģimenes. "Es viņu sākumā nepazinu – svešs cilvēks. Sēžoties pie galda, tēvs pieteica, lai nelejam viņam otru šķīvi zupas pat tad, ja viņš to lūdz," atceras Kugrēns. "Maizīti viņš ēda gan pie zupas, gan pie pamatēdiena un pie salādēdienā." Tā atsākās ģimenes dzīve Bauskā.

Par režisoru greizsirdības dēļ

Pēc vīra atgriešanās Velta Kugrēna pie režisores Rozenbergas Bauskā atsāka spēlēt teātri. Tika iestudēta Raiņa luga "Pūt, vējinī!", kur viņai tika Baibas loma. Pēc tam tapa iestudējums Blaumaņa drāmai "Uguni", kur Veltai atkal galvenā loma – Kristīne. "Kā vienā, tā otrā lomā mammai bija jābučojas, uz ko tēvs kļuva greizsirdīgs," smejas Gunārs Kugrēns. "Šī iemesla dēļ arī viņš sāka spēlēt teātri un lugā "Uguni" atveidoja Akmentīnu." Parallēli tam Kugrēns sāka strādāt Bauskas 1. vidusskolā par fizikāturas un fizikas skolotāju, kā arī pats iestudēt uzvedumus uz valsts svētkiem.

(Turpinājums 15. lpp.)

Latvijas armijas virsnieks Raimonds Kugrēns 1937. gadā

Raimonds Kugrēns 1947. gadā, atgriežoties mājās no Noriļskas

Kuldīgas Tautas teātra dibinātājs un režisors Raimonds Kugrēns. Pagājušā gadsimta 70. gadi

(Turpināts no 14. lpp.)

“Vienu brīdi pat bija tā, ka režijas taisīja abi vecāki, tāpēc viņiem bija jābrauc uz pašdarbības teātru režisoru kursiem. Jā, tēvs režijas darbam pievērsās greizsirdības dēļ!”

Darba gados Bauskā tika iestudētas vairākās lietas un operetes: Aleksandra Ostrovska “Vilki un avis”, Žakas Dunajevska “Brīvie vēji”, Imres Kālmāna “Silva”, Jaras Beneša “Zaļā plāva”, Arvīda Žilinska “Zilo ezeru zemē”, kas, pēc komponista vērtējuma, baušķeniekiem bija izdevusies labāk nekā operetes māksliniekiem Rīgā, un Raiņa “Uguns un nakts”. Pašdarbnieku kopā bija ap 80 cilvēku, no kuriem vecākajam bija tuvu 90 gadiem, bet jaunākajam... 1952. gadā iestudēja Alekseja Arbuszova lugu “Namiņš nomāle”, kurā loma bija pat sešas nedēļas vecajai Lāsmai Kugrēnai – režisora meitai. Aizrautīgais darbs tika atalgošs – 1955. gadā baušķeniekiem vienīgajiem Latvijā tika piešķirts mūzikālā drāmatisķā Tautas teātra nosaukums.

Drīz pēc tam Kugrēns ar ģimeni pārcēlās uz Ventspili, kur turpināja režisors darbu. Tā posma veiksmīgākais iestudējums bija Dagnijas Zigmantes “Jūras vārti”.

Taču režisoram ar to bija par maz, tāpēc 1959. gadā viņš iestājās Jāzepa Vitola Latvijas Valsts konservatorijas Teātra fakultātes Režijas nodaļā. “Tas bija gads, kad pirmoreiz uzņēma Tautas teātru režisoru neklātienes kursu. Iestāties vēlējās abi vecāki, bet uzņēma tēvu. Tajā pašā gadā konservatorijā uz aktieriem iestājās arī es. Uz 20 vietām bija 400 pretendenti,” stāsta Gunārs Kugrēns. “Konservatoriju abi pabeidzām 1963. gadā. Tēva diplomdarba izrādi “Aklais vīrs” pieņēma Smilgīgs, novērtējot to par labu. Savukārt 1971. gadā konservatorijā iestājās mana māsa. Teātra fakultātes vēsturē nav otra tāda gadījuma, kad 12 gadu laikā to absolvētu tēvs, dēls un meita.”

1969. gadā Raimonda Kugrēna dzīvē sākās jauns posms – viņš pārcēlās uz Kuldīgu. Tur režisoram radās ideja organizēt Teātra dienas, kas kļuva par tradīciju. Drīz arī kuldīdznieki varēja svi-

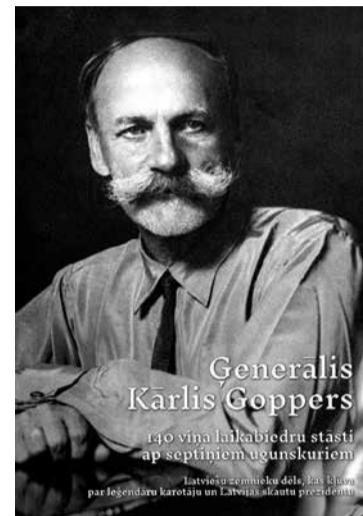
nēt uzvaru, jo 1974. gadā pēc Arvīda Griguļa lugas “Savu lodi nedzird” panākumiem skatē tika iegūts Kuldīgas Tautas teātra nosaukums. Aptuveni desmit darbības gados kopā ar Kuldīgas pašdarbniekiem tika iestudētas šādas lugas: Eduarda Dardedža un Gunāra Ordelovska dziesmu spēle “Priekules muižas spārnu kalējs”, Roberta Sēla “Silaines muiža”, kas bija grandiozs brīvdabas uzvedums un piedzīvoja 200 izrāžu, brāļu Kaudzišu “Mērnieku laiki” un citas. Viņa vadītajā trupā darbojās jaunās aktrises Indra Burkovska un Skaidrīte Šēniņa, kurās vēlāk savu dzīvi saistīja ar skatuves mākslu.

Pēc savas Kuldīgas perioda Raimonds Kugrēns atgriezās Bauskā, kur vadija Patērētāju biedrības drāmatisko pulciņu. Tas bija laiks, kad kuldīdznieki palika bez režisora. Kādās no Teātra dienām aktieris Ēvals Valters ir teicis: “Tā Tautas teātra uguns, ko iekūra Raimonds Kugrēns, pašlaik noplakusi. Cēru, ka tā atkal kvēlos!”

1992. gada 29. janvāri režisors aizgāja Mūžibā.

Grāmata, kas jāizlasa katram latvietim

Pasūtiniet!
*General Goppers Fund, Inc.,
716 Phorncroft Ave., Portage,
MI 49024 USA*

Apjomīgais darbs, būtu obligāti jāizlasa ikvienam latvietim, lai gūtu priekšstatu par izcilu tautieti, kas no zemnieka dēla kļuva par Latvijas armijas generāli, mūsu valsts skautu prezidentu, aktīvu sabiedrisku darbinieku – cildenu paraugu, kam sekot.

Ziedojuums sākot ar ASV \$15.00

TRIMDAS PERSONĪBU PAŠPORTRETI

EDUARDS TŪTERS

Skice pašportretam

Edvarts Tūters ar dzīvesbiedri Zelmu

Ja kāds gleznotājs glezno pašportretu, tad viņš dara to ar krāsām un linijām. Dziesminieka pašportreta skicēšanai būtu nepieciešami parādīt zināmu šķērsgriezumu no viņa dzejas. Taču šāda katra atsevišķa autora dzejas šķērsgriezuma parādīšana jāatzīst par grūti izdarāmu, vismaz pašreizējos apstākļos. Pirmkārt, kā vidējās, tā vecākās paudzes dzejniekiem nav pieejami viņu agrāk publicētie darbi un, otrkārt: visu autora darbu šķērsgriezums nekādi nebūtu ietilpināms vienā grāmatā. Tātad autoram atliek tikai kaut ko pastāstīt pašam par sevi, par savu darbu rašanos. Tieši par saviem darbiem autoram neērti runāt; to lai dara šo darbu lasītāji un vērtētāji. Protams, arī lasītāji pie dalās šajā dzejas vērtēšanā, un es esmu saņēmis vēstules, kas liecina, ka mana dzeja daudzēm (sevišķi no manas paaudzes) kļuvusi par saules maizi, Zentas Maurīnas vārdiem izsakoties.

Par to, kad un kur esmu ieradies šajā negantajā un tomēr tik skaistajā pasaulē, esmu jau rakstījis grāmatā “Trimdas rakstnieki” II sējumā. Par to īsumā pastāstīts arī “Latvju enciklopēdijas” III sējumā. Ja kādu vēl sevišķi interesētu zinas par manu bērnību, tad tādas atrodamas manos autobiografiskajos atmiņu tēlojumos “Rembauši”, “Pūpolu svētdiena” un “Vītolis”, kas iespiesti grāmatā “Trauciņš ar medu” 1951. gadā.

Skaidri neatceros, vai man toreiz bija 15 vai 16 gadu, kad sāku rakstīt dzejoļus. Diezgan labi atceros to, ka šī sevi neapklusināmā vēlēšanās izteikt savas do-

mas, savas ilgas, savu pārdzīvotumu izjūtas man radās visai agri – jau zēna gados, bet kļuva neatvairāma pēc tam, kad jau biju lasījis un iepazinies ar toreiz ievērojamiem krievu un latviešu rakstnieku dzejas darbiem.

Manuprāt, dzejošana un vispār piekeršanās kādai mākslai ir kā kāda apsēstība, un, kas reiz nokļuvis šīs apsēstības apkamplēnos, tam no tās vairs valā netikt. Tā tas ar mani toreiz iesākās un tā šī dzejas apsēstība mani pavada visu mūžu. Un jāsaka: labi, ka tā. Piemēram, Pirmā pasaules kara laikā, kad ārpus pirmajām kaujas linijām daudzi jaunie cilvēki nodevās kāršu spēlei, žūpošanai un citām pārmērībām – man bija mana dzejas apsēstība: vai nu lasīju kaut kur sadabūtu grāmatu, vai fiksēju uz papīra savas pārdomas un izjūtas. Tāpat šī piekeršanās dzejai mani ārkārtīgi stiprināja traģiskajā Berlīnes bumbošanas laikā, kad abi ar sievu uzturējāmies Berlīnē (no 1944. gada novembrī līdz 1945. gada februāra beigām). Daudz no kāra laikā uzrakstītā gāja bojā, bet kāds mazumiņš tomēr palika un vēlāk tika sakopots grāmatā “Laika soli”. Arī pēc kāra – Latvijas brīvības laikā – kad nepārtraukti, no 1922. gada līdz 1944. gada rudenim strādāju kā valsts ierēdnis Zemkopības ministrijā, atvalinājuma laikā, svētdienās un svētku dienās, un dažkārt arī vēlāk naktis stundās, vajadzēja apmierināt savu dzejas apsēstību... Šajos 22 gados radās četri dzejoļu krājumi – “Pie jūras”, “Dvēseles silueti”, “Vijole pagrabā” un “Mūžības dārzos”, bet

piektās grāmatas manuskripts aizgāja bojā 1945. gadā Berlīnes līiesmās. Bez jau pieminētajām grāmatām Latvijas brīvības gados mani dzejoļi tika iespiesti vienos lielākos laikrakstos un arī vairākos žurnālos. Toreiz diezgan daudz rakstīju arī jaunatnes izdevumos.

Dzejoļu sacerēšanu neesmu pārtraucis arī trimdā – kā Vācijā, tā ASV. 1963. gadā Daugavas Vanagu apgāds Kanada izdeva manu dzejoļu krājumu “Pēdas sniegā”.

Visvairāk dzejoļu man radušies klusās vienatnes un vienlības stundās, parasti vakara stundās, kad pierimuši dienas trokšni, bet dažreiz tie radušies arī pēkšņi un spontāni pēc kāda notikuma vai pārdzīvojuma, kas

sabangojis dvēseli. Citreiz ierosme radusies no kādām pārdomām, kādas sāpes vai sajūsmas. Rakstīdamas neesmu domājis par kādiem “ismiem”. Aizvienam rakstu tā, kā to attiecīgā momentā man diktē manas izjūtas un manu domu samezglojums... Aizvienam esmu vēlējies būt patiess pret sevi un pret pasauli ap mani. Priecājos, ka to pareizi uztvēruši un atzinuši manu dzejoļu lasītāji un vērtētāji.

Būt savos darbos vienmēr saskanā ar sevi – klausīties, ko saka sirds, ko domas un izjūtas, tas izklausās pavisam vienkārši, visiem saprotami. Taču dzejoļu sacerēšanas momentā jūtas un izjūtas dažreiz mēdz būt kūsājošas un kāpinātās, radot izmīsumu un traģisma apsēstus mo-

mentus. Šādi momenti dažkārt bijuši par cēloni tam, ka daži mani dzejoļi tā sakot “izlēkuši” laukā no tradicionālo formu logata. Protams, par to es neesmu sevišķi norūpējies, jo vienmēr esmu vēlējies palikt uzticīgs pārdzīvojumam kā dzejas fundamentālajai pamatnei. Tas, protams, nenozīmē, ka es vēlētos ignorēt tradicionālās un klasiskās formas. Nebūt ne! Kā jau manu dzejoļu lasītāji būs ievērojuši, neesmu vairījies pat no kanoniskajām formām un sacerējis krietni daudz sonetu, kas publicēti periodikā un tāpat arī manā jaunākajā dzejoļu krājumā “Pēdas sniegā”. Tāpat lasītāji būs ievērojuši, ka neesmu vairījies arī no brīvākas pantu uzsbūves.

Beidzot šo savu atklāsmi un mazās piezīmes par dzejošanas apsēstību, gribu vēl pateikt arī to, ka neesmu iedomīgs un nedomāju, ka manā dzejoļu klāstā nebūtu sastopamas dažas šķautnainas vai arī par daudz smagas, nospiedošas rindas. Taču, tāds ir mūsu pašreizējais laikmets, kurā esam ierauti un kuřā, protams, visai nozīmīgu vietu ieņem arī dzeja.

“Kad nav bēdu, nevar dzejot” – saka Pēteris Ērmanis. Tā ir liela patiesība. Bet šī lielā patiesība nozīmē arī to, ka mūsu dzeja vēl dzīvos, jo arī mūsu bēdas ir lielas: bēdas par mūsu mīļajiem un bēdas par mūsu Tēvzemi – svešas varas apspiestībā.

No grāmatas “Pašportreti”, sastādījis Teodors Zeltiņš. Grāmatu Draugs, 1965.

CITUR IZLASĪTS

Ak, valodin, cik pacietīga esi!

**“Tikai kroplojot valodu, jūs varat pretendēt uz amatiem, ietekmi un naudu!”
šādu rūgtu atziņu savā raksta virsrakstā licis žurnālists Māris Krautmanis**

(neatkariga.nra.lv, 26.07.2023)

Interesantu Hannas Brentones rakstu ir publicējis Eiropas norises atspoguļojošais portāls *politico.eu* 19. jūlijā. Tas saucas "Labākie eirokratu darba pieteikumi ir tikpat šausmīgi kā jūsējie. Jo kuri gan negribētu "virzīt patiesu sadarbību un proaktīvi veidot vienprātību"?

Būtība ir nesvarīga, svarīga ir klišēju lietošana

"Lai pārdotu sevi, lai iegūtu ES izcilāko darbu, jums it kā ir nepieciešams radošums un tieksme uz pašreklāmu, vai ne? Patiesībā nē. Jums, iespējams, vajadzēs tomēr nedaudz satraukties. Jo, runājot par pieteikumiem uz jauniem amatiem, šķiet, ka tos kroplo nogurušas vecas klišējas un nerunašana par lietas būtību, lai jūs varētu izskatīties kā visi pārējie," raksta H. Brentone. *Politico* ir noplūdinājis to cilvēku CV un motivācijas vēstules, kuŗi pretendē uz nākamo ES galveno banku uzraudzību amatu, kam ir ārkārtīgi svarīga loma. Tā ir saistīta ar aptuveni 300 000 euro lielu algu gadā.

"Mēs tās esam izlasījuši, lai jums tas nebūtu jādara. Jo ticiet mums, jūs patiesām nevēlāties," ironizē *Politico*. "Jūs uzreiz atpazīsiet formulējumu – neatkarīgi no tā, vai esat pieteicies darbam lielveikalā, birojā vai, uzdrīkstē-

tos teikt, informātīvajā telpā." Ir paredzēts nomainīt italieni Andreu Enriju Eiropas Centrālās bankas Uzraudzības padomes priekšsēdētājas amatā, kas kontrolēja bloka lielākos aizdevējus. Motivācijas vēstulēs uz viņas amata vietu ir sastopamas tādas "izteiksmīgas" rindiņas kā,

mā. Viņa esot cilvēks ar "plašu pieredzi". Darba iegūšana "būtu pagodinājums," viņa saka. Tikmēr Spānijas Bankas vadītāja vietniece Margarita Delgado ar entuziasmu teic, ka spējot "vadīt patiesu sadarbību un proaktīvi veidot vienprātību". Un vēl viņa "radīt patiesu vienas komandas

banku krizes 2008. gadā. Delgado bijusi vistuvāk, mazliet atsauces uz Spānijas finanšu krizi.

"Intensīvās ekonomiskās krizes laikā, kas skāra Spāniju 2012. gadā, es pierādīju savu spēju tikt galā ar šo notikumu un efektīvi risināt aktuālas problēmas, kas apdraudēja stabilitāti un progresa," viņa saka, taču nav tuvojusies reālu piemēru sniegšanai, konstatē *"Politico"*. Buša un Delgado pagājušajā nedēļā bija galvenās "stingrā kursa dāmas," kas personīgi atstāja iespāidu uz vadāsajiem likumdevējiem Eiropas Parlamenta Ekonomikas komitejā. Delgado skarbā sarunā ar ES likumdevējiem esot nodrošinājusi sev darbu, jo pēc saņēmējus viņi vienbalsīgi atbalstīja viņas kandidatūru. "Ir sajūta, ka viņa patiesām var stīvēties pret bankām, ja nepieciešams, viņa šķiet loti skarba dāma," teikusi kāda augsta amatpersona. "Viņai varbūt vienkārši vajag jaunu runu autoru?" reto riski vaicā *Politico*.

Diezin vai tik vienkārši būs. Šajā piemērā redzam, ka amata pretendente tikai tālākās, dzīlākās un detālizētākās sarunās, kas jau skar lietu būtību, ir pratusi pierādīt savu kompetenci, taču viņa var mainīt savus runu un pieteikumu autorus kaut vai desmitiem reižu – diezin vai no tā kaut kas mainīsies. Jādomā, ka viņas tekstu autori ir vislielākie profesionāļi savā jomā, jo prot maksimāli sarežģīti izteikties par vienkāršām lietām, bet sarežģītus jautājumus pasniegt primitīvi, kas ir visnotaļ "augsta pilotaža".

Eirobirokratijas valodas žargons ir jau paguvis tik loti iešķīstēt, ka bez tā nav iedomājama nekāda oficiāla sarakste, nekādas runas, nekādi pieteikumi uz amatiem, nekādi projektu pieteikumi uz ES naudām. Šķērmā kārtā tas attiecas jo īpaši uz tādām valstīm, kā Latvija, kur bez "eironovojaza" (Eiropas "jaunās valodas", iron. – Red.) nav iedomājama kāda projektu vai amatu pieteikumu virzība. Ja projekta vai amata pieteikumu pretendents rakstīs cilvēciskā valodā, tad viņam izredzes ir mazas.

Ilgspēja, drošumspēja, labbūtība!

Cilvēciskā valodā cilvēks sākumā var pateikt ideju, tās reālizācijas iespējas, terminus, dažus skaitlus. Tas aizņem ne vairāk kā dažas lappuses. Pēc tam tad būtu detaļas, grafiki, tabulas, konkrētība. Taču tas nekādi neder, lai viņu nemtu no pietni! Tāpēc pretendantu saņā ar vietējām Latvijas institūcijām vai Eiropas birokratiju nav citas iespējas kā izstiept tekstu bezgalīgā vāvuļošanā, obligāti pa vidu iepinot tādus vārdus, kā "ilgtspēja", "drošumspēja", "lab-

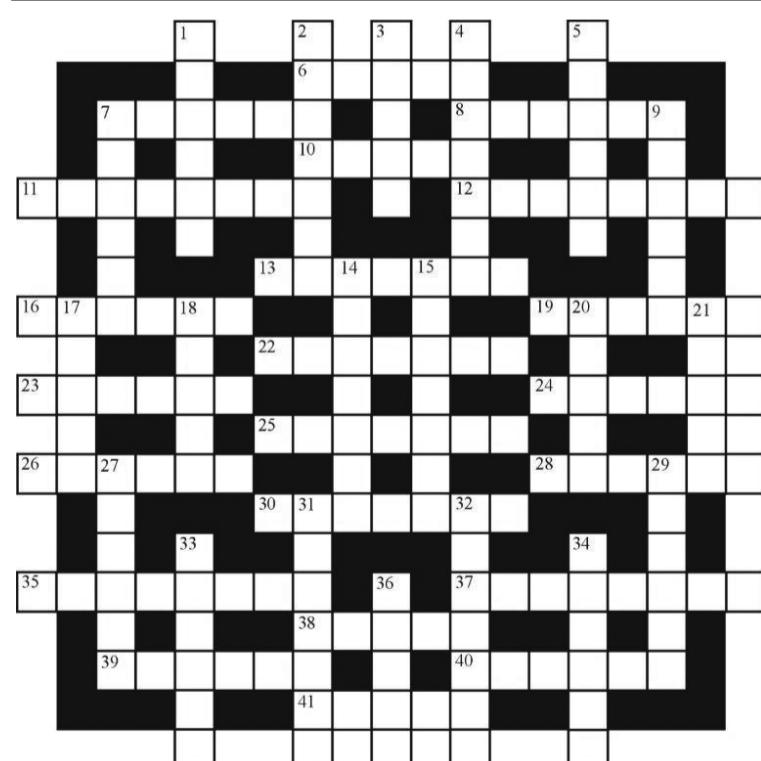
būtība". Tie ir angļu valodas kalķi, kas populāri eirobirokratijas žargonā. Būtiski ir arī, lai interneta automātiskais tulkotājrobots šos vārdus var pārnest no latviešu valodas atpakaļ uz angļu, lai Eiropa tos saprot.

Varbūt vārds "sustainability" ("ilgtspēja") angļiski nemaz tik tukši neskan? Kaut kādu saturu tas tomēr ietver. Taču, ja to lieto bez jēgas un saprašanas katrā vietā un par jebkuru tēmu, tad tas jau izskatās dīvaini. Vai, piemēram, "lietotājdraudzība", kas jau ir pagalam komisks nevalstiskās organizācijas "Delna" lietots valodas kroplītis.

Partijas *Progresīvie* pretendente uz Valsts prezidentes augsto amatu Elīna Pinto bija norādījusi uz "publiskās pārvaldības līderību ilgtspējas iedzīvināšanā un labbūtības ekonomikas veidošanā". Izcelusi "sieviešu ekonomiskās iespējināšanas nozīmi". Uzsvērusi latvietības pilsonisko, ekonomisko un pragmatisko komponenti. Populārizējuusi "labbūtības" ekonomikas pieeju kā jaunu alternatīvu patēriņieciskumā balstītai un finansilizētai ekonomikai". Viņa gan par Valsts prezidenti nekluva, taču šīs alternatīvās absolūtas verbālās bezjēdzības piemērs ir īpaši spožs. Iespējams, E. Pinto ir patiesi jauka un kompetenta būtne, kuŗa visu ko zina un prot, taču ir jau tik diki sazīdusies birokratiskas valodas klišēju, ka nudien bail.

Arī dažu pašlaik pie varas esošu augstu amatpersonu spēja teikt runas, nepasakot pilnīgi neko bez "sausā atlīkuma", ir patiesi apbrīnojamas. (...)

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Sastādījis KĀRLIS PĒTERSONS

4. Auglības un mīlestības dieviete vairāku semītu tautu mitoloģijā. 5. Pacilājošs, līksms emocionālais stāvoklis. 7. Nervu šūnas izaugums, kas nervu impulsu novada no šūnas uz izpildorgāniem. 9. Garenisks krāvums. 14. Zvirbulveidīgo kārtas putns. 15. Debespuse. 17. Daugavas pieteika. 18. Grumba, krunka. 20. Lielā asinsrites loka galvenā arterīja. 21. Nevajadzīgi. 27. Klusā okeāna rūpnieciskas zivis. 29. Varens, spēcīgs. 31. Kontrolinstruments. 32. Emocionāla attīrišanās un šķistišanās, pārdzīvojot žēlumu vai bailes. 33. Bezdarbīgs, neaktīvs. 34. Kildas, trači. 36. Jūrmalas pilsētas daļa.

Krustvārdu mīklas Nr. 27 atrisinājums

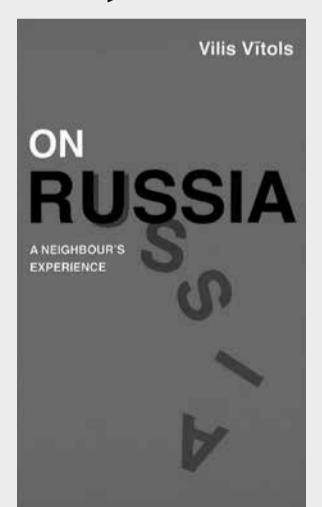
Horizontāli: 5. Asinsvadi. 8. Piestala. 11. Vakcīnas. 13. Saiga. 14. Sirēna. 15. Stends. 16. Sviests. 19. Astere. 21. Niedre. 22. Saime. 23. Valis. 29. Puravs. 30. Stalts. 31. Veseris. 32. Zondes. 34. Liepas. 35. Laika. 37. Ietverti. 38. Lietavas. 39. Pasakaina.

Vertikāli: 1. Tabaka. 2. Sijas. 3. Lauva. 4. Birkas. 6. Estētes. 7. Pipenes. 9. Išiass. 10. Dineja. 12. Apdare. 17. Vērmele. 18. Talanti. 20. Etaps. 21. Naivs. 24. Kumode. 25. Kandava. 26. Viesis. 27. Kamejas. 28. Atmata. 33. Stropi. 34. Lietas. 35. Liesa. 36. Alnis.

Horizontāli: 6. Gaujas pieteika. 7. Šķidrie audi. 8. Sporta spēle. 10. Nevarīga, nespējīga. 11. Nesteidzīgs gājiens. 12. Pirmais iespāids par kaut ko. 13. Idejas. 16. Udens gars Vēdu mitoloģijā. 19. Karpu dzimtas zivs. 22. Garnele. 23. Medicīnas speciālistes. 24. Kāpelētājaugi. 25. Tiesiskais stāvoklis. 26. Rinīts. 28. Sunu šķirne. 30.

Mehānikas nozare. 35. Mazas rožīnes bez sēklām. 37. Trīsgalvainais augšdelma muskulis. 38. Koķīgs darbs bez atlīdzības. 39. Rupja krāsotāju ota. 40. Virieša vārds (janvārī). 41. Ekstremitātes. **Vertikāli:** 1. No kokiem brīvas, taisnas joslas mežā. 2. Kontakti. 3. Asinsvadu sieniņu periodiskas svārstības sirdsdarbības rezultātā.

VIĻA VĪTOLA GRĀMATA PAR KRIEVIJU 40,- USD

Grāmatas jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi). Rakstiet Inesei Zāķis 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715

SPORTS

Latvija saņemusi ielūgumu piedalīties Parīzes Olimpiskajās spēlēs

Latviju nākamā gada Parīzes olimpiskajās spēlēs varētu pārstāvēt aptuveni 50 sportisti, ar nosacījumu, ja četrades lielākajam sporta forumam kvalificējas arī vīriešu basketbola izlase, žurnālistiem atzina Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) prezidents Jānis Buks. Pirmsdien LOK birojā tika nogādāts oficiāls ielūgums Latvijai uz nākamā gada Parīzes Olimpiskajām spēlēm. Buks stāstīja, ka šobrīd lielākais izaicinājums ir nodrošināt sportistiem maksimāli labākos apstāklus, lai viņi varētu sagatavoties un startēt kvalifikācijas sacensībās un vēlāk arī olimpiskajās spēlēs. "Daudz kas būs atkarīgs no vīriešu basketbola izlases, vai viņi kvalificēsies Parīzes Olimpiskajām spēlēm. Ar basketbola izlasi delegācijā varētu būt aptuveni 50 sportisti," minēja Buks. Starptautiskā Olimpiskā komiteja (SOK) vēl nav pieņemusi galigo lēmumu par Krievijas un Baltkrievijas sportistu startu Parīzes Olimpiskajās spēlēs, taču abām agresorvalstīm netika nosūtīti ielūgumi. Jaunā LOK prezidenta nostāja ir līdzīga iepriekšējās LOK vadības pozīcijai – spēlēs nestātēt, ja tām tiek pielaistas arī agresorvalstis. "Mana personīgā nostāja ir diezgan kategoriska – mēs nevaram būt vienās sacensībās ar agresorvalstu pārstāvjiem, neatkarīgi zem kāda karoga viņi startē," teica Buks. Viņu esot nedaudz izbrīnījis Ukrainas lēmums atļaut sportistiem piedalīties sacensībās, kurās ir arī agresorvalstu pārstāvji. Šonedēļ Bukam paredzēta saruna ar Ukrainas Olimpiskās komitejas vadību, kurā viņš plāno noskaidrot arī argumentus par labu šādam lēmumam. Parīzes Olimpiskās spēles notiks no 2024. gada 26. jūlija līdz 11. augustam.

Šķēpmetēja Mūze-Sirmā sasniedz vienu no sezonas labākajiem rezultātiem pasaulē

Latvijas šķēpmetēja Līna Mūze-Sirmā sestdien Valmierā Latvijas čempionātā vieglatlētikā sasniedza vienu no 2023. gada sezonas labākajiem rezultātiem pasaulē. Pirmajā mēģinājumā Mūze-Sirmā šķēpu

// FOTO: LETA

meta 60,33 metru tālumā. Otrajā mēģinājumā viņa šķēpu raidīja 64,78 metru tālumā jeb 98 centimetrus tālāk par pasaules čempionāta normatīvu. Viņa arī izpildīja Parīzes olimpisko spēļu normatīvu, kas ir 64 metri. Smiltenietei tas ir karjeras trešais labākais rezultāts. Pirms šīs nedēļas nogales šajā sezonā tālāk par 64,78 metriem bija metušas tikai trīs šķēpmetējas. Sudrabu ar 61,10 metru tālu metienu izcīnīja Anete Kociņa, bet bronzu ar 55,31 metru tālu raidījumu – Madara Palameika.

Uzvarētāji Latvijas čempionātā vieglatlētikā

Kārtslēkšanā ar jaunu Latvijas U-23 rekordu – 5,65 metriem – uzvarēja 19 gadus vecais Valters Kreišs. Viņam pagaidām sacensību augstvērtīgākais rezultāts, balstoties uz Starptautiskās Vieglatlētikas savienības ("World Athletics") punktu tabulu - 1171 punkts. Sievietēm labākais rezultāts Paulai Kļaviņai ar pārvārtētiem 3,66 metriem. 1500 metru skrējenā ar jaunu personīgo rekordu – četrām minūtēm un 14,79 sekundēm – uzvarēja mājiniece Agate Caune. 400 metru sprintā par čempioniem kļuva Gunta Vaičule ar finišu 52,89 sekundēs un Artūrs Pastors ar rezultātu 48,33 sekundes. 100 metru sprinta finālos ātrākie bija Sindija Bukša (11,76 sekundes) un Oskars Grava (10,38). Vēsera mešanā – Igors Sokolovs ar 56,71 metru tālu metienu, bet sievietēm zeltu izcīnīja Anna Gulbe ar 50,69 metru tālu metienu. Barjersprintā viriešiem 110 metros nepārspēts bija Jānis Sausais ar finišu 14,63 sekundēs, bet sievietēm 100 metros pirmā finišēja Krista Sprūde ar laiku 14,03 sekundes. 3000 metru šķēršļu skrējenā vīriešiem pirmsākā finišēja Edgars Šumskis (9:00.03), bet sieviešu konkurencē uzvarēja Anna Marija Petrakova

(11:29.34). Lodes grūšanā pirmo vietu ar 15,64 metrus tālu raidījumu izcīnīja Ralfs Eduards Gauja, kā arī otro uzvaru izcīnīja Gulbe – viņai 14,78 metru tāls raidījums. Tāllēkšanā vīriešiem labākais rezultāts bija Rihardam Pūķim, kurš lēca 7,90 metru tālumā.

Latvijas U-18 basketbolisti atgriežas augstākajā divīzijā

// FOTO: FIBA

Latvijas U-18 vīriešu basketbola izlase sestdien Portugālē, uzvarot Melnkalni ar rezultātu 96:83, izcīnīja uzvaru Eiropas čempionāta B divīzijas pusfinālā, nodrošināja atgriešanos augstākajā divīzijā. Latvijas izlase ar 18 punktiem un piecām atlēkušajām bumbām atzīmējās Roberts Blūms, 16 punktus guva un sešas bumbas zem grozīmiem izcīnīja Edvards Švalbe, bet 14 punkti un septiņas rezultatīvas piespēles bija Jurim Vītolam. Ceturtdalīnā Latvijas jaunie basketbolisti ar rezultātu 90:69 guva virsroku pār vienaudzēm no Rumānijas. Apakšgrupā Latvija ar 85:71 pārspeja Belģiju, ar 75:73 – Portugāli, ar 74:64 – Bulgāriju un ar 77:70 – vienaudzus no Šveices, nodrošinot pirmo vietu.

Latvijas U-20 basketbolistes Eiropas čempionāta pirmajā spēlē zaudē

// FOTO: FIBA

Latvijas U-20 sieviešu basketbola izlase sestdien Vilnā Eiropas čempionāta pirmajā spēlē ar rezultātu 62:66 (18:16, 20:12, 9:18, 15:20) zaudēja vienaudzēm no Belģijas. Latvietēm rezultatīvākā ar 16 punktiem bija Raina Tomašicka, 11 punk-

ti bija Luīzei Silai, desmit punktus guva Vanesa Jasa. D grupā būs jātiecas arī ar Itālijas un Turcijas basketbolistēm, bet astotdalīnā pretī stāsies kāda no C apakšgrupas vienībām – Spānija, Polija, Melnkalne vai Zviedrija. No šī sastāva piecas spēlētājas – Vanesa Jasa, Katrīna Ozola, Luīze Sila, Raina Tomašicka un Enija Viksne – jau piedalījušās pieaugušo valsts-vienības treniņos. Komandā ir arī jaunietes, kas studē ASV-Martā Daniela Leimane (Kolorādo Štata universitāte, NCAA) un Nikola Priede (Vermontas Universitāte, NCAA).

Latvijas U-20 basketbolistes Eiropas čempionātā uzvar Itāliju

// FOTO: FIBA

Latvijas U-20 sieviešu basketbola izlase svētdien Vilnā Eiropas čempionāta otrajā spēlē ar rezultātu 76:69 (22:19, 21:13, 20:19, 13:18) guva panākumu pār vienaudzēm no Itālijas. Latvietēm rezultatīvākā ar 29 punktiem bija Vanesa Jasa, kura arī tika pie piecām rezultatīvām piespēlēm, Luīze Sila Sakrāja 13 punktus un 11 bumbas zem

groziem, bet Katrīna Ozola izcēlās ar 12 punktiem un astoņām atlēkušajām bumbām. Itālijas valsts-vienībā 20 punktus guva Matilde Villa.

Pludmales volejbolisti Eiropas U-22 čempionātā

// FOTO: Publicitātes foto

Latvijas pludmales volejbola duets Kristians Fokerots/Olivērs Bulgačs sestdien Rumānijā izcīnīja bronzas medaļu Eiropas U-22 čempionātā, kamēr sieviešu turnīrā Anete Namiķe/Līva Ēbere ierindojās ceturtajā vietā. Fokerots/Bulgačs, kuriem turnīrā bija trešais numurs, spēlē par bronzu ar rezultātu 2-0 (21:18, 21:16) guva virsroku pār austrikiem Timo Hammarbergu/Timu Bergeru. Pusfinālā latvieši ar 0-2 (16:21, 19:21) atzina norvēģu Markusa Mūla/Jū Sundes pārākumu. Savukārt Namiķe/Ēbere, kuras sacensībās bija izliktas ar ceturto numuru, spēlē par trešo vietu ar rezultātu 0-2 (15:21, 15:21) piekāpās spānietēm Sofijai Isuskisai/Ana Vergarai.

(Turpinājums 20. lpp.)

Pērku mežu, lauksaimniecības zemi. Tālr. +371 29386009.

MATĪSS KUKAINIS

ADVOKĀTS AR TIESĪBĀM ASV UN LATVIJĀ.

- Mantošana.
- Īpašuma pirkšana un pārdošana.
- Meža apsaimniekošana un pārdošana.

Valņu iela 3, Riga, LV-1050
e-pasts: matiss@ska.lv
+371 28390346

Kopuzņēmums BALTIMAMI piedāvā:

- PIRKT Jūsu daudzīvokļu namu vai tā daļu Rīgā;
- PIRKT Jūsu zemi un mežu platības vai to daļas Latvijā;
- SAKĀRTOT īpašuma tiesības.
Izskatīsim visus piedāvājumus

Andris Padegs, Anita Batarags: 201-788-5315 (NJ)
abatarags@optonline.net
Raimonds Mauliņš +371-29-614-612 (LV)
raimondsmaulins@gmail.com

LATVIAN AMERICAN SHIPPING LINE

Kravas pārvadājumi starp ASV un Latviju!

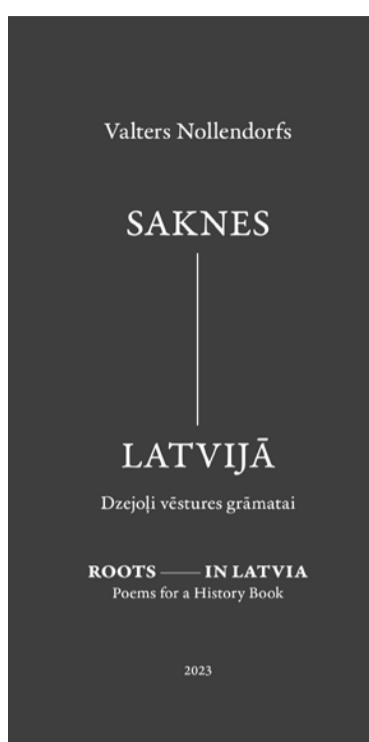
Visāda veida kravas sūtījumi: **pārcelšanās** (uz vai no Latvijas), **auto transports**, **gaisa kravas**. Arī kārtojam palīdzības sūtījumus **uz Ukrainu** (caur Latviju).

• Paku un grāmatu sūtījumi ir izgājuši un ir celā uz Latviju!

Ir mums regulāri jūras un gaisa sūtījumi no NJ uz Rīgu! → Piesakties mūsu paku epastiem!

Zvaniet: 1-888-LATVIAN • Rakstiet: info@lasl.com • www.lasl.com

JAUNA GRĀMATA

Nācis klajā
Valtera Nollendorfa
dzejoļu krājums "Saknes" –
autora veltījums un pateicība
Latvijas Okupācijas mūzejam
tā 30. gadadienā
2023. gada 1. jūlijā.
Ieskatam piedāvājam jums,
cienījamie lasītāji,
dažus dzejoļus.
Grāmatiņu varat iegādāties
Latvijas Okupācijas mūzejā vai,
sazinoties ar
V. Nollendorfu – e-pasts:
valters.nollendorfs@lu.lv

SAKNES

Pirms tūkstošiem gadu –
tā arheologi stāsta –
šai zemē ienāca ļaudis
ar smagiem kaujas cirvjiem kā laivām,
ar kapliem, akmenī tēstiem, zemi plēst,
ar graudiem, ko zemes plēsumā sēt,
ar auklīnām rakstītiem podiem,
kur zemē audzētos graudus glabāt
šīgada maizei un nākamai ražai.

Pirms tūkstošiem gadu –
tā arheologi stāsta –
pirmais cirvis šai zemē līdumu lida,
pirmais kaplis šai zemē tīrumu plēsa,
pirmā sēkla iegūla šīszemes vagā,
ko mēs par savējo saucam.

Gadu tūkstošos
ar šo zemi sauga,
šai zemē ieauga cilvēks,
ko mēs par savējo saucam.

*Saknes savā zemē
Ievads sarežģītajā Latvijas vēsturē*

VALSTS

Un atkal,
atkal senā sērga senču zemē,
un atkal zeme kaujas lauks,
un tauta svešos ceļos staigā,
un nav, kas zemi kopj un sargā,
bet varoni par nodevējiem klūst,
ļauj zemē valdīt svešām varām.

Un atkal
atkal skan dzejnieka balss,
un pašā ellē nokāpj Latvijas vīri,
atkal sit dūri uz galda un prasa
Latvijai taisnīgu tiesu
– brīvību, tēvzemei brīvību –
prasa un rokās tver cirvju
savā zemē savai tautai
pašiem savu valsti cirst.

*Savā zemē sava valsts
Neatkarīgā Latvija 1918–1940*

APGĀDS "LAIKA GRĀMATA" PIEDĀVĀ

Esat nolēmis izdot savu atmiņu grāmatu, dzejoļu krājumu,
romānu? Laipni lūgti mūsu apgādā!

Redakcijā strādā profesionāli redaktori un mākslinieki, sadarboja-
mies ar tulkotājiem un Latvijas labākajām spiestuvēm.

Nodrošināsim arī Jūsu grāmatas tirdzniecību un reklāmu, ja to
vēlēsieties. Draudzīgas cenas par augstu kvalitāti.

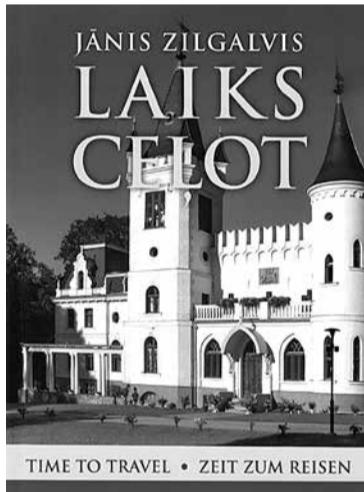
Apgāds ir saņēmis sešas "Zelta ābeles" balvas
par Latvijas gada skaistāko grāmatu.
Īstenosim Jūsu radošās ieceres kopā!

Šobrīd "redakcijas portfeli" klajā laišanai tiek gatavoti šādi darbi:

- Rūta Rudzīte. "Burts meistar" – krāsaina, illustrēta grāmata bērniem latviešu un angļu valodā. Nāks klajā šovasar.
- Ojārs Celle. Atklātas vēstules – Māras Celles sakopotās Ojāra vēstules no Rīgas. Nāks klajā šovasar.
- Lāasma Gaitniece. "Kāda laimīga sagadīšanās" – grāmata par izciļo latviešu kontrtenoru Sergeju Jēgeru. Nāks klajā septembrī – oktobrī.
- Jānis Zālītis. "Pasaule uz spārna jeb grāmatu draugs Helmars Rudzītis". Nāks klajā 2024. gada sākumā.
- Top arī **Laika Mākslas kalendārs 2024**. Šoreiz, protams, par lielajiem Dziesmu svētkiem.

Jaunums!

J. Zilgalvis. Laiks ceļot

Šis izdevums ir domāts plašam
lasītāju lokam, tiem, kuriem ir
ipašs prieks baudīt skaistu un
sakoptu vidi Latvijas muižās,
pastorātos un parkos un kurus
iepriecina seni viduslaiku cie-
tokšni, krāšņas baroka un klasi-
cisma rezidences, kā arī jaunāku
laiku būvmākslas liecības.

USD 45,-

"Laika grāmatas" izdevumus

Amerikā varat iegādāties,
sūtot čeku Inesei Zaķis, adrese:
6051 A SUN BLVD #604, ST. PETERSBURG,
FLORIDA 33715, USA.

Visvairāk pirktais grāmatas šomēnes

Zenta Liepa. "Dainu Latvija zied" USD 45,-
Helmars Rudzītis. "The Adventures of my Life" USD 35,-
Jānis Zilgalvis. "Laiks ceļot" 4. daļa USD 50,-
Baiba Bičole. "Balts ūdensputns/ White Waterbird" USD 40,-
Ģirts Salmgriezis. "Briseles pastkartes" USD 45,-

Ierobežotā skaitā vēl pieejamas

Gundega Zikmane. "Gleznošana brīvā dabā" USD 35,-
Alberts Legzdīņš. "Čikāgas pieciņu brīnišķīgie piedzī-
vojumi" USD 25,-

Priecīgu lasīšanu!

SARĪKOJUMI

SARĪKOJUMI

Redakcija lūdz lasītājus sa-
zināties ar sarīkojumu un diev-
kalpojumu rīkotājiem, preci-
zējot, vai paredzētie sarīko-
jumi notiks vai arī tie ir atcelti!

MANCESTER

19. augustā Kapu svētki plkst. 10:00
Mančesteras East Cemetery, prāv.
Igors Safins. Lietus gadījumā
dievkalpojums notiks baznīcā.

SIETLA (WA)

Sietlas latviešu sabiedriskais
centrs (11710 3rd Ave. N. E.
Seattle, WA98125). Mājas lapa:
www.seattlelatviancenter.com.

DIEVKALPOJUMI

Bostonas latv. ev. lut. Trim-
das dr: (58 Irving st, Brookline
MA 02445). Info: 617-232-5994,
e-pasts: bostonastrimdasdraude@gmail.com, tālr.: 617-232-
5994 Māc. Igors Safins. Tālr.:
617-935-4917. E-pasts: igorssafins@gmail.com.

Čikāgas latv. ev. lut. Ciānas

dr: (6551 W Montrose Ave,
Chicago IL 60634), tālr.: 773-
725-3820; e-pasts: cianasdraude@gmail.com; www.facebook.com/Cikagas-Cianas-draudze
2550-4389-7965-234. Dievk.
notiek svētdienās 10:00. Pēc
dievk. kafijas galda. Māc. Gun-
dega Puidza, tālr. birojā: 773-
736-1295; mājās: 708-453-0534,
e-pasts: puidza@yahoo.com.

Čikāgas latv. ev. lut. Sv.
Pētera dr: (450 Forest Preserve
Dr, Wood Dale IL 60191). Tālr.:
630-595-0143. Māc. Ojārs Frei-
manis. 1-773-818 6965 St.Peters.latvian.church@gmail.com,
inese42@outlook.com Inese Sto-
kes priekšniece. Dievk. notiek
svētdienās 10:00. Pēc dievk.
kafijas galda.

Čikāgas latv. baptistu dr:

(820 Ontario St, Oak Park, IL
60302). Māc. Olģerts Cakars.
Tālr.: 708-383-5285.

Denveras latv. ev. lut. dr.:
(10705 West Virginia Ave, Lake-
wood, CO 80226). Birojs atvērts
ceturtdienās no 10:00 līdz
14:00. E-pasts: reglite@aol.com
Dievk. notiek svētdienās 9:30.
Pēc dievk. sadraudzība.

Detroitas Sv. Paula latv. ev. lut.
dr.: (30623 W Twelve Mile Road,
Farmington Hills, MI 48334).
Dievk. notiek svētdienās 10:00.
Seko sadraudzības stunda.
Dienvidfloridas latv. ev. lut.
dr.: Shepherd of the Coast Luth.
Church (1901 E Commercial
Blvd, Ft. Lauderdale FL 33308).
Info: Ilze Folkmane Gibbs, e-pasts:
folkmane@hotmail.com Info:

Andrejs Jugs, tālr.: 561-447-
9050. Dievk. notiek 14:00. Pēc
dievk. visi lūgti pie kafijas galda!

Dienvidkalifornijas latv. ev.
lut. dr.: baznīca (1927 Riverside
Dr, Los Angeles CA90039).

20. augustā plkst. 11:00 Diev-
kalpojums ar dievgaldu un kal-
pos māc. Mārtiņš Rubenis un
diak. Guna Reina.

Džamaikpleinas Trīsvieni-
bas latv. ev. lut. dr.: Unitarian
Congregational Parish of Norton
(2 W Main St, Norton, MA
02766). Dievkal-
pojumi ar dievgaldu divreiz
mēnesī 2:30 pēcpusdienā ar
viesu mācītāju Igors Safins.
Lūdzu, zvaniet draudzes sek-
retārei Zigrīdai Kručkovai par
datumiem, tālr.: 617-323-0615.
(Turpinājums 19. lpp.)

DIEVKALPOJUMI

(Turpināts no 18. lpp.)

Filadelfijas latv. ev. lut. Sv. Jāņa dr.: (301 N Newtown Street Road, Newtown Square, PA 19073), tālr: 610-353-2227. Māc. Gija Galiņa.

Grandrapidu latv. ev. lut. dr.: Faith Lutheran Church. (2740 Fuller Ave NE, Grand Rapids MI 49505.) Tālr: 616-361-6003.) Māc. Aija Graham. Dr. pr. Ivars Petrovskis, tālr: 616-975-2705. **Dievk. notiek divreiz mēnesī 2:00 pēcpusdienā**. Par datumiem, lūdzu, sazināties ar dr. pr. Ivaru. Pēc dievk. kafijas galds.

Grandrapidu latv. katoļu dr.: Our Lady of Anglona (504 Grand Ave NE Grand Rapids MI 49503) Grand Rapids Association Nama – Māc. Mark Mitchell Priekšnieks Bronislavs Viscockis – tālr: 616-540-1322. **Dievk. notiek katu svētdienu 10:00** – seko kafijas galds.

Kalamazū latv. ev. lut. apv. dr.: (122 Cherry Hill St, Kalamazoo MI 49006). Māc. Aija Graham. Latviešu ev. lut. apvienotā draudze notur klātienes dievkalpojumus **katu svētdienu plkst. 10:00**. Pieejami arī sprediķu ieraksti draudzes YouTube kanālā (meklēšanas atslēgas vārds "Latviešu apvienotā draudze Kalamazū").

Klīvlandes apvienotā latv. ev. lut. dr.: (1385 Andrews Ave, Lakewood, OH 44107) Draudzes **dievk. notiek svētdienās 11:00**. Bibeles stundas notiek 10:00 katra mēneša otrajā un ceturtajā trešdienā. Baptistu dr.: Bethel Baptist Church (2706 Noble Rd, Cleveland 44121) Dievk. notiek svētdienās 14:30.

Linkolnas apv. latv. ev. lut. dr.: (3300 C St, Lincoln NE 68510). Dievkalpojumi ar viesu mācītājiem latviešu un angļu valodā plkst. 10:00. Par datumiem sazināties ar draudzes pr. Kārli Indriksonu, tālr.: 402-730-3427, e-pasts: kindriks@aol.com. Pensionāru saiets katra mēneša otrajā ceturdienā plkst. 11:00 sabiedriskajās telpās. Latvian Hall (Latviešu ev. lut. sabiedriskās telpās, 33rd & Mohawk iela, Baznīca, 33rd & C iela, Linkolnā. kunora@windstream.net).

Mančesteras latv. ev. lut. dr.: (dievk. Notiek Holy Transfiguration Romanian Orth. Church, 2 Winter St., Manchester, CT 06040). Dr. pr. Astra Vilinskis, tālr. 413-568-9062.

Kapu svētki **19. augustā** plkst. 10:00 Mančesteras East Cemetery, prāv. Igors Safins. Lietus gadījumā dievkalpojums notiks baznīcā.

Milvoku latv. ev. lut. Sv. Trīsvienības dr.: (1853 N 75th Str, Wauwatosa WI 53213), tālr.: 414-258-8070. Māc. Jānis Ginters tālr: 260-797-5695 Draudzes priekšnieks: Andrejs Junge tālr: 414-416-6157 Dievk. notiek svētdienās 10:00.

Mineapoles – St. Paulas latv. ev. lut. dr.: (3152 17th Ave S, Minneapolis MN 55407). Mineapoles St. Paulas latviešu evangēliski luteriskās draudzes video dievkalpojumi notiek

katru nedēļu, tos var skatīties mn draudze.org

Montrealas latv. Trīsvienības ev. lut. dr.: Trinity Latvian Church (P.O. Box 39, Station NDG, Montreal QC H4A 3P7), tālr.: 514-992-9700. www.draudze.org pr. Jānis Mateus tālr.: 514-481-2530, e-pasts: prez@draudze.org.

Nūbransvikas un Leikvudas latv. ev. lut. dr.: (Latvian Lutheran Church, P.O. Box. 1008, Maplewood, NJ 07040). Dievkalpojumi notiek NJ Latviešu biedrības namā Priedaine, (1017 State Route 33, Freehold, NJ 07728), māc. Ieva Pušmučane-Kineyko, e-pasts: latvian-lutheranchurch@gmail.com. Nūbransvikas – Leikvudas latviešu ev. lut.

Dievkalpojumi notiek kapelā, NJ Latviešu biedrības namā "Priedaine", (1017 State Route 33, Freehold, NJ 07728).

Nujorkas latv. ev. lut. draudzes 2023. g. augusta dievkalpojumu un notikumu kalendārs: Jonkeru baznīca, 254 Valentine Ln, Yonkers NY; Salas baznīca, 4 Riga Ln, Melville NY; Katskilu nometne, 231 Green Hill Road, Elka Park, NY 12427.

Svētdien, 6. augustā, Katskilu nometne, 11:00, Iesvētības ar Svēto vakarēdienu, māc. Saliņš. **Svētdien, 6. augustā**, Katskilu nometne, 19:00, Svecīšu dievkalpojums Senču nometne, māc. Saliņš. **Svētdien, 20. augustā**, Jonkeru baznīcā 10:30, māc. Saivars, Salas baznīcā 10:30, māc. Saliņš. **Sestdien, 26. augustā**, Katskilu nometne, Melnais lācis, labdrības pasākums.

Ročesteras ev. lut. Krusta dr.: Atonement Lutheran Church (1900 Westfall Rd, Rochester NY 14618).

Saginavas latv. ev. lut. dr.: (128 N Elm Str, Saginawa, MI 48602). Mācītāja Biruta Puike-Wilson, mob. (269) 2675-330. Kontaktpersona Mary Beth Dzirnis, mob. (989)781-1163. E-pasts: dzirnis@chartermi.net. **Dievkalpojumi vienreiz mēnesī, 1:00 pēcpusdienā**, seko kafijas galds ar groziņiem.

Sandiego latv. ev. lut. dr.: Ascension Lutheran Church (5106 Zion Ave, San Diego, CA 92120), Dr. pr. Jānis Legzdīns, tālr.: 1-619-630-8143, e-pasts: janislegzdins@hotmail.com.. Dievkalpojumi notiks iekšienē un jāņēsā sejas maskas.

Sentluisas latv. ev. lut. dr.: Christ Lutheran bazn (#1 Selma Ave, Webster Groves, MO 63119). Dievk. vadis Māc. Dace Skudīja. Dr. pr. I. Kalniņa, tālr.: 314-457-1830, kalninsirene@gmail.com.

Sietlas. lut. dr.: (11710 3rd Ave. N.E. Seattle, WA 98125). Dievkalpojumi notiek plkst. 10:30. Draudzes priekšnieks Jānis Šulcs, tālr: 206-406-5226, e-pasts: prieksnieks@seattlelatvianchurch.org. Baznīcas mājas lapa: www.seattlelatvianchurch.org. Dievkalpojumi notiek plkst. 10:30. Draudzes priekšnieks Jānis Šulcs, tālr: 206-406-5226,

6. augustā Dievkalpojums ar dievgaldu, vadis māc. Mārtiņš

Rubenis. **19. augustā** Kapu svētki Takomā plkst. 2:00 pēcpusdienā, New Tacoma kapsētā. Vadis prāv. Daira Cilne. **20. augustā** Kapu svētki Sietlā plkst. 10:30 Evergreen Washelli kapsētā. Vadis Dr. Jānis Sipols. Pēc svētbrīža kapsētā Draudzes dāmu komiteja aicina uz pusdienā Sietlas latviešu centrā.

Skenektedijas latv. ev. lut. dr.: Trinity Lutheran Church (35 Furman St, Schenectady NY 12308). Diakone Linda Sniedzene-Taggart).

St. Petersburgas latv. ev. lut. dr.: Draudzes mācītājs Aivars Pelds, T: 515-991-4640, epasts: aivars@pelds.com. Visi dievkalpojumi notiek Faith Lutheran baznīcā (2601 49th Street North,

St. Petersburg, FL 33710).

Toronto – Sv. Jāņa ev. lut. latv. dr.: (200 Balmoral Ave, Toronto, ON M4V 1J6), tālr.: 416-921-3327, E-pasts: baznica@bellnet.ca. E-pasts: grieztins@gmail.com. Priekšnieks: Kārlis Vasarājs, pr. vietn. Sibilla Korule. Dāmu kom. pr. Maija Sukse, tālr.: 416-221-4309.

Vašingtonas (DC) latv. ev. lut. dr.: (400 Hurley Avenue, Rockville, MD 20850 – 3121). Tālrunis: 301-251-4151, epasts: dc draudze@gmail.com, www.dcdraudze.org. Prāveste Anita Vārsberga Pāža (tālr.: 301-302-3270). Draudzes priekšniece Dace Zalmane.

Katrū svētdienu 11:00 dievkalpojums – klātienē & tieš-

saistē (ZOOM). Katru trešdienu 10:00 Rīta svētbrīdis (ZOOM). ZOOM pieslēgšanās norādes ir atrodamas draudzes mājas lapā www.dcdraudze.org.

Lūgums turpmāk SARĪKOJUMU un DIEVKALPOJUMU ziņas sūtīt Inesei Zaķis

uz e-pastu rigaven@aol.com līdz piektdienai vai tieši uz redakciju Rīgā,

uz e-pastu: redakcija@laiks.us ne vēlāk kā PIRMDIENĀS

Pēc cīņas ar melanomas vēzi mūžībā aizgājusi aktīva sabiedriskā darbiniece

ILZE DREIFELDS

Dzimus 1943. gada 30. martā Rīgā, Latvijā, mirusi 2023. gada 22. jūlijā St. Catharines, Ontario, Kanadā

Dzīlās sērās skumst
vīrs Juris un dēls Ēriks ar ģimeni

Viņu debesīs sagaidīs mazmeitiņa Emilia (2003-2005), tēvs Dr. Alfrēds Miltiņš, patēvs Dr. Pēteris Bārdiņš, māte Ērika Bārdiņš (dzim.Dreibergs)

Dieva mierā devies mīļš draugs, vīrs, tēvs, vectēvs
RICHARD H. NETZ

Dzimis 1939. gada 9. decembrī Mineapolē, Minesotā, ASV,
miris 2023. gada 6. aprīlī Blaine, Minesotā, ASV

Nāves nav
Ir iziešana
no miglas
lielajā
gaismā
/Pauline Zālāne/

Milestībā un piemiņā naturēs
SIEVA MARIJA SKUTĀNE NETZ
MEITA DIANNA MARIJA PETERSON, VĪRS MARK PETERSON
MAZBĒRNI MATTHEW, KATELYN, SAMANTHA
JĀNIS UN BOŽENA DIMANTS
ST. PAULAS LATVIEŠU KATOĻU DRAUDZE

Dieva mierā devies patriots, kristietis
KAZIMIRS KURSĪTIS

Dzimis 1931. gada 2. februārī Vārkavas pagastā, Usačku sādžā, Latvijā,
miris 2023. gada 19. jūlijā Des Moin, Aijovā, ASV

Sirds klusu noslēpumu jauž:
tik tuvu mūžību;
un zelta pavedienus auž –
ar tevi saskarties.
(Leons Zalāns)

Milestībā viņu atcerēsies un pieminēs
PĒTERIS (DZINTRĀ) - BRĀLIS, JĀNIS (SHERENA) – BRĀLIS
VITĀLIS (BETIJA) - BRĀLIS, ANTONIJA KURSĪTIS - MĀSA
JĀNIS UN BOŽENA DIMANTS – AIJOVAS LATVIEŠU KATOĻU BIEDRĪBA
AMERIKAS LATVIEŠU KATOĻU APVIENĪBA (ALKĀ)
DES MOINES LATVIEŠU KATOĻU DRAUDZE

SPORTS

(Turpināts no 17. lpp.)

Baltijas čempionātā pludmales volejbolā

Latvijas pludmales volejbolā duets Mārtiņš Pļaviņš un Edgars Točs svētdien Liepājā uzvarēja Baltijas čempionāta trešajā posmā un ieņēma arī pirmo vietu kopvērtējumā, kāmēr sieviešu konkurencē pie zelta tika igaunietes Helēne Hollasa un Līsa Remmelga. Viriešu turnīrā Pļaviņš/Točs, kuri bija izsēti ar otro numuru, uzvarēja abās apakšgrupas spēlēs un uzreiz sasniedza ceturtāfinālu, kurā uzreiz iekļuva arī Mihails Samoilovs/Aleksandrs Samoilovs (1.), Ardis Daniels Bedrītis/Artūrs Rinkevičs (3.) un igaunji Dmitrijs Korotkovs/Urmass Piķs (4.), visiem četriem duetiem pēc tam iekļūstot arī pusfinālā. Samoilovi pusfinālā piekāpās igauniem ar 0-2 (19:21, 16:21), bet otrā pusfinālā Pļaviņš/Točs ar 2-0 (21:19, 21:17) pārspēja Bedrīti un Rinkeviču. Finālā Latvijas duets ar 2-0 (22:20, 21:19) uzvarēja igaunus, bet cīnā par bronzas godalgām brāļi Samoilovi guva panākumu ar 2-0 (21:17, 21:15). Sieviešu turnīra finālā igaunietes ar 2-0 (21:14, 21:16) pārspēja māsas Gerdu un Rugili Rudzinskaites (2.) no Lietuvas. Baltijas čempionāta kopvērtējumā viriešu konkurencē pirmo vietu ar 220 punktiem ieņēma Pļaviņš un Točs, otrie ar tikpat punktiem bija Korotkovs/Piķs, bet trešajā pozicijā ar 160 punktiem ierindojās Bedrītis/Rinkevičs. Sieviešu konkurencē ar 200 punktiem par uzvarētājam kļuva Hollasa/Remmelga, otro vietu ar 180 punktiem izcīnīja māsas Grudzinskaites, bet labāko trijnieku ar 130 punktiem noslēdza Vasīļauskaite/Kovaļska.

Skujinš izcīna sesto vietu Sansebastjanas klasikā

// FOTO: Lidl trek

Latvijas riteņbraucējs Toms Skujinš sestdien izcīnīja augsto sesto vietu UCI Pasaules tūrē ieklautajā Sansebastjanas klasikā. Šajās sacensībās riteņbraucēji veica 230,3 kilometrus, pārvarot septiņus kāpumus. Otra gadu pēc kārtas un trešo reizi vēsturē šajās sacensībās uzvarēja belgīs Remko Evenepōls ("Soudal – Quick Step"), kurš noslēgumā bija ātraks par spāni Peljo Bilbao ("Bahrain – Victorious"), abiem finišējot piecās stundās 30 minūtēs un 59 sekundēs. Skujinš

bija pirms 14 riteņbraucēju grupā, kas uzvarētājiem zaudēja trīs minūtes un divas sekundes. Izcīnīta sesta vieta Skujinam deva 140 UCI punktus, kas viņam ir augstvērtīgākais rezultāts sezonā. Tāpat latvietis izcīnīja augstāko vietu no "Lidl – Trek" komandas riteņbraucējiem.

Smaiļotājas Čamane/Bērziņa izcīna sudrabu Eiropas junioru čempionātā

// FOTO: LETA

Latvijas smaiļotāju divnieks Melāniņa Čamane/Krista Bērziņa svētdien Portugālē Eiropas junioru čempionātā tika pie sudraba medaļām 500 metru distancē, bet pēc tam dienas turpinājumā Bērziņa tika vēl pie sudraba 200 metru distancē. Pirmo vietu ieņēma Ungārijas airētājas Aliza Gombāša/Hanna Petro, kurām Čamane/Bērziņa zaudēja 9,34 sekundes, bet trešās vietas ieguvējas itālietēs Sāra del Grata/Džulia Bentivoljo piekāpās uzvarētājām vairāk kā trīs sekundes. Bērziņa startēja pēc tam arī A finālā 200 metru distancē un, finišējot 43,039 sekundēs, ieņēma otro vietu. Viņa atpalika no uzvarētājas Floras Toltgesi no Ungārijas 0,047 sekundes.

Latvijas čempionātā futbolā

// FOTO: Edijs Pālens/LETA

"Riga" Latvijas futbola vīrlīgas 24. kārtas spēlē izcīnīja pārliecinošu uzvaru, ar 3:0 uzvarot Daugavpili, un atkal izvirzījās vadībā turnīra tabulā. RFS sestdien mājās ar 7:0 sagrāva "Tukums 2000"/"Telms" komandu, bet "Liepājas" un "Audas" mačs noslēdzās ar 1:1. Turnīra tabulas lidere ar 61 punktu 24 spēles ir "Riga", kurai seko RFS ar 58 punktiem. 34 punktus guvusi "Valmiera", 33 punktus sakrājusi un "Liepāja", 33 punkti ir "Audai", "Metta" sakrājusi 28 punktus, "Daugavpilij" ir 25 punkti, "Tukums 2000"/"Telms" un "Jelgava" izcīnījušas pa 23 punktiem, bet "Super Nova" komanda – astoņus punktus.

Jānis Reišulis uzvar EMX125 klasses posmā

Latvijas motokrosa braucējs Jānis Mārtiņš Reišulis // FOTO: KTM Motofavorīts MX Team

Latvijas motosportists Jānis Mārtiņš Reišulis svētdien Beļģijā izcīnīja uzvaru Eiropas motokrosa čempionāta 125 kubikcentimetru klasses (EMX125) sezonas septītajā posmā. Latvietis vadības grožus neatdeva un finišēja pirms, bet svētdien otrajā braucienā no sestās pozīcijas pirmajā apli izdevās aizcīnīties līdz otrajai pozīcijai, piekāpjoties vien somam Kasimiram Hindersonam. Posmā Reišulis uzvarēja ar 47 punktiem, Hindersons ar 41 punktu bija otrs, bet latvieša sīvākais konkurents francūzs Matis Valēns šoreiz bija trešais ar 37 punktiem. Pirms sezonas pēdējiem diviem posmiem Reišulis ar 313 punktiem ir drošā liderpozīcijā, bet otrs ar 282 punktiem ir Valēns.

Latvijas sportistiem godalgas starptautiskajās sacensībās iejādē

// FOTO: Dace Teibe

Sporta centrā "Kleisti" pirmo reizi Latvijas jāšanas sporta vēsturē tika rīkotas augsta līmeņa starptautiskās CDI sacensības iejādes disciplīnā, kuras tiesāja visaugstākās kvalifikācijas ārvalstu tiesneši. Latvijas sportistiem gan neizdevās uzvarēt nevienā shēmā, taču viņi izcīnīja vairākas godalgas, vēsta Latvijas Jātnieku federācija. Sacensībās piedalījās jātnieki no Latvijas, Lietuvas, Igaunijas, Zviedrijas un Somijas. Divās shēmās uzvarēja lietuvieta Justīna Vanagaite ar Belģijas siltasiņu šķirnes zirgu Nabab. Ceturtajā un piektajā pozīcijā šeit mūsu sportiste Airisa Penele ar Hanoveras šķirnes zirgu Quince. Brīvās izvēles programmā divas otrs vietas izcīnīja latviete Olga Šakurova ar zirgu Falestra. Abās shēmās uzvarēja Lietuvas sportiste Sandra Sisojeva ar zirgu Found Boy.

Trīs tiesneši no Latvijas Pasaules kausa izcīnī basketbolā

// FOTO: Latvijas Basketbola savienība

Vedēja (1908-1995) marmorā veidotais krūšutēls, ko gandrīz 70 gadus atpakaļ veidojis pazīstamais tēlnieks Miķelis Geistauts. Tā ir Leonīda Vedēja meitas Janas Āboliņas dāvana Sporta muzejam un Latvijas sporta sabiedrībai. 2019. gada 25. jūnijā dāvana ieguva jaunu mājvietu – mūsu muzeju. Sporta karjeras laikā L. Vedējs pārstāvēja biedrības „Universitātes Sports” un „Dinamo”. Valsts vienības sastāvā piedalījās četras Pasaules čempionātos (1933, 1935, 1938, 1939) un 1936. gada Ziemas Olimpiskajās spēlēs Garmiša-Partenkirchenē, būdams arī Latvijas karognesējs atklāšanas parādē, kā arī aizvadīja 34 spēles valsts vienības tērpā.

Mežinskis izcīna sudrabu godalgū Eiropas U-23 čempionātā svarcelšanā

// FOTO: Latvijas Svarcelšanas Federācija

MIĶELIS RUBENIS GODS KALPOT SPORTAM

Latvijas svarcelājs Armands Mežinskis pirmdien izcīnīja sudrabu godalgū Eiropas U-23 čempionātā svarcelšanā svara kategorijā līdz 89 kilogramiem. Mežinskis startēja A grupā un raušanā tika galā ar 150, 157 un 161 kilogramus smagiem stieņiem, bet grūšanā ar 190 un 198 kilogramiem, pēdējā piegājenā nespējot pacelt 203 kilogramus. Abos vingrinājumos labākais bija moldāvs Marins Robu, kurš summā pacēla 373 (170+203) kilogramus. Mežinskis ar 359 (161+198) izcīnīja sudrabu medaļu, bet pie bronzas godalgas ar 344 (154+190) tika ukrainis Maksims Dombrovskis.

Cena 25,- USD

Grāmatas Jums piesūtīs pa pastu (t.sk. pasta izdevumi). Rakstiet Inesei Zaķis 6051A Sun Blvd #604, St. Petersburg, Florida 33715